Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT פרייז 20 גראָשען (ציהונג פון דער מלוכה־לאָטעריע זעה זייט 10, 11.) היינט 12 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 5 | Łódź, Niedziela, 6 Stycznia 1935 r. | דרייצענטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, ב׳ שבט תרצ״ה | № 5

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

מיניסטער לאוואל אין פאריז

שוין גינסטיג פערענדיגט די פראנצויזיש־איטאליענישע אונטערהאנדלונגען

פוילען ווערט צוגעצויגען צום מזרח־אייראפעאישען פאקט

פאריז, 5 (ספ. טעל.)

דער אפפאהר פון מיניסטער לאוואל קיין רוים איז אויסגענוצט געווארען אלס געלעגענהייט צו מאניפעסטירען די פראנצויזיש־איטאליענישע פריינדשאפט.

אויפ׳ן וואקזאל האט זיך פערזאמעלט א גרויסער עולם, וואס האט בעגריסט לאוואלן. עס איז אויך געקומען א גרויסע צאהל איטאליענער. פאר׳ן אפגיין פון צוג האט לאוואל דערקלערט די זשורנאליסטען: „איך בין גליקליך, וואס איך פאהר קיין רוים, כדי צו פערשטארקען די פריינדשאפט צווישען בײדע לענדער און עס פרעהט מיך, וואס איך וועל קענען צוזאמענארבייטען מיט מוסאליני׳ן ביי דעם ווערק, וואס איז איצט מעהר ווי ווען עס איז געוואונשען — צו ברענגען צו א הסכם צווישען די פעלקער.

טורין, 5 (ספ. טעל.)

נעכטען 9.15 איז דא אנגעקומען דער צוג, וואס פיהרט דעם מיניסטער לאוואל. דער מיניסטער איז ארויס אויפ׳ן פעראָן, וואו עס האט איהם בעגריסט אין נאמען פון מוסאליני׳ן דער פירשט יאפאראלי און פערטרעטער פון דער ארטיגער מאכט און בעפעלקערונג.

אויף דער גאס איז דער פראנצויזישער אויסערן־מיניסטער ענטוזיאסטיש אויפגענומען געווארען דורך א 20־טויזענד־קעפיגען עולם, וועלכער האט זיך פערזאמעלט פאר׳ן וואקזאל.

אלע גרעסטע צייטונגען האבען אפגעדרוקט בעגריסונגס־ארטיקלען

לאנדאן, 5 (ספ. טעל.)

„דיילי טעלעגראף״ טיילט מיט, אז מוסאליניס פלענער געהען פיל ווייטער, ווי מען האט דאס פריהער געמיינט. מוסאליני זאל פארלייגען לאוואלן צו מאכען בעמיהונגען, אז אויך רוסלאנד, פוילען, דייטשלאנד און טשעכיען זאל איינגעשלאסען ווערען אין די ראהמען פון מזרח־אייראפעאישען זיכערהייטס־אפמאך.

לאוואל מיט מוסאליני׳ן וועלען וועגען דעם רעדען אין רוים און דאן וועט דער ענין ארומגערעדט ווערען בעת דער סעסיע פון פעלקער־ליגע־ראט. ווארשא און מאסקווא זענען שוין וועגען דעם אנגעפרעגט געווארען. זיי האבען אבער נאך נישט געגעבען קיין ענטפער.

רוים, 5 (ספ. טעל.)

היינט האלב 10 אינדערפריה האט לאוואל אפגעהאלטען דאס ערשטע געשפרעך מיט מוסאליני׳ן אונטער פיר אויגען. נאך א געשפרעך, וועלכער האט געדויערט א האלבע שעה זענען ביידע מלוכה־מענער אוועק אין אויסערן־מיניסטעריום, וואו דאס

(ווייטער זעה 4. זייט)

שבת, דעם 5־טען ד. ח. איז פון אונז אוועקגעריסען געווארען אין בליהענדען עלטער פון 18 יאהר אונזער אונפערגעסליכער זוהן, ברודער, אנקעל, נעפעע און קוזין

נ. ע. יוסף בן ר׳ אברהם נ״י ווייסמאן

די לוי׳ קומט פאר היינט, זונטאג, דעם 6־טען יאנואר 1925, 1 א זייגער בייטאג פון טרויער־הויז, ווילנער 11 (פוסטא), וועגען וואס עס טיילט מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע פאמיליע.

38

Bank Kupiecko-Kredytowy Spółdzielczy w Łodzi

z ogr. odpow.

ul. Piotrkowska Nr. 29

Bi'ans netto na dzień 1-go stycznia 1935 roku.

STAN CZYNNY

		Bilans na dz. 1/1 1935 r.	Cyfry porównawcze z bilansu zeszłorocznego na dzień 1/1 1934 r.
Kasa i sumy do dyspozycji	Zł		
a) Gotówka w kasie	109 343 38		
b) P. K. O.	43 704.91		
c) Bank Polski	16 275 13		
d) Bank Gospodarstwa Krajowego	50.077.57		
e) Banki Akcyjne	401.254 71	620 655 70	(358.367.38)
Papiery procentowe własne		38.885.54	(41 012.19)
Dyskonto: Weksle w portf. i u koresp.		1 063 914 96	(655 869.93)
R-ki Bieżące=Poż. Sr. Wal. i Zaliczki		67 .302 54	(512 020.47)
Weksle w Proteście-bieżące		1 429 [illegible]0	(1.511.01)
Różne Rachunki		51 862 52	(63 658 97
Sumy Przechodnie		5.329.19	(8.309.36)
Ruchomości		25.773 86	(28.017 45)
		2 482.154.11	(1.668.766 76)
Inkaso w Portfelu	1.006.503 18		(724.157 27)
„ u korespondentów	723 129 98	1 729.633.16	(549.026.93)
Depozyty		152.812.57	(351 620.90
		4.364.599.84	(3.293.571.86)

STAN BIERNY

		Bilans na dz. 1/1 1935 r.	Cyfry porównawcze z bilansu zeszłorocznego na dzień 1/1 1934 r.
Kapitały własne:	Zł.		
Udziały	156 187 55		
Fundusz zasobowy	64 243 52	220 431 07	(194 390.45)
Wkłady		1.216 945 39	(1.013 931 61)
Rachunki Czekowe		205.175 09	(137.350.82)
Redyskonto w Banku Polskim, Bku Gosp. Krajow. i inn. Bankach Akc.		404 098 74	(64.109 55)
Przekazy		6[illegible] 335 89	(105.541 64)
Różne Rachunki		1.220 —	(5.507.89)
Sumy Przechodnie		4 065 62	(2.452.50)
Zobowiązania Inkasowe		331.664 01	(135.603,17)
Odsetki pobrane na rok następny		9.444 33	(6.929.51)
Niepodjęta dywidenda z lat ub.		894 —	(915.—)
ZYSK NETTO		26.880.47	(2.034.62)
		2 482.154 11	(1.668.766.76)
Różni za inkaso		1.729 633 16	(1.273 184.20)
„ „ depozyty		152 8[illegible]2 57	(351 620 90)
		4 364.599.84	(3.293.571.86)

RACHUNEK STRAT i ZYSKOW

WINIEN

		Na dz 1/1 1935 r.	Na dz. 1/1 1934
Odsetki zapłacone		54.914.48	(53 999.63)
Prowizja zapłacona		79.406.93	(106 306.56)
Koszty handlowe		142.112.02	(137.873.52)
Podatki i świadczenia socjalne		16 101.91	(15.713.27)
Amortyzacja ruchomości i koszt. org.		6.511.19	(5.349.51)
Straty w centralach spółdz.	5.015.68		
Straty z operacji kredytowych: odpisane nieściągalne należności	5.927.22		
Straty z operacji inkasowych:			
a) nieściągalne należności od korespondentów inkasowych	432.76		
b) nieściągalne koszty protestów weksli inkasowych klijentów przejściowych	1.467 50	12.843.16	(12.127.80)
Zysk netto:			
od członków	18.816.33		
od nieczłonków	8 064 14		
	26.880 47	26 880 47	(2.034.62)
		338.770 16	(333.404.91)

MA

		Na dz. 1/1 1935 r.	Na dz. 1/1 1934 r.
Dochody z operacji kredytowych z członkami:			Odsetki pobrane
Odsetki	147 234 47		(118.680.19)
Prowizje i damna	60.597.53	207.832.—	
Prowizje od inn. oper. z członkami	16 673.90		Prowizja pobrana
Prowizje od niecżłonków	109 943.81	126.617.71	(214.724.72)
Zwrot odpisanych należności		1.538.20	
Zysk na papierach wart. własn.		2.782.25	
		338.770.16	(333.404.91)

פיבערהאפטע הכנות צום פלעביסציט

ווייטערדיגע בלוטיגע צוזאמענשטויסן איז סאאר־געביט

ס א א ר ב ר י ק ע ן, 5 (ספ. טעל.)

אויפן סאאר-געביט איז ווידער געקומען צו א בלוטיגען צוזאמענשטויס דאסמאל אין ענסדארף, צווישען די מיטגלידער פון דייטשען פראנט און די מיטגלידער פון דעם קאמוניסטישען „פריי הייטס-פראנט״. צוויי מיטגלידער פון דייטשען פראנט און א קאמוניסט זענען דערהרג׳עט געווארען, 23 פערזאן זענען פערוואונדעט געווארען.

נעבען פיטלינגער האט א דייטשער עמיגראנט דערשאסען א מיטגליד פון דייטשען פראנט.

ס א א ר ב ר י ק ע ן, 5 (ספ. טעל.)

די פלעביסציט-צעטלען אויפן 13 יאנואר זענען שוין אפגעדרוקט געווארען אין א דרוקעריי וואס ליגט אויסער דער טעריטאריע פון פלעביסציט געביט. אלס ליטער פון 950 וואהל-לאקאלען זענען בעשטימט געווארען בלויז אויסלענדער.

פיהרער פון די ענגלישע פאשיסטען נעמט נישט אן די איינלאדונג

צו אנ׳עפענטליכער דיסקוסיע מיט יודישע פערזענליכקייטען

ל א נ ד א ן, 5 (יט״א טעלעגראפיש)

דער פיהרער פון דער פאשיסטישער בעוועגונג אין ענגלאנד, מאסלעי, האט נישט אנגענומען די איינלאדונג פון אנגלא-פאלעסטינע-קלוב אויף אנ׳עפענטליכער דיסקוסיע מיט יודישע פערזענליכקייטען וועגען דער שטעלונג פון דער פאשיסטישער ארגאניזאציע צום ענגלישען יודענטום. מאסלעי האט געענטפערט, אז ער וואלט אנגענומען די איינלאדונג מיט דעם בעדינג, אז די דיסקוסיע זאל בעהאנדלען אלגעמיינע פראבלעמען און אלס אפאנענט זאל ארויסטרעטען הערבערט סעמיועל.

עסטרייכישער אויסערן־מיניסטער טרעט שארף ארויס

געגען די אנטי-עסטרייכישע פראפאגאנדע איז אויסלאנד

ווי ע ן, 5 (יט״א טעלעגראפיש)

אין אויסערן-מיניסטעריום איז פארגעקומען א פרעסע-קאנפערענץ, אויף וועלכער דער מיניסטער בערגער איז שארף ארויסגעטרעטען געגען די אנטי-עסטרייכישע פראפאגאנדע אין אויסלאנד. דער מיניסטער האט פעסטגעשטעלט, אז די מינדעהייטען שוץ און די גלייכבערעכטיגונג אין עסטרייך ווערט מוסטערהאפט אפגעהיטען. ווייטער האט דער מיניסטער ערקלערט, אז די קלאנגען וועגען בעגרענצען די יודישע בירגערליכע רעכט ווערען ביינוויליג פערשפרייט, כדי צו שאדען עסטרייך.

פונאנדערגעלאזט די בריסקער קהלה-פערוואלטונג

מיט דער קהלה-ארבייט וועט אנפיהרן א צייטווייליגע צוואנג-פערוואלטונג

ב ר י ס ק, 5 (יט״א טעלעגראפיש)

צוליב די רייבונגען אין דער בריסקער קהלה-פערוואלטונג, האט די מאכט פונאנדערגעלאזט די ביז׳איצטיגע פערוואלטונג און בעשטימט א צייטווייליגע צוואנג-פערוואלטונג.

איז דער ביז׳איצטיגער קהלה-פערוואלטונג איז געווען אנ׳ארטאדאקסישער מעהרהייט, די אפאזיציע איז בעשטאנען פון: ציוניסטען, „מזרחי״, האנדווערקער און פועלי-ציון.

געשענדעט יודישע מצבות

ב ע ר ל י ן, 5 (יט״א טעלעגראפיש)

אויפן יודישען בית-עולם אין א שטעטעל אין אדערבורג זענען געשענדעט געווארען 15 מצבות. דעם זעלבען טאג זענען אויסגעבראכען געווארען די שויבען אין יודישע געשעפטען.

DR. MED. H. LUBICZ

פאר הויט, וועגערישע און געשלעכטס-קראנקה.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס-שעה׳ן 8–10, 12–2, און 5–8 אווענד
זונטאג און יום-טוב פון 9–11 בייטאג.
און יו״ט 9–1. פאר דאמען בעזונדערער ווארט-זאל.

DR.

L. Czarnożył

וואוינט יעצט אויף
פיעטריקאווער 62 טעל. 224-94
און נעהמט אן פון 9.30 ביז 10.30 פארמיטאג און פון 4–6 נאכמ.
ספעצ. האריז-קראנקהייטען

XXV

הייבט, זונטאג, ד. 6 יאנואר 1935, 6 אווענד קומט פאר אין ענגלישען זאל, אל. 1 מאי 2 די גראנדיעזע

25-יעהריגע יובילעאום-פייערונג

פון 1-טען נעגעגזייטיגען הילפס-פעראיין „גמילת חסדים״ גרינער מארק 7 מיט אנ׳אינהאלטסרייכען פראגראם. עס וועלען אנטיילנעהמען: א רייה טאלאנטפולע בעוואוסטע רעדנער ווי אויך דער קאנטאר פון דער לאדזער סינאגאגע מיט א גוט-איינשטודירט כאר אונטער דער לייטונג פון דירינענט דארגוזשאנסקי, ווי אויך א גוטער ארקעסטער אונטער דער אנפיהרונג פון בעוואוסטען מוזיקער ה׳ מעלארדיסטא. – פערטיילונג פון זשעטאנען, פאנטאווע לאטעריע, גוט-פערזעהענער בופעט. – אלע מיטגלידער און סימפאטיקער ווי אויך אלע, וועלכע ווילען מקיים זיין די מצוה ואהבת לרעך כמוך״ ווערען געבעטען פינקטליך צו ערשיינען. – בילעטען צו 49 גר. צו בעקומען אין פעראיין פון 7–10 אווענד און אין טאג פון דער פייערונג ביי דער קאסע פון זאל.

די פערוואלטונג.

הילפס-פעראיין „גמילת חסדים״ גרינער מארק 7.

איל זיך, ווייל עס איז שפעט.

די, וועלכע האבען ליב אפליגען אלס אויף דער לעצטער מינוט, דארפען וויסען, דאס די לעצטע מינוט איז שוין פערבאי, ווייל די ציהונג פון דער 4-טער קלאס פון דער 31-טער לאטעריע האט זיך שוין אנגעהויבען.

ווער עס האט נאך נישט בעקומען זיין לאס, מוז דאס גלייך טוהן, ווייל צוליב די פערנאכלעסיגקייט קענסטו פערלירען די מעגליכקייט צו געווינען איינע פון די גרויסע געווינסען און קודם כל דעם מיליאן.

בעלייריג בישט דעם גורל מיט דעם פערנאכלעסיגקייט.

37

צו דער חתונה פון אונזער אינטימען פריינד
שאול אייזען
מיט פרל.
בעלא ראגאווסקא
וועלכע קומט פאר היינט, זונטאג, ד. 6 יאנואר 1935. ווינשען מיר א גליקליך און צופרידען צוזאמענלעבען. אימשעל ראזען און פרוי מאטיל אריווא און פרוי

צו דער חתונה פון מיין אינטימען פריינד
שאול אייזען
מיט פרל. בערא ראנאווסקא
ווינש איך א גליקליך און צופרידען צוזאמענלעבען.
לוזער סאור און פרוי

דעם ה׳
שאול אייזען
צו דער חתונה מיט פרל.
בעלא ראגאווסקא
וועלכע קומט פאר היינט, זונטאג דעם 6 יאנואר ווינש איך א גליקליכע און צופרידענע צוקונפט.
דוד קרישאל.

Dr. Zygmunt
Henrykowski
ספעציאל-ארצט פאר וועגערישע הויט-קראנקהייטען און מענער-שוואכע
האט זיך איבערגעצויגען אויף
פיעטריקאווער 86
טעל. 143-63
נעהמט אן פון 8–11 און פון 6–9 אווענד.
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע זאל.

פאר גאלד, בריליאנטען, בזשוטעריע
ביזשוטעריע
און לאמבארד-קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
אליזיאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

אויערן, נאז און האלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישע פון 11–1 און פון 5–8 אוונט.

Dr. med.
ROZENHAUZ-EDELISTOWA
ספעציאל-ארצט פאר קינדער-קראנקהייטען
וואוינט איצט פאלודניאווא 6
טעל. 110-49
נעהמט אן פון 8 – 9 פריה
און פון 4– 6 נאכמיטאג.

ד״ר מעד.
ד. ראזענצווייג
וואוינט יעצט אויף
72 פילסודסקיעגא 72
(ווסכאדניא) פראנט 2-טען שטאק
טעלעפאן 128-74.
31

Dr. med. Z. Wajs
האט זיך איבערגעצויגען אויף
באוואמיעסקא 5 (פראנט)
ספעציאל-ארצט פאר הויט, וועגערישע, האר און געשלעכטס-קראנקהייטען
נעמט אן פון 9–1 און פון $3^1/_2$–8 אווענד.
זונטאג און יום-טובים פון 9–1 מיטאג
צו לעמשניצע-פרייזען.

W celu poprowadzenia eleganckiej pracowni 2 kulturalne panie poszukują dużego, widnego pokoju w centrum miasta.
Wejście niekrępujące. Oferty od adm. sub. „K. R."

סל מלא ברכות ובתוכם ברכת מז״ט אנו מגישים לחברנו
מר יהודה ארי׳ נ״י קופערשמידט
לנשאיו עם העלמה בחירת לבו
מרת צפרה תח״י געפנער
יה״ר שיתברכו ו״ד בכל טוב ושיבנו עתידם על הרי ציון וירושלים.
הועד עם כל החברים
של אגודת לומדי שעורי ערב
שע״י צא״י בלודז נאוואמיעסקא 4.
5683

צו דער עפענטליכקייט!

אזוי ווי איך האב שוין גערופען 3 מאל צו א דין תורה צו הרב ר׳ יאסעלע פיינער מיין ברודער דעם פאבריקאנט אברהם רובין, פריוואט-וואוינונג אלעי 1-טער מאי 15, געשעפט – אגרדאווא 3, טעל. 212-23, פאבריק – שענקיעוויטשא 3/5, טעל. 233-96, און ער איז ביז-איצט נישט געקומען, פאדער איך איהם אויף צום לעצטען מאל אויף היינט זונטאג, דעם 5/1 1935, 4 נאכמיטאג, צו קומען צו הרב ר׳ יאסעלע פיינער. אין נעגענפאלס נעם איך אראפ פון מיר די פעראנטווארטליכקייט פאר די ווייטערדיגע פאלגען.
ברודער משה רובין
לעגיאנוב 17.
5679

קליינהענדלער-פעראיין אויף דער שטאט לאדז
פלאץ וואלנאשטשי 3.
מיר מאכען בעקאנט אלע מיטגלידער, אז זונטאג, ד. 20 יאנואר 1935, 7 א זייגער אווענד, קומט פאר אין אייגענעם לאקאל פון פעראיין אנ׳אויסערגעוועהנליכע
אלגעמיינע פערזאמלונג
מיט פאלגענדען טאג-ארדנונג: 1) ענדערן די סטאטוטען פון פעראיין, צו וועלכען אלע מיטגלידער ווערען געבעטען פינקטליך צו ערשיינען.
45
די פערוואלטונג.

LODOWNIA
około 8 tysięcy centnerów lodu do wynajęcia.
Wiadomość: Piotrkowska 114 u gospodarza.

אויגען-קליניק
מיט שטענדיגע בעטען פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221 72
נעהמט אן שטענדיגע אויגען-קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געשטארבען מיין ליבע פרוי, אונזער ליבע מוטער און שוועסטער
צערקע ג״ע אשת ר׳ יחיאל מאיר דרעסלער נ״י
פון דער היים כטנשינסקא
אין עלטער פון 47 יאהר
די לוויה קומט פאר היינט, זונטאג, דעם 5 יאנואר 1935, 12,30 בייטאג פון טרויער-הויז גלובנא 55, וועגן וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער
די טיפטרויערענדע פאמיליע.
5678

הזכרה

היינט, זונטאג, 6 אווענד וועט אפגעריכט ווערען א הזכרה נאך אונזער פערשטארבענעם לאנגיעהריגען געשעצטען פרעזעס ר׳
יוסף בעכער ז״ל
(אין לאקאל פון „תומכי אורחים״ פאמארסקא 18)
צו וועלכער מיר לאדען איין די פאמיליע, פריינד, בעקאנטע, אויך אלע אונזערע מיטגלידער.
די פערוואלטונג
פון „תומכי אורחים״
40

די 1-טע און בילינגסטע קוועלע פון
רעשטען
אויף פאלטענס און אנציגער
פון די בעסטע ביליצער און טאמאשאווער סחורות, די מאדערנסטע מוסטערן, אין א גרויסען אויסוואהל. בעקומט מען נאר ביי
R. Szczęśliwy
לאדז, 5 באוואמיעסקא 5
טעל. 156-09
גערענקט. פראנט 2 שטאק.

Dr. H. Weisshoff
אינערליכע קראנקהייטען
וואוינט איצט: Śródmiejska 5
tel. 162-95.
נעהמט אן פון 6–8 אווענד.

Dr. J. Lubicz
כירורג און ארטאפעד
9 פאלודניאווא 9
טעל. 183-17
צוריקגעקעהרט

Dr.
Wajnberg
ספעצ. פון לונגען- און הארץ-קראנקה.
וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–5, 8–9 אוו.

וועלט-קאנפערענץ פון בית״ר
עפענט זיך היינט אין קראקא
דינסטאג עפענט זיך די 6-טע רעוויזיאניסטישע וועלט-קאנפערענץ

קראקוי, 4 (יט״א טעלעפאניש)

מארגען (היינט) פריה עפענט זיך אין אלטען טעאטער די 2-טע וועלט-קאנפערענץ פון בית״ר. די ערשטע קאנפערענץ פון בית״ר איז פאר געקומען אין יאהר 1930 אין דאנציג. די פייער-ליכע זיצונג וועט געעפענט ווערען מיט א רעפע-ראט פון זשאבאטינסקי׳ן.

דינסטאג עפענט זיך אין קראקוי די 6-טע וועלט-קאנפערענץ פון די רעוויזיאניסטען. ס׳ווערען ערווארט טויזענד דעלעגאטען און געסט. ס׳זענען שוין אנגעקומען דעלעגאטען פון: בעלגיען, עסט-ייך, טשעכאסלאוואקיי, רומעניען און א טייל פון ארץ-ישראל-דעלעגאטען. ס׳וועט אויך ארויסגעגע-בען ווערען א ספעציעלע קאנפערענץ-צייטונג.

בעריהמטער באנדיט מאטשוגא
איז געשטארבען אין טורמע

לעמבערג, 5 (ספ. טעל.)

אין זשעשאווער טורמע איז געשטארבען דער בעריהמטער באנדיט מאטשוגא, וועלכער איז ערשט נישט לאנג פערמשפט געווארען דורכ׳ן געריכט אויף טויט-שטראף פאר א גאנצע רייה פערברעכענס.

מיניסטער בעק צוריק
אין ווארשא

ווארשא, 5 (טעלעפאניש).

היינט 9 א זייגער אינדערפריה איז צוריק-געקומען פון זיין רייזע אין די סקאנדינאווישע לענדער דער אויסערן-מיניסטער בעק.

אויב דייטשלאנד וועט זיגען
ביים פלעביסציט
וועט היטלער מאכען א קאנקרעטען פארשלאג וועגען פערשטענדיגונג מיט פראנקרייך

פאריז, 5 (ספ. טעל.)

אין די בערלינער פאליטישע קרייזען האלט מען, אז אויב דער פלעביסציט אין סאאר-געביט וועט אויספאלען לטובת דייטשלאנד, וועט קאנצלער היטלער צונויפרופען א זיצונג פון רייכסטאג, אויף וועלכער ער וועט האלטען א רעדע וואס וועט זיין א ווענדונג אין דער אויסערליכער פאליטיק פון דייטשלאנד, היטלער וועט פארלעגען פראנקרייך א פערשטענדיגונג אין גאר א קאנקרעטען פארם.

סאארבריקען, 5 (ספ. טעל.)

קיין סאארבריקען קומען אן מאסען אויסלענ-דישע זשורנאליסטען. מ׳זעהט פאר, אז אין אלגע-מיין וועלען פארן 13 יאנואר קומען פון 100 ביז 500 זשורנאליסטען.

רוזוועלט זאל צונויפרופען
א נייע ענטוואפנונגס-קאנפערענץ

ניו-יארק, 5 (ספ. טעל)

אין פארלאמענט וועט פרעז. רוזוועלט פאר-לייענען א מאניפעסט, אין וועלכען ער וועט גענוי ארומרעדען די פאליטישע אוןווירטשאפטליכע לאגע פון לאנד. לויט די ביז איצטיגע אינפארמא-ציעס, צנטהאלט דער מאניפעסט פון פרעזידענט א רייה איבערראשונגען קודם כל בנוגע דער שטע-לונג פון דער רעגירונג צו דער פראגע וועגען הילף פאר ארבייטסלאזע. רוזוועלט האט אויך בדעה אונטערצונעהמען ענערגישע שריט אפצושטעלען דעם בעוואפנונגס-געיעג און צו דערפיהרען צו אנ׳ אפמאך וועגען דעם צווישען די מלוכות. ער זאל אויך פארלעזען, אז אמעריקא זאל צוטרעטען צום האאגער גערעכטיגקייטס-טריבונאל.

ערעפנונג פון דער „תרבות״-קאנפערענץ

וואַרשאַ, (יט״א) זונטאג, 12 בייטאג קומט פאר די פייערליכע עפענונג פון 5-טען לאנדעס-צוזאמענפאהר פון „תרבות״. צו דער קאנפערענץ זענען געקומען אנ׳ערך 600 דעלעגאטען פון העכער 300 סניפים אין קאנגרעס-פוילען און די מזרח-וואיעוואדשאפטען.

די עפענונגס-רעדע וועט געהאלטען ווערען דורך א. לעווינסאן און וועט זיין געווידמעט דעם אנדענקען פון ח. נ. ביאליק.

דער סדר-היום פון דער קאנפערענץ נעהמט ארום פאלגענדע פונקטען: 1) עפענונג, 2) בעריכט פון דער טעטיגקייט פון צ.ק. — י. לעווי, 3) וואה-לען פון פרעזידיום און קאמיסיעס, 4) רעפעראט איבער „די פראבלעמען פון העבראישער וועלט-בעוועגונג״ — א. לעווינסאן, 5) ארץ-ישראל און אונזער ערציהונג — ד״ר אריאנסאן, 6) די לאגע אין העבראישע שול-וועזען -- ד״ר. ד. בראווער, א. איינשטיין און ש. ראזענהעק, 7) תרבות-בעוועגונג און די יוגענד — ב. ראבינאוו. 8) דיסקוסיעס, 9) רעזאלוציעס און וואהלען.

די קאנפערענץ קומט פאר אין יודישען אקא-דעמישען הויז, פראגא, באמיעסטניקאווסקא 7.

אויפפאדערונג, אז דער „דזשאינט״ זאל ערטיילען מעהר הילף די פוילישע יודען
קאנפערענץ פון יוד. ארגאניזאציעס פאר סאציאלער הילף אין אמעריקא

ניו-יארק (יט״א) בעכטען אָוועגד האט זיך אין ניו-יארק געעפענט די קאנפערענץ פון יו-דישע ארגאניזאציעס פאר סאציאלע שוץ אין אמע-ריקע. אין דער קאנפערענץ, וועלכע דארף בעשטי-מען דעם בודזשעט פון יודישען סאציאלען הילפס וועזען אין אמעריקע, בעטייליגען זיך מעהרערע הונדערט דעלעגאטען.

די קאנפערענץ האט בעגריסט דער פרעזידענט פון ענגלישען ועד-הקהלות, בעזיל לאסקי, וועלכער האט אפעלירט צום „דזשאינט״ צו פערגרעסערען זיינע הילפס-לייסטונגען לטובת דעם פוילישען יו-דענטום.

דער דירעקטאר פון „אגרא-דזשאינט״ אין מאסקווע ד״ר יוסף ראזען האט אפגעגעבען א בע-ריכט איבער דער טעטיגקייט פון דער אָרגאניזאציע אין סאוויעטען-פערבאנד, און פון זיין לעצטער רייזע קיין ביראבידזשאן. ראזען האט דערביי ער-קלערט, אז די בעדינגונגען פון ביראבידזשאן זע-נען גינסטיג פאר דער אימיגראציע פון יודישע אר-בייטער אין פוילען.

דער פרעזידענט פון „דזשאינט״ פעליקס וואר-בורג האט אין זיין רעדע ערקלערט, אז די יודישע אינסטיטוציעס פון סאציאלען שוץ אין אמעריקא האָ-בען אין משך פון די לעצטע צוויי יאהר אויסגעגעבען אויף פערשיעדענע הילפס-צוועקען א סומע פון 25 מיליאן דאלאר.

ראדיא-פראגראם
זונטאג. דעם 6-טען יאנואר 1935

9.03 פליטען, 9.17 גימנאסטיק, 9,22 פלי-טען, 10,05 פליטען, 10,30 גאטעסדינסט. 11,45 גאטעסדינסט, 11,57 צייט-סיגנאל, 12,03 ידיעות, 12,05 טעאטער-איבערזיכט, 12,15 רעליגיעזער מוזיק-פריהמארגען פון ווארש. פילהארמאניע, 2 פליטען, 3 רעפעראט, 3,15 פליטען, 3,45 פון די סטשעלצעס, 4,20 געזאנג-רעציטאל, 4,45 א שמיעס פאר עלטערע קינדער. 5 א ראדיא-שאפקע, 5,50 „ביך און וויסען״, 6 הערשפיל. 6 45 פארלעזונג, 7 זעלנערישע אודיציע 7,25 קלאוויר-רעציטאל, 7,50 אקטועלער פעליעטאן, 8 קאנצערט, 8,45 אווענד-ידיעות, 9 „אויף דער פרעהליכער לעמבערגער כוואליע״ 9,30 ספארט-ידיעות, 9,45 טעכניש פאסט-קעסטעל, 10 רע-קלאמע-קאנצערט, 10,15 הערשפיל, 10.25 פלי-טען, 11 ידיעות, קאמוניקאטען, 11,05 טאנץ-מוזיק.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי —	—	—	—	96.00
3 פראצענטיגע	בודאוולאנע		—	46.00
4 „	דאלארובקא		—	53.00
7 „	סטאבילזאציע (אמ.)			68.25
5 „	ווארשאווער פ.ב. 1934			60.00
5 „	לאדזער „			52.00
ענגלישער פונט	—	—	—	25.99
דאלאר אפיצ.	5.27	נישט אפיצ.	—	5.22
גאלד-דאלאר —	—	—	—	8.91.50
גאלד-רובל —	—	—	—	4.59
דייטשער מארק	—	—	—	1.97

א פלאן פון אנ׳אטענטאט אויף היטלערן
זאל האבען ענטדעקט געווארען אין בערלין

בערלין, 5 (ספ. טעל.)

נאך האלבער נאכט איז פערעפענטליכט געווארען אנ׳אפיציעלער קאמוניקאט, וואס קלעהרט אויף די גרויסע מאניפעסטאציע פון דער רייכס-רעגירונג אין בערלין. לויט׳ן קאמוניקאט, האט די רייכס-קאנצעלאריע דערהאלטען אין טאג פון ניי-יאהר א ידיעה וועגען דעם, אז ס׳גרייט זיך א נייע אנטי-היטלערישע קאמפאניע אין אויסלאנד, אין צוזאמענהאנג מיט׳ן פלעביסציט אין סאאר-געביט.

די רייכס-רעגירונג האט דעריבער בעשלא-סען איינצואָרדנען א מאסען-מאניפעסטאציע פון די מלוכה-אנפיהרער, ווי אויך די אנפיהרער פון דער פארטיי און ארמעע, וועלכע מ׳האט ארגאניזירט אין משך פון 24 שעה.

דער קאמוניקאט שטעלט, פעסט אז דער פערבאט, וואס גערינג האט ארויסגעגעבען, אז קיין שום עראפלאן טאר נישט דורכפליהען דורך בערלין, שטייט אין צוזאמענהאנג מיט דער דאזיגער מאניפעסטאציע.

ווי בעקאנט איז די פעראָרדנונג, וואס פערווערט עראפלאנען צו פליהען איבער בער-לין, נאך דאנערשטאג מאטיווירט געווארען מיט די כלומרשטע לופט-מאנעווערס, וואס האבען געזאלט פארקומען אין בערלין.

בערלין, 5 (ספ. טעל.)

נישט געקוקט אויפ׳ן אפיציעלען קאמוניקאט, גייען פונדעסטוועגען ווייטער ארום פערשידענע קלאנגען וועגען די סיבות פון אויסנאהם-פעראָר-דנונג וואס די רעגירונג האט פלוצלונג דאנער-שטאג ארויסגעגעבען. די אלגעמיינע אויפמערק-זאמקייט האבען צוגעצויגען די גרויסע אפטיילונ-גען מיליטער און פאליצייַ, וואס האבען פלוצלונג מול געמאכט די גאסען בעזונדערס גרויס איז געווען די מיליטער שמירה ארום דער געביידע פאר דער אפערע, ווי עס איז פארגעקומען א גרויסע פערזאמלונג מיט׳ן אנטייל פון היטלערן און די איבריגע פארטיי-פיהרער. מען רעדט ווע-גען דעם. אז די רעגירונג האט ענטדעקט א פלאן פון אנ׳אטענטאט אויף היטלערן.

פערפלייצונג אין קאליפארניע

ניו-יארק, 5 (ספ. טעל.)

אין דרום קאליפארניען קומען פאר קא-טאסטראפאלע רעגענס, וועלכע האבען געמאכט אינגעהויערע שאדענס אין שטעט, עטליכע באהן-ליניעס זענען איבערגעריסען אין לאנג ביטש ווערט עוואקואירט די בעפעלקערונג.

ביי א שלעכטען מאגען, שלעכטער פערדייאונג

דארם-פערשטאפונג ווענדט מען אן דאס נאטירליכע ביטער-וואסער

Franciszka Józefa

פערגעם דאקטוירים. צו בעקומען אין אלע אפטייקען און סקלאד-אפטעקשנעס.

רעפרעזענטאנץ-טעאטער „ראזמאיטאשטשי״ ציגעל-נאם 27 טעל. 112-25.
דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

50 יאהר יודיש טעאטער אין איין נאכט
א צויבער-אווענד פון 1001 נאכט
א נאכט פון כל-טוב — א נאכט אין 7-טען הימל
די איינציגע פלאם-פייערדיגע קאסקאדנע סוברעטין
רעגינא צוקער אין איהר קרוין-ראל.
היינט, זונטאג, 9.30 א זייגער אוונט
וועט מען אין „ראזמאיטאשטשי״ אויפציהען דעם פארהאנג און ס׳וועט זיך אנהויבען א גראנדיעזער יובילעאום-אווענד פון די שענסטע און בעסטע מוזיקאלישסטע און הומארפולסטע עכט-יודישע פיעסען, וועלכע האבען בעצירט דאס יודישע טעאטער אויף דער גאנצער וועלט אין פערלויף פון 50 יאהר.
היינט, זונטאג, 9.30 אוונט — פאפולערע פרייזען
קארל צימבאליסט׳ס רעקארד-אויפפיהרונג
די אמעריקאנער רביצין
אין 3 אקטען, 20 נומערן געזאנג און טענץ מיט רעגינא צוקער אין דער הויפט-ראל.
100 לאך אין א מינוט 1000 זל. בעקומט דער א פרעמיע, ווער ס׳וועט נישט לאכען! ——— נאך דער גאנצער פארשטעלונג פון דעם יובילעאום-פראגראם:
א קראנץ פון די פאפולערסטע אפערעטען-פראגמענטען און סצענקעס אין קאסטיום און גרים אויסגעפירט דורך אלע ליבלינגע פון טעאטער: בר-כוכבא / שולמית / שלומקע און ריקל / חפני און פנחס / רומענישע חתונה / האוזאזער ליבע נאט, מענש און טייוועל / פרנסה / נשמה פון מיין פאלק.
קיין איין יודישער טעאטער-בעזוכער וועט נישט פעהלען היינט אין טעאטער.
היינט, זונטאג, 4.30 נאכמיטאג גרויסע הנחה= און פאלקס=פארשטעלונג
אלע בילעטען אין פארטער 1 זל. משה ליפמאנ׳ס אויפפיהרונג
דער אייביגער נאר
היינט, זונטאג, 7.30 (האלב 8) ספעצ. פארשטעלונג—ארגאניזירט דורך דער קולטור-ליגע
משה ליפמאנ׳ס — אויפפיהרונג דאס לעבען רופט פיעסע פון סאוויעטישן לעבען אין 4 בילדער
2 אקטען פון ביאל-ביעלאצערקאווסקי, יודיש פון משה ליפמאן.

טראָצקי לייקענט קאַטעגאָריש

אַז ער איז פערמישט אין דעם מאָרד פון קיראָוו'ן

פּ אַ ר י ז.

אין „פּאָפּולער" איז געכטען ערשינען טראָצ-קיס פאָלגענדער בריף:

„איך בעט אייך נישט אָפּצוזאָגען מיר צו פערעפענטליכען פאָלגענדע שורות:

אין דעם בעשולדיגונגס-אַקט וועגען קיראָווס מאָרד געפינט זיך דערמאָנט מיין נאָמען. דאָס האָט געגעבען די געלעגענהייט איינציגע פרעסע-אָרגאַנען צו רעדען וועגען מיין שייכות צום טעראָריסטישען אַקט פון סמאָלני. איינע פון די צייטונגען, וועלכע איך געפין נישט פאַר נויטיג דאָ אָנצורופען און צו כאַראַקטעריזירען, בעהויפּטעט, אַז מיין אָנטייל אין דער אַפערע איז „דערוויזען".

אין דער אמת'ן איז אין בעשולדיגונגס-אַקט, אַפילו אויב מען זאָל יעדען וואָרט אָננעהמען פאַר מזומן געלד – איז בלויז געזאָגט, אַז אַ געוויסער „קאָנסול" האָט פאָרגעשלאָגען ניקאָלאַיעוו'ן איבער צוגעבען אַ בריף צו טראָצקין. אַזאַ וויכטיגע ערקלערונג האָט ניקאָלאַיעוו געמאַכט ערשט 20 טעג נאָך זיין אַרעסט: דער בעשולדיגונגס אַקט זאָגט לחלוטין נישט, ווי אַזוי ניקאָלאַיעוו האָט געענטפערט אויפ'ן פאָרשלאָג פון דעם אונ-בעקאַנטען קאָנסול און אויב דער בריף איז אָנגע-שריבען און איבערגעגעבען געוואָרען. מען קען גלויבען, אַז אויב אין די מאַטעריאַלען פון דער אויספאָרשונג וואָלט זיך געפונען עפּעס אַזוינס, וואָס זאָל האָבען אַ וואָרט – אויב שוין נישט פאַר'ן געריכט, איז לכל הפחות פאַר די פּראָפּאַ-גאַנדע-צוועקען – וואָלט דער בעשולדיגונגס-אַקט וועגען דעם נישט געשוויגען. וואָס שייך מיר קען איך בלויז צוגעבען:

1) אַז אין קרייז פון מיינע בעקאַנטשאַפטען געפינט זיך נישט קיין אַנדער קאָנסול, ווי די וועל-כע האָבען מיר ענטזאָגט די וויזעס.

2) אַז אויב דער געהיימניספולער קאָנסול אין לענינגראַד קען מיין אַדרעס — האָט ער אָבער פערגעסען מיר צו מעלדען זיינעם.

עס איז איבעריג אָפּצושטעלען זיך אויף דעם פאַקט, אַז פאַר די כמעט 40 יאָהר פון מיין רע-וואָלוציאָנערער טעטיגקייט האָב איך, אַלס מאַרקסיסט, תמיד אָפּגעוואָרפען, אין די אינטערע-סען פון דער אַרבייטער-בעוועגונג, יעדען פּרוב צו בענוצען זיך מיט'ן אינדיווידועלען טעראָר – אַפילו לגבי דעם צאַריזם און נישט נאָר לגבי דער אַר-בייטער-מלוכה. צעהנדליגער מיינע אַרטיקלען, אין פערשידענע שפּראַכען, זענען געווידמעט דער אומ-ברחמנותדיגער קריטיק פון אינדיווידועלען טעראָר. איך זעה נישט קיין שום סיבה צו ענדערן היינט מיין מיינונג.

אין די ראַהמען פון דעם דאָזיגען קורצען בריף – קען איך זיך נישט אָפּשטעלען נישט אויפן אַנאַליז פון די פּאָליטישע בעדינגונגען, וואָס האָ-בען געבראַכט צו דער בילדונג פון ניקאָלאַיעוו'ס טעראָריסטישער גרופּע נישט אויף דעם צוועק, מיט וועלכען מיין נאָמען ווערט פערמישט אין דער דאָזיגער קרימינעלער און נאַרישער געשיכטע. איך וועל ווידמען די דאָזיגע פראַגען אַ ספּעציעלע בראָשור, וועלכע וועט ערשיינען אין די נאָהענס-טע טעג.

ל. טראָצקי.

ווי אַזוי זענען פערשיקט געוואָרען

די אָנפיהרער פון דער אָפּאָזיציע קאַמענעוו און זינאָוויעוו

ל אָ נ ד אָ ן, 5 (ספּ. טעל.)

די ספּעציעלע קאָרעספּאָנדענטען פון דער ענגלישער פּרעסע גיבען איבער פּרטים, ווי אַזוי מען האָט פערשיקט זינאָוויעוו'ן און קאַמענעוו'ן צוזאַמען מיט נאָך אָפּאָזיציאָנערען צו די סאָלאָ-וויעצקער אינזלען.

דאָנערשטאָג איז דער ספּעציעלער צוג מיט די פערשיקטע אָנגעקומען קיין אַרכאַנגעלסק און נאָכדעם ווי ער איז אַ קורצע צייט געשטאַנען אויף דער סטאַציע, איז ער אַוועק ווייטער אין דער לענג פון די ברעגען פון ווייסען ים.

די מאַכט האָט אַרויסגעגעבען אַ ווייהע פעראָרדנונגען, כדי אוממעגליך צו מאַכען דאָס עווענטועלע אַנטלויפען פון די פערשיקטע. אַלע סטאַציעס האָבען דערהאַלטען אַ בעפעל, אַז אַ שעה פאַר'ן אָנקומען פון צוג דאַרף די מיליציע אָפּשליסען דעם צוטריט צום פּעראָן. די פּאַטרולען אויף די באַהן-ליניעס האָבען בעקומען אַ בעפעהל צו שיסען די אַלע, וואָס וועלען פּרובען זיך דערנעהנטערן צו די רעלסען. פאַר'ן צוג מיט די פערשיקטע און הינטערן צוג גייען פּאַנצער-צוגען אין וועלכע עס פאָהרען ־די וואַכען.

מ אָ ס ק ו ע, 5 (ספּ. טעל.)

אין דאָרף פּאַשטוואָוקאַ, אין דאָנער געגענד איז אויפ'ן פּאָליטישען באָדען דערמאָרדעט גע-וואָרען אַ מיטגליד פון לאָקאַלען סאָוויעט. 6 פער-דעכטיגע אין אויספיהרען דעם מאָרד דראָהט טויט-שטראָף.

מ אָ ס ק ו ע, 5 (ספּ. טעל.)

אין דניעפּראָפּעטראָווסק האָט מען אויס-געשלאָסען פון דער פּאַרטיי 4 אָנגעזעהענע קאָ-מוניסטען, ווייל זיי האָבען מיטגעאַרבייט אין דער טראָצקיסטישער אָרגאַניזאַציע, וואָס איז ענט-דעקט געוואָרען אויפ'ן דאָרטיגען אוניווערזיטעט.

ענטפער פון פּרעמיער פּראָפּ. קאָזלאָווסקי

אויף דער אינטערפּעלאַציע וועגען קאַרטוז-בערעזאַ

וו אַ ר ש אַ, 5 (טעלעפאָניש).

דער פּרעמיער פּראָפ. קאָזלאָווסקי האָט צוגע-שיקט דעם סיים-מאַרשאַלעק שוויטאַלסקי אַן ענטפער אויף דער ענדעקישער אינטערפּעלאַציע וועגען איזאָלאַציע-לאַגער אין קאַרטוז בערעזאַ. דער פּרעמיער ערקלערט, אַז די ערנעהרונג אין לאַגער איז אַ גענוגענדע, דער געזונד-צושטאַנד אַ גוטער, די אַרעסטירטע ווערען בשום אופן נישט געשלאָגען.

די שפּיי-קעסטלעך ווערען נישט געוואַשען מיט די הענד. דאָס קאַרצער צימער איז נישט נאַס און איז גענוג בעקוועהם.

דער פּראָצעס וועגען צורויבען לינדבערג'ס קינד

פ ל ע מ י נ ג ט אָ ן, 5 (ספּ. טעל.)

אויפ'ן פּראָצעס פון הויפּטמאַנ'ען, וועלכער ווערט בעשולדיגט אין דערמאָרדען לינדבערג'ס קינד, איז היינט אויסגעהערט געוואָרען לינדבערג. ער האָט גענוי דערציילט די פּרטים פון יענער טראַגישער נאַכט, ווען מען האָט צוגערויבט זיין קינד. אין מיטען דער נאַכט האָט ער דערהערט אַ לייכטען טומעל. ער האָט געמיינט, אַז דאָס איז אַ לייטער איינגעפאַלען. ווען ער איז אַריינגעלאָפען אין קינד'ס צימער און דערזעהן, אַז דאָס קינד איז נישטאָ, איז ער געלאָפען נאָך געוועהר און שפּעטער גערופען הילף. לינדבערג שטעלט ווייטער פעסט, אַז אַרום פענסטער האָט ער ענטדעקט דייט-ליכע סמנים פון שטיוועל. לינדבערג'ס דערקלע-רונגען זענען אויסגעהערט געוואָרען ביי אַ טויט שטילקייט און האָבען געמאַכט אַ טיפען איינדרוק.

ערד ציטערניש אין טערקיי

ו י ע ן, 5 (ספּ. טעל.)

פון סטאַמבול מעלדעט מען: נעכטען האָט מען דאָ געפיהלט אַנ'ערד-ציטערניש, די קראַפט פון דער ציטערניש איז געווען זעהר גרויס, אַ סך בנינים דראָהען איינצופאַלען, די בעפעלקערונג פון די דאָזיגע הייזער זענען עוואַקוּאירט געוואָרען. די ערד-ציטערניש האָט מען אויך געפיהלט אין פיל אַנדערע ערטער.

אַרעסטע ציווישע סטודענטע אין רוסלאַנד

פאַר געהערען צו דער טראָצקיסטישער אָפּאָזיציע

ב ע ר ל י ן, 5 (ספּ. טעל.)

לויט ידיעות פון מאָסקווא זענען פאַרגעקו-מען אַרעסטען צווישען די סטודענטען פון 4 מלוכה אוניווערזיטעטען אין מאָסקווא, לענינגראַד, כאַר-קאָוו און קיעוו. ס'זענען אַרעסטירט געוואָרען 700 סטודענטען, וועלכע ווערען בעשולדיגט אין געהע-רען צו דער לינקער אָפּאָזיציע. אַ טייל אַרעסטירטע זענען שוין אָפּטראַנספּאָרטירט געוואָרען אויף די סאָלאָוויעצקער אינזלען און קיין סיביר.

ל אָ נ ד אָ ן, 5 (ספּ. טעל.)

„דיילי עקספּרעס" טיילט מיט, אַז אין בנין פון מאַרקס-ענגעלס-אינסטיטוט זענען אַרעסטירט גע-וואָרען 8 פּראָפעסאָרען, וועלכע זענען בעשולדיגט אין טראָצקיסטישער פּראָפּאַגאַנדע.

ר י ג אַ, 5 (ספּ. טעל.)

קיין העלסינגפאָרס איז אָנגעקומען דער לעט-לענדישער קאָנסול אין לענינגראַד, וועלכע איז בע-שולדיגט אין שטעהן אין קאָנטאַקט מיט קיראָווס מערדער – ניקאָלאַיעוו. דער קאָנסול לייקענט קאַ-טעגאָריש אָפּ די דאָזיגע ידיעה.

100 טויזענד זלאָטיס פאַר די ישיבות אין פּוילען

זאָל דערוויל געגעבען ווערען אויפ'ן חשבון פון פּראָפּ. כאַוויקינס ירושה

אין דער יידישער פּרעסע טומלט זיך לעצ-טענס מיט דער געשיכטע פון דער גרויסער ירושה פון פּראָפעסאָר כאַוויקין פאַר די ישיבות אין פּוילען. ווי זעהט אויס די לאַגע אין דער ווירקליכקייט?

דער בערימטער יידישער מעדיצינער פּראָ-פעסאָר כאַוויקין, וועלכער האָט דער ערשטער אַנ-געווענדעט אַ הייל-סערום געגען דער שרעקליכער פּעסט-קראַנקהייט, האָט פיל יאָהרען געלעבט אין פּאַריז, אין אַ ווילאַ, אין בוילאָן.

אויף דער עלטער האָט ער אַרויסגעוויזען אַנ'אינטערעס צו פערשידענע יידישע אָנגעלעגענהייטען. אָבער זיין אינטערעס איז געווען אַנ'אייגען-אַרטיגער.

פּראָפעסאָר כאַוויקין, וועלכער האָט אַ לאַנגע צייט פערבראַכט אין אינדיען, אין ענגלישע קאָ-לאָניעס, אַלס מעדיצינער און פאָרשער, איז אין דיינע לעצטע יאָהרען געווען שטאַרק ענטוישט אין מענשליכען יוישער און ציוויליזאַציע...

רעדענדיג וועגען יודען און יודישקייט, פלעגט ער אָפט אַרויסברענגען דעם געדאַנק, אַז דער אַל-טער טיפ פון די יודישע בילדונגס־אַנשטאַלטען (געמיינט האָט ער די ישיבות) פערדינט אַ ספּע-ציעלע אויפמערקזאַמקייט און דאַרף געשטיצט ווער-ען. פּראָפעסאָר כאַוויקין האָט איינמאָל אין אַ גע-שפּרעך ערקלערט זיין אינטערעס צו ישיבות אויף אַזאַ אופן:

„די וויסענשאַפט אַליין, האָט, נישט געקוקט אויף אַלע איהרע דערגרייכונגען, פּאַקטיש גאָרנישט דערגרייכט פאַר'ן מענשען אַלס אַזעלכען. די וועלט איז אין ירידה, די אַלטע יודישע ישיבות האָבען אַרויסגעגעבען און גיבען נאָך היינט אַרויס נישט נאָר געלערנטע וויסענשאַפטלער אויף יודישע און אַלגעמיינע געביטען, נאָר אויך מענשען"...

זיין פערמעגען האָט פּראָפעסאָר כאַוויקין אי-בערגעגעבען דעם דייטשען הילפס-פעראיין (נאָך פאַר דער היטלער-איבערקערעניש) מיט'ן צוועק צו העלפען די ישיבות אין פּוילען. דאָס געלד אין דער גרויס פון אַנדערהאַלבען מיליאָן שווייצאַרי-שע פראַנקען איז געוואָרען איינגעלייגט אין דער שווייצאַרישער קאַנטאָנאַל-באַנק, דאָס הייסט, אַז דאָס קרן גופא טאָר נישט ווערען גערירט, נאָר די פּראָצענט פון געלד זאָלען געהן פאַר די ישיבות אין דער גאַנצער וועלט.

ווען אָבער מען איז צוגעטראָטען אויספיהרען די צוואה האָט די פראַנצויזישע מאַכט געלייגט איהר וועטאָ און געוואָלט די צוואה מבטל מאַכען, מיט'ן מאָטיוו, אַז אַ פראַנצויזישער בירגער האָט נישט דאָס רעכט אָפּצושרייבען זיין פערמעגען פאַר אויסלענדישע צוועקען.

דער הילפס-פעראיין האָט דעריבער זיך אָנגע-הויבען פּראָצעסירען מיט דער פראַנצויזישער מאַכט. דער פּראָצעס איז געווען אַ גאַנץ געוועהנליכער.

אַ לאַנגע צייט האָט זיך דער פּראָצעס געצויגען און — מיט אַ קורצער צייט צוריק האָט דאָס גע-ריכט אַרויסגעטראָגען איהר אורטייל לטובת דעם הילפס-פעראיין.

אָבער די פראַנצויזישע מאַכט האָט נאָך די זאַך נישט אויפגעגעבען פאַר פערשפּילט און האָט דערלאַנגט אויפ'ן אורטייל אַנ'אַפּעלאַציע.

די זאַך איז נאָך דעריבער נישט ענטגילטיג. פון דער גרויסער ירושה, וואָס פּראָפ. כאַוויקין האָט איבערגעלאָזט פאַר די פּוילישע ישיבות, איז נאָך פאַר די ישיבות נישט ערהאַלטען געוואָרען קיין איין גראָשען. דעריבער האָט אין דער אָנגע-לעגענהייט געווילט אין פּאַריז און אין שווייץ איינער פון די „דושאָינט" - פּערטרעטער אין פּוי-לען, ה' בוישטאַדט. ער האָט זיך געטראָפען מיט די אויספיהרער פון פּראָפעסאָר כאַוויקינ'ס צוואה. פּראָפּ. מיטוואָך און ד"ר ווישניצער. עס ווייזט זיך אַרויס, אַז די הוצאות אויף צו פיהרען דעם פּראָצעס האָבען בעטראָגען אַזויפיל, ווי פיל עס טרע-פען אָן די פּראָצענטער, וואָס זענען אָנגעוואַקסען אין די 3 יאָהר, וואָס דער פּראָצעס האָט געדויערט.

עס איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז פּראָפ. מיט-וואָך און ד"ר ווישניצער זאָלען פאָהרען קיין לאָ-זאַן אויסצופּועל'ן, אַז עס זאָל איצט געגעבען ווער-ען לכל-הפחות 100,0000 זל. פאַר די פּוילישע ישיבות, וועלכע געפינען זיך איז אַ קאַטאַסטראָפאַ-לער לאַגע.

מינ. לאַוואַל אין פּאַריז

(ענדע פון 1-טע זייט)

געשפּרעך איז ווייטער געפיהרט געוואָרען ביז האַלב 12. דאַן איז דער מיניסטער לאַוואַל אויפגענומען געוואָרען דורכ'ן איטאַליענישען קעניג. לאַוואַל וועט אויך אויפגענומען ווערען דורכ'ן פּויפּסט.

לאָנדאָן, 5 (ספּ. טעל.)

„רייטער-אַגענטור" מעלדעט, אַז די רוימער אינטערהאַנדלונגען וועגען שליסען אַנ'אָפּמאַך בנוגע די בעציהונגען אין מיטעל-אייראָפּא זענען שוין פערענדיגט געוואָרען און דער אָפּמאַך איז שוין איבערגעגעבען געוואָרען צו קענטניש דער דייטשער רעגירונג. די דייטשע רעגירונג איז נאָך נישט איינגעלאַדען געוואָרען צוצושטעהן צום אָפּמאַך.

פּאַריז, 5 (ספּ. טעל.)

דער ענגלישער אויסערן-מיניסטער סיימאָן האָט איבערגעשיקט קיין רוים בעגריסונגען פאַר מוסאָ-ליני'ן און לאַוואַלן, ווינשענדיג ערפאָלג אין די אונטערהאַנדלונגען.

רוים, 5 (ספּ. טעל.)

בעת דעם גרויסען באַנקעט, וואָס מוסאָליני האָט איינגעאָרדענט לכבוד דעם פראַנצויזישען גאַסט זענען געהאַלטען געוואָרען 2 טאָאַסטען. דער ערש-טער האָט גערעדט מוסאָליני, וועלכער האָט גע-זאָגט, אַז לאַוואַלס וויזיט איז אַ צייכען פון דער פראַנצויזיש-איטאַליענישער דערנעהנטערונג, וועל-כע האָט אַנ'אייראָפּעאישע בעדייטונג.

לאַוואַל האָט געזאָגט, אַז מ'האָלט שוין ביי פערענדיגען די אונטערהאַנדלונגען, וועלכע ליגען אין די אינטערעסען פון פראַנקרייך און איטאַליען און אויך פון וועלט-שלום. אַלע ווענדען ס'אין טייער דער אידעאַל פון שלום ריכטען איצט זייער בליק קיין רוים.

Dr. H. Rakowski

אינערליכע קראַנקהייטען

צוריקגעקעהרט

האָט זיך איבערגעצויגען פון זאַוואַדזקאַ 8 אויף טראַונגוטאַ 5, טעל. 137-34.

צום קאַרנאַוואַל

עמפּפעהלט

די בייעסטע פּאַריזער פּערפומען

די איינציגע

קאָנקורענץ-פּערפומעריע

J. DRUKIER

5 ZAWADZKA 5

TEL. 75-99.

די פיינסטע

טואַלעט-זייפען,

פּודער,

ווי אויך אַלערליי

קאָסמעטיק

אין און אויסלענדישע

בעמערקונג: ענגראָסיסטען בעקומען אַ ספּעציעלען ראַבאַט.

לאדז, 6 יאנואר 1935

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 6 יאנואר 1935

ווער ס'האט געקענט-האט שוין בעצאהלט

די נויטווענדיגע הנחות ביי פאטענטען

לויט ווי איינעגע בלעטער האבען געמעלדען, איז פערשפרייט געווארען אן אינספירירטע ידיעה, אז גלייך נאכ'ן ערשטען יאנואר וועט מען אנהויבען ארויפלייגען שטראפען פאר נישט אויסקויפען פאטענטען. אט די קלאנגען האבען ארויסגערופען א גרויסע און פערשטענדליכע בעאונרוהיגונג צווישען די, וועלכע מוזען יעדעס יאהר צאהלען פון פאראויס פאר זייער רעכט צו ארבייטען.

אפילו אין די גוטע צייטען איז פאר די ארימערע סוחרים געווען שווער צו בעצאהלען פאר'ן פאטענט אין דער פארגעשריבענער צייט, דערפאר פלעגען די שטייער-אמטען געוועהנליך פערלענגערען דעם טערמין פון אויסקויפען די פאטענטען ביזן 15 יאנואר. דיזעלבע אמטען זענען סתם גוט אינפארמירט וועגען מצב פון קליינעם סוחר און בעל-מלאכה און זיי ווייסען מסתם, אז אויב ס'איז אמאל געווען א נויטווענדיגקייט פון הנחות, איז דאס איצט מעהר ווי ווען אמאל געוועזן.

אבער א הנחה פאר א קרעמער אדער בעל-מלאכה, וואס האט נישט קיין ארבייט און קיין פערדינסט, הייסט נישט בלויז די מעגליכקייט אי-בערצוווארטען מיטן אויסקויפען דעם פאטענט ביזן העלפט חודש יאנואר פון ל. י. אונגעהויער פיל קליינע סוחרים און הענדווערקער זענען נישט אימשטאנד צו בעצאהלען דעם פאטענט פאר א גאנץ יאהר. זיי וואלט מען געדארפט פונאנדער-לייגען דעם אפצאהל אויף קווארטעל-דאטעס, אויב מ'וויל זיי נישט אינגאנצען בעפרייען פון אויס-קויפען די פאטענטען. דער בערעכטיגסטער שריט פון פינאנץ-מיניסטעריום וואלט געווען, אז מ'זאל אלע צאהלער פון אינדוסטריע-שטייער, וואס זייער יאהר-אומזאץ בעטרעפט נישט מעהר פאר 10 טויזענד זל., בעפרייען פון אויסקויפען פא-טענטען.

ווען מ'זאל אננעהמען, אז א קליינער סוחר אדער הענדווערקער פערדינט ביי אנ'אומזאץ פון 10 טויזענד זל. א יאהר 8 פראצענט, וואס איז אין דער איצטיגער צייט, ווען די פרייזען פאלען, אויסנעשלאסען, דאן קומט אויס, אז אט אזא סוחר. מארק-שטייער פערדינט ברוטא 800 זל. א יאהר. לאמיר אננעהמען, אז דירה-געלד קאסט אזא סוחר 20 זל. א חודש אדער 240 זל. א יאהר. בלייבט אזא ארימאן, אויב ער צאהלט נישט קיין איינ-קונפט-שטייער, פאר זיך און פאר דער פאמיליע, אויף ערציהען די קינדער, אויף שכר לימוד, אויף בעהייצונג און בעלייכטונג 560 זל. א יאהר.

אויב מ'זאל אננעהמען, אז א נארמאלע משפחה בעשטייט פון 4 מענשען, דאן קומט אויס אויף יעדען מיטגליד פון דער פאמיליע ווייניגער ווי 40 גראשען א טאג. און אזא ארימאן דארף מיטאמאל אויסגעבען אויף א פאטענט 40 זל., הייסט עס, אז בלויז די דאזיגע הוצאה בעטרעפט אזוי פיל, וויפיל ער האט פאר 100 טאג הכנסה. דאס הייסט, אז אויף 100 טאג האט ער שוין אפילו נישט קיין טרוקען שטיקעל ברויט. צי קאן מען פון אזעלכע אביונים, וועלכע הונגערען, וועלכע האבען נישט אויף צו הייצען זייערע ארימע דירות, פאדערען אויסצוקויפען א פאטענט?

מ'וועט דערויף ענטפערען: שלעכט, אבער דאס געזעץ איז געזעץ. אבער צי זענען הונדערטער טויזענדער דראבנע סוחרים און הענדווערקער נישט בעדראהט מיט זייער עקזיסטענץ, און מ'פאר-דערט פון זיי היינט אויסצוקויפען א פאטענט בעת זיי קאנען נישט קויפען קיין ברויט, בעת זיי הונ-גערען אינאיינעם מיט זייערע פאמיליעס?

מ'דארף דעריבער נישט קאנטראלירען די פרייזען פון די אויסגעקויפטע פאטענטען, מ'דארף נישט ארויפלייגען קיין שטראפען פאר פאטענטען, וואס זענען אויסגעקויפט נישט צו דער צייט. אט די דראבנע, קליינטשיגע סוחרים'לעך דארף מען אינ-גאנצען בעפרייען פון פאטענטען. מ'דארף אויך די בעלי-מלאכות בעפרייען פון פאטענטען, נישט פא-דערענדיג פון זיי ערשט זיי זאלען דערלאנגען בקשות און בעווייזען, אז זיי ארבייטען אליין אהן הילפס-כוחות. די שטייער-אמטען ווייסען גאנץ גוט אז א גרויסער טייל פון די הענדווערקער האט בכלל נישט קיין ארבייט, זיי האבען נישט ביי וואס צו ארבייטען. אז די קרעמערס ווערען פער-פרוירען אין זייערע קרעמלעך, וואס זענען נישט ווערט אזוי פיל, וויפיל ס'קאסט דער פאטענט.

פון זינט עס זענען איינגעשטעלט געווארען די סטאוקעס פון די פאטענטען, איז דער לעבענס-אויסהאלט געפאלען אויף 50 פראצענט, אבער די סטאוקעס זענען נישט געפאלען. זיי ווייסען נישט וועגען קריזיס. דאס ווירטשאפטליכע לעבען איז איינגעשרומפט געווארען, די סטאוקעס זענען געבליבען נישט גערירט. מ'וועט ענטפערען דע-רויף, אז אזעלכע סטאוקעס קאנען נישט זיין עלאסטיש, ווייל דאס וואלט איינגעגראבען די פי-נאנצען פון דער מלוכה, גוט איינגעשטעלטע פינאנצען זענען דער ערשטער און וויכטיגסטער בעדינג פון גוטער פאליטיק.

אבער גראד די פאליטישע צילען פאדערען מ'זאל שוינען די ארימע און פארארימטע בירגער און שוינען קאן מען זיי אהן שאדען פאר די פינאנצען פון דער מלוכה.

נישטא קיין געגענזאץ צווישען דעם אינ-טערעס פון מלוכה-אוצר און דעם אינטערעס פון בירגער. די מלוכה דארף נאר וויסען די גרעני-צען פון דרוק אויפן בירגער און מ'מוז זיך צופא-סען צו דער געשאפענער סיטואציע.

ווען פאטענטען וועלען ברענגען ווייניגער 5 מיליאן זל. שפילט עס קיין גרויסע ראל נישט. קליינע שפארזאמקייטען אין בודזשעט וועלען געבען אט די סומע. ווען אבער מ'וויל ארויסקרי-גען 5 מיליאן ביי פארארימטע קרעמער, וועט דאס זיי אינגאנצען רואינירען.

ס'איז די העכסטע צייט ס'זאל אויפהערען אויך דער דרוק אויף דעם מיטעלען סוחר'טום, דער מיטעלער סוחר איז אזעלכער בלויז לויט דער נאמענקלאטור פון די פינאנץ-אמטען. ווען דער מיטעלער סוחר זיצט נאך ביי זיך אין גע-וועלב, בעדייט עס לחלוטין נישט, אז זיינע גע-שעפטען זענען פונקט דיזעלבע, וואס מיט יאהרען צוריק. ווער ווייס פאר וויפיל חדשים ער האט נישט בעצאהלט קיין דירה-געלד.

זיי האבען זיך נישט ארויסגעצויגען בלויז דערפאר, ווייל דער נייער ווירט, וואו זיי האבען געוואלט דינגען, פאדערט דירה-געלד פאר א יאהר פאראויס, און דער אלטער ווירט געדענקט נאך די צייטען, ווען זיין לאקאטאר איז געווען א גוטער שכן און דערפאר ווארפט ער איהם נישט ארויס. לויטן אויסזעהען פון געשעפט קאן מען היינט נישט אורטיילען. דער פינאנץ-אמט דארף אפט נעהמען דאס אין אכט ביים בעשטימען די קא-טעגאריע פון פאטענט.

עס וואלט געווען גערעכטער און געזונדער, ווען די פינאנץ-אמטען וואלטען דערווייל נישט געשיקט זייערע בעאמטע צו קאנטראלירען די פאטענטען. ווער ס'האט געקאנט, דער האט גע-צאהלט, האט אויסגעקויפט דעם פאטענט און האט נישט געווארט אויף א שטראף. דאגעגען דארף ארויסגעגעבען ווערען א פעראָרדנונג וועגען פא-טענטען, וואס זאל שוינען די קרעמערס און בעלי-מלאכות און וואס זאל זיך רעכענען מיט דער פערארימונג פון מיטעלען סוחר. (ר)

קיין 97 פראצענט שטימען וועט היטלער נישט קריגען...

עטליכע טאג פאר'ן סאאר-פלעביסציט

לויט די חשבונות, וואָס די היטלער־אַוצעס מאַכען בנוגע דעם סאַאַר־פּלעביסציט, וועלען זיי האָבען זיכערע 97—98 פּראָצענט פון די שטימען. לויט אַנדערע אויסרעכענונגען, וועלען זיי האָבען נישט מעהר ווי עטליכע און 70 פּראָצענט. די לעצטע צאָהל איז פונקט אַזוי רעאַל, ווי די ערשטע. בעסער איז בכלל נישט צו מאַכען קיין גענויע השערות. מעגליך, אַז היטלער וועט דעם 13. יאַנואַר האָבען מעהר שטימען, מעגליך אָבער, אַז ער וועט קריגען באַדייטענד ווייניגער.

לטובת דער ערשטער השערה רעדט דאָס נאַציאָנאַלע געפיהל פון די סאַאַר־מענשען, די אונגעהויערע פּראָפּאַגאַנדע, דער שפּיאָנאַזש און דאָס ציוואַנג־סיסטעם, וואָס איז דורכגעפיהרט געוואָרען צו דער העכסטער טעכנישער פולקאָמענהייט. פאַר'ן צווייטען רעדט דער רעזשים פון פרייהייט, דער עקאָנאָמישער וואוילשטאַנד און דער געשטיגענער וואוקס פון וואוילשטאַנד צום טעראָר.

די רעזאָלוציע, וואָס איז אָנגענומען געוואָרען אין זשעניעווע דעם 6. דעצעמבער פ. י. טייטשט אויס דאָס איינהאַלטען דעם „סטאַטוס קוואָ" און דעם זין, וואָס דער גאַנצער געביט אָדער אַ טייל פון איהם בלייבט אַ בעזונדערע מאַנדאַט־מלוכה אונטער פּראָטעקטאָראַט פון פעלקער־בונד און די בעפעלקערונג וועט ענטשיידען דייטשע נאַציאָנאַליטעט אויף דער סאַאַר־נאַציאָנאַליטעט: די בירגער, וועלכע וואָלטען וועלען בלייבען דייטשען, וועלען קריגען דאָס רעכט פון אָפּטאַציע.

דאָס בעדייט, אַז שטימענדיג פאַר'ן סטאַטוס קוואָ, זאָגען זיך די סאַאַר־איינוואוינער אויף שטענדיג אָב פון דייטשלאַנד — טענה'ן די 24 צייטונגען און די אונצעהליגע אַגיטאַטאָרען פון „דייטשער פראָנט". דאָס הייסט, אַז שטימענדיג פאַר'ן „סטאַטוס קוואָ", וועלען די סאַאַר־איינוואוינער קאָנען, ווען זיי וועלען דאָס פערלאַנגען, אייגאַרדנען אַ צווייטען פּלעביסציט און זיך פעראייניגען מיט דייטשלאַנד, ווען דער היטלער־רעזשים וועט פאַלען, — אַזוי פערזיכערען די קאַטאָליקען — אָפּאָזיציאָנערען, די קאָמוניסטען, סאָציאַליסטען און אויטאָנאָמיסטען. אין אַ טראַגישען ווייטאַנדער האָבען זיך צו־נויפגעלאָפען עקאָנאָמיק, פּאָליטיק, ליבע צו פרייהייט, רעליגיעזע און נאַציאָנאַלע געפיהלען. דעם סאַאַר־בירגער, וועלכע איז אויסגעמאַטערט, דער שראַקען, וועלכער האָט פערלוירען יעטוועדע מעגליכקייט זיך צו אָריענטירען אין מצב, דאַרף איצט לעזען אין פערלויף פון עטליכע טעג טויזענדע פּראָבלעמען.

אַ חוץ דער שטים פון געוויסען און פון אויס־רעכענונג, וועט דעם גורל פון סאַאַר־געביט לעזען די שטים פון מורא.

צי וועט טאַקע די בעפעלקערונג ווירקליך גלויבען, אַז די אַבשטימונג איז געהיים און אַז קיי־נעם דראָהט נישט קיין סכנה צוליבען שטימען אַזוי אָדער אַנדערש?

די פּלעביסציט־קאָמיסיע טוט אַלצדינג, כדי דעם דאָזיגען גלויבען איינצופלאַנצען.

דער גענעראַל־סעקרעטאַר פון דער קאָמיסיע העלמסטעד (אַ שוועד) ויזט איבער וועגען דער אָר־גאַניזירונג פון פּלעביסציט:

מיט דער אָרגאַניזאַציע פערנעהמען זיך בלויז אויסלענדער, און דער קאָמיסיע גייען אַריין: 15 האָלענדער, 17 שווייצער, 8 שוועדען, 8 נאָרוועגער, 7 פון דענעמאַרק, 4 אַמעריקאַנער, 8 איטאַליענער, 4 ענגלענדער, 8 פון לוקסעמבורג, און צו 1—2 לעטלענדער, אירלענדער, שפּאַניער, פּאָרטוגעזער און יוגאָסלאַווען. די ביולעטינען וועלען געבראַכט ווערען קיין סאַאַרבריקען און דאָרט געציילט ווערען. דאָס איינגעפיהרטע שוועדישע סיסטעם שליסט אויס יעטוועדע שווינדלעריי. די סאַאַר־איינוואוינער קאָנען דאָרט פולשטענדיג רוהיג.

דער פאָרזיצער פון דער קאָמיסיע אַנרי (אַ שווייצער) בעשטעטיגט:

די געהיימניש פון דער אָפּשטימונג איז אַב־סאָלוט געזיכערט.

אָנטיילצונעהמען אין דער אָפּשטימונג האָבען רעכט 532,000 מאַן, וועלכע האָבען געוואוינט אין געביט דעם 28־טען יוני 1919, און דאַן, ווען ס'איז אונטערגעשריבען געוואָרען דער ווערסאַלער טראַקטאַט און וועלכע וועלען צום 13. יאַנואַר אַלט ווערען 20 יאָהר. פון די פערזאָנען וואוינען 55 טויזענד מענשען אין אויסלאַנד, מאַקס בראון, וועלכער וואוינט אין סאַאַר־געביט ס. ה. צוועלף יאָהר, וועט קיין שטים־רעכט נישט האָבען, דאַגעגען די יאָפּאַנערין, וועלכע האָט גראָד דעם 28. יוני 1919 איבערגענעכטיגט אין אַ סאַאַר־האָטעל האָט שטים־רעכט און די היטלער־לייט האָבען זי שוין גע־בראַכט מיט פּאַראַד קיין סאַאַרבריקען...

97 פּראָצענט פון אַלע שטימען וועט היטלער זיכער נישט קריגען, און יעטוועדע קלענערע ציפער איז אַ קלאַפּ פאַר זיין פּאָליטיק.

די, וועלכע זענען געקומען די ערשטע

א יובל אין ארץ-ישראל

אינם איצטיגען „פראספעריטי" הוא-הא, וואס האט ארומגעכאפט דאס לאנד, אין געיעג נאך לייכטע פערדינסטען פון באדען-שפעקולאציע און מגרשים=כאפעריי האבען זיך ווייניגע אפגעשטעלט און זיך פערקלערט א ווייליע איבער די סאמע ערשטע, וואס זענען אין לאנד געקומען מיט איבער 50 יאהר צוריק און מיט בלוט און שוויים, טרעה-רען און יאוש אויסגעלייגט וועגען פאר דער איצ-טיגער א"י.

א סך פון די איצט געקומענע, בעזונדערס פון דער דייטשער עליה, ווייסען גארנישט וועגען די ערשטע בויערס פון ישוב. וועגען די ערשטע חלוצים, וואס האבען דאס לאנד גישט געטראפען אין דעם מצב ווי די איצטיגע דייטשע עולים. זיי ווייסען נישט וועגען די צעהנדליגער יונגעלייט-אידעאליסטען, וואס זענען אהער געקומען מיט ברענענדיגער התלהבות פון שיבת ציון און האבען ביי די ערנסטע תנאים, וועלכע ס'איז גאר מעגליך זיך פארצושטעלען געבויט ישובים און געמאכט דערמיט אנ'ארט פאר הונדערטער טויזענדער, וואס זענען געקומען נאך זיי.

א וויסט לאנד אהן שאסייען, סכנות'דיגע וועגען, טרוקענע זאמדען און קדחת=זומפען, וואסער נישט בנמצא, א קארומפירטע טערקישע אדמי-ניסטראציע, דערצו קיין שום דערפאהרונג פון ערד ארבייט און בעזונדערס ביים א"י=קלימאט — דאס איז געווען דער גורל פון די ערשטע, וואס האבען געלייגט דעם גרונט=שטיין פארן נייעם יידישען ישוב אין לאנד.

געציילטע זענען זיי נאך אין לאנד געבלי-בען, פון די אמאליגע בילויים, קוקען זיי אויפן איצטיגען פונאנדערגעוואקסענעם ישוב און טרעה=רען גיסען זיך זיי פון די אויגען: אויף אזויפיל האבען זיי זיך נישט פארגעשטעלט. די דהיינטיגע תל-אביב מיט איהרע הונדערט טויזענד איינוואוי=נערס וואלט אפילו אין מוח פון גרעסטען פאנטאז-יאר נישט געקענט געבוירען ווערען. ערשט אין 25 יא'הר ארום נאך גדרה איז תל-אביב געגרינדעט געווארען.

פאר גדרה זענען שוין געווען די קאלאניעס פתח=תקוה און ראשון=לציון, וועלכע איז געווען די ערשטע קאלאניע פון די בילויים, האבען אבער די עלף מאן, וואס זענען געגאנגען קיין גדרה, נישט געוואלט זיך בעזעצען ארום ראשון=לציון. ווייל די דארטיגע זאמדען האבען אנישט געמאכט די גאנצע אנשטרענגונג פון די ערד=ארבייטערס, האבען זיי בעסער אויסגעקליבען דעם שווארצען פלחה=באדען אין גדרה, וואו מ'קען זייען ווייץ און גערשטען, גריינסען און פאשע. ס'זאל זיין וואס צום עסען און פון וואס צום לעבען, מעהר האבען די בילויים אין לאנד נישט געפאדערט...

אבער נישט אזוי גיך זענען זיי אויפן באדען ארויף. צוערשט א לענגערע צייט געאר-בייט אין מקוה ישראל אלס שווארצע ארבייטערס, דעם בארא'נס פקידים האבען געקוקט אויף די רוסישע יונגעלייטלעך ווי אויף משוגעים: זיי ווילען עס, כלומרשט, איבערבויען, דעם יודישען פאלק און איהם ארויספיהרען אויף נייע וועגען! דאסזעלביגע האט אויך געטראכט וועגען זיי דער דאמאלסדיגער מנהל פון מקוה-ישראל קארל נע-טער. אבער ס'גייט דורך א קורצע צייט און זיי איבערצייגען זיך, אז די „משוגעים" מיינען עס גאנץ ערנסט און זיי בעמיהען זיך צו ארבייטען ווי אמת'ע פויערים. קארל נעטער הויבט זיי אן צו פערשטיין און זאגט זיי צו צו בעזעצען אויפ'ן באדען פון מקוה-ישראל, ביני לביני שטארבט ער אבער, און פון גאנצען ענין לאזט זיך גארנישט אויס. דאמאלס איז מיט דער הילף פון די חובבי-ציון אין רוסלאנד איינגעשאפען געווארען פאר זיי דער באדען אין גדרה און זיי זענען טבת-צייט תרמ"ה (1884) ארויף אויף די דארטיגע בערגלעך.

זינט דאמאלס זענען אריבער 50 יאהר.

אויף דער פייערונג, וואס מ'האט דארט געמאכט, האבען די אמאליגע יונגעלייטלעך און די איצטיגע זקנים דערציילט פאר די פני פון ישוב, וואס האבען געבראכט די ברכות פון לאנד צו זייער יובל, ווי פון א שפאנענדיגען בוך ארויס די געשיכטע פון זייער ישוב, די געשיכטע פון געוואלדיגער מסירת נפש און גבורה, וואס די בילויים האבען בעוויזען ביים גרינדען דעם נייעם ישוב אין לאנד.

אז מ'פערטראכט זיך א ווייליע איבערן לאנ-גען און דערנערדיגען וועג, וואס די דאזיגע זקנים זענען דורכגעגאנגען און וועלכע שוועריג-קייטען זיי האבען אויף זיך אויסגעטראגען, בלייבט מען שטיין מיט ציטער און יראת הכבוד ווי פאר גבורים, וואס האבען די ערשטע וועגען אין מדבר דורכגעבראכען און בליהענדיגע ישובים דארט פערלייגט.

אבער ווער פערטראכט זיך איצט דערויף? ס'איז איצט קיין צייט נישטא, כ'איז פערהאוועט און פערדרייט אין געריש פון „פראספעריטי"-ווייניג, זעהר ווייניג האבען דעם 50-יאהריגען יובל פון גדרה מיט היילינען ציטער געפייערט און זיך מיטגעפרייט ירושלים. (ז. ש).

לאגע פון יודען אין קובא האט זיך פערבעסערט

א בריוו פון האוואנא

אין די שפּאַנישע צייטונגען פון קובא טוט מעלדן זיך איצט ווידער מיט דער פראַגע פון „פופציג פּראָצענט", וואָס איז געצילט ספּעציעל געגען אויסלענדער. דאָס איז אַ געזעץ, וואָס זאָגט, אַז אין יעדער אונטערנעהמונג פון וועלכען נישט איז מין מוזען די אַרבייטער און אַנגעשטעלטע זיין העלפט אויף העלפט. העלפט קובאַנער און העלפט אויסלענדער. אָט דער דאָזיגער געזעץ האָט שטאַרק בעריהרט אַלע אויסלענדער, די יודען אויך בתוכם. אין פיל פאַבריקען וואו יודען זענען בעשעפטיגט, האָט מען געמוזט אַריינבעהמען קובאַנער און ענטזאָגען יודען, ווי דאָס האָט פּאַסירט אין פיל שוך־פאַבריקען, וואָס בעלאַנגען מעהרסטענס צו יודען און וואו ס'האָבען שטענדיג געאַרבייט כמעט בלויז יודען.

אין דעם דאָזיגען געזעץ, ווי אין אַלע אַנדערע געזעצען, קענען די יודען נאַטירליך גאַרנישט זאָגען, ווייל נישט זיי האָבען אַ מאַכט און נישט מען פרעגט ביי זיי. לעצטענס אָבער האָבען די שפּאַניער זיך שטאַרק אַ נעם געטון צום בעקעמפען אָט דעם געזעץ, ווייל זיי זאָגען, אַז אין קובא זענען זיי נישט קיין פרעמדע, כאָטש זיי זענען אַפילו נישט קיין קובאַנער בירגער.

ווי עס ווייזט אויס, איז דאָ אַ מעגליכקייט, אַז עס זאָל באמת פערלייכטערט ווערען דער געזעץ פון פופציג פּראָצענט. לעצטענס האָט עס שוין געהאַלטען ביי אַן ערנסטען קאָנפליקט צווישען שפּאַניען און קובא צוליב אָט די דיסקרימינאַציעס.

דאָס אַלץ האָט געפיהרט הערצו, אַז עס זאָל דיסקוטירט ווערען דער גאַנצער געזעץ. און עס איז גאַנץ מעגליך, אַז דורך דער פערמיטלונג פון די שפּאַניער זאָלען די יודען פיל געווינען. עס הערשט בכלל אַז נעהנטערע בעציהונגען צווישען די יודען און די שפּאַניער, סיי אין האַנדעל, סיי אין געזעלשאַפטליכען לעבען.

פאַר דער לעצטער צייט האָבען די יודען אין קובא זיך אַ נעהם געטון צו ווערען „קובאַנער בירגער", טאַקע מיט דער עכט יודישער התמדה און איינגעשפּאַרטקייט. אין אויסלאַנדס־מיניסטעריום, וואו די בירגער פּאַפּירען ווערען אונטערגעשריבען, זעהט מען יעדען פרי־המאָרגען שטעהן יודישע יונגעלייט אין רייה ווי נאָך מצה־וואַסער, און אַז מ'גיט אַ קוק אויף אונזערע היימישע יודעלעך, זעהט מען גלייך, אַז די מאָרגענדיגע קובאַנער יודישע בירגער וועלען פיל אויפטון.

פאַר די לעצטע אַכט־ציין מאָנאַט זינט דער אויסלאַנדס־מיניסטער איז דער בעוואוסטער דיפּלאָמאַט, דאָן קאַרלאָס דע לאַ טאָררענטע, ווערט געשאַצט, אַז מ'האָט אונטערגעשריבען העכער טויזענט יודישע בירגער. דאָס מיינט, אַז די יודען קענען שוין מיט זיך פאָרשטעלען אַ גענוג גרויסע קראַפט אין די וואַהלען פון דער האַוואַנער שטאַט רעגירונג. אויב זיי קענען נאָך נישט אויסוועהלען קיין איינגענעם פאָרשטעהער, קענען זיי שוין אָבער מיט זייערע שטימען בעאיינפלוסען אַ רעפּרעזענטאַנט. דאָס ווייסען די פּאָליטיקער שוין ווי אָפּצושאַצען און צווישען די יודען, די וועלכע מען האָט ערשט גערופען פּאָלאַקאָס, יאָגען זיך שוין אַרום צעהנדליגער פּאָליטיקער, וואָס זוכען די יודישע שטימען און ווילען פאַר זיי צוזאָגען טויזענטער גליקען.

צוליב דער בירגערשאַפט איז שוין דאָ אַפילו אַן אויסזיכט, אַז יודען זאָלען קריגען אין קובא רעגירונגס שטעלעס. אַזוי האָט עס שוין אויך פּאַסירט היינטיגע וואָך, ווען אין קובאַנער „עליס איילענד", איז שוין אָפיציעל, דורך אַ דעקרעט פון פּרעזידענט, בעשטימט געוואָרען אַ יודישער יונגערמאַן אַלס אַנגעשטעלטער פון עמיגראַציע־דעפּאַרטאַמענט. מ'קען נישט זאָגען, אַז ס'איז אַ שלעכטער אויסוואַהל, ווייל אַ יוד פיהלט אַ טעם אין עמיגראַציע און ווייסט, וואָס עס מיינט אַזוינס אַן עמיגראַנט.

מ'מוז זאָגען, אַז דורך דער בירגערשאַפט וועלען די יודען פיל געווינען. מ'קען זיך שוין מיט זיי אַזוי נישט וואַרפען, ווי ערשט צוריק מיט איניגע מאָנאַטען, כאָטש מ'רעדט אויך איצט גענוג געגען יודען, געגען די פּאָלאַקאָס, אויף דער ראַדיאָ איז נישט זעלטען צו הערען, ווי מ'שימפט און ווי מען בעליידיגט די יודען, און מ'הייסט זיי איינפּאַקען דעם פּעקעל און פאָהרען צוריק אַהין, פון וואַנען זיי זענען געקומען.

צוריק מיט איניגע מאָנאַטען האָט יעדער איינער געוואוסט, אַז דער יוד איז אַ פרעמדער, האָט קיינעם נישט און קען נישט פאָדערען, אַפילו אויף פּאַפּיר כאָטש, זיינע רעכט. איצט ווייסט מען, אַז יעדער יוד איז אַ קובאַנער בירגער, און אויב עס וועט ווידער איינגעפיהרט ווערען די רעגיסטראַציע פון אויסלענדער, וועלען די מעהרסטע יודען שוין נישט דאַרפען ליגען קיין פינגער־צייכענס און אַרויסנעמען אַ פּאַספּאָרט, אַ רויט ביכעל אַזאַ, עס ווערט איצט געפאָדערט, אַז אַלע אויסלענדער זאָלען זיך רעגיסטרירען און אויב זיי וועלען עס נישט טאָן אין משך פון 90 טעג, זאָלען זיי פערשיקט ווערען אין דעם קובאַנער טייוועל - אינזעל, „איסלאַ־דע־פּינאָס". מ'קען נישט זאָגען, אַז דאָס איז אַ קליינע שטראָף, און פיל יודען זענען צופרידען איצט וואָס זיי זענען געוואָרען קובאַנער בירגער, און די וואָס זענען עס נאָך נישט געוואָרען, וועלען זיך צואיילען אַביסעל.

די קובאַנער בירגערשאַפט ביי די היגע יודען איז געווען אַ מעהר אָנגעווייטאָגטע פראַגע, ווייל די גאַנצע צייט, וואָס דער טיראַן מאַטשאַדאָ האָט געהערשט, איז כמעט קיין איינציגער נישט אונטערגעשריבען געוואָרען די בירגערשאַפט;

פאַר די ערשטע פאַר יאָהר פון דער יודישער עמיגראַציע איז די יודישע בעפעלקערונג בעשטאַנען מעהר פון אַרבייטער ווי פון אַרבייטס־געבער. איצט האָט זיך אַלץ געביטען. די גרעסערע מעהרהייט בעשטעהט פון פאַבריקאַנטען, פאַבריקאַנטלעך און קרעמער. די שיך אינדוסטריע, ווי אויך די קליידער אינדוסטריע, ליגט כמעט אין גאַנצען אין יודישע הענט. 12 טויזענט קובאַנער אַרבייטער, דאָס מיינט מיט זייערע פאַמיליעס 50 טויזענט קובאַנער, לעבען איצט פון יודישע אונטערנעהמונגען. איבער גאַנץ קובא געפינט זיך איצט העכער 150 יודישע שיך פאַבריקען און פאַבריקלעך. פיל פון זיי מיט די מאָדערנסטע מאַשינען, וואָס בעשעפטיגען 200 אַרבייטער און מעהר. 90 פון אָט די פאַבריקען געפינען זיך אין האַוואַנאַ און צאָהלען די בעסטע פּרייזען צו זייערע אַרבייטער און די קובאַנער שוסטער, מעהרסטענס שוואַרצע און מולאַטען, קריגען אַזעלכע שכירות, וואָס זענען אין קובא פאַר די לעצטע יאָהרען אַ וואונדער. אין דער פּראָווינץ, וואו עס געפינען זיך שוין העכער 60 יודישע שוך־פאַבריקען, אַרבייטען בלויז קובאַנער. און אין יענע שטעטעל, וואו עס קומט אַראָפּ אַ יודיש פאַבריקעל, איז ווי משיח וואָלט געקומען.

די צאָהל יודישע פאַבריקאַנטען איז אַזוי גרויס צוליב דעם, וואָס דער געזעץ פון פופציג פּראָצענט האָט אַרויסגעשטויסען פיל יודען אַלס אַרבייטער, און זיי זענען דערפאַר געצוואונגען געווען פשוט צו פאַבריצירען אַליין.

דאָס זעלבע האָט אויך פּאַסירט אין דער קליידער אינדוסטריע, וואו די יודען האָבען זיך צוגעפּאַסט צו די פאָדערונגען פון דער צייט, ווען דער קריזיס האָט געצוואונגען יעדען איינעם צו מאַכען קלענער די אויסגאַבען, און קויפען ביליגערע אַרטיקלען, די יודען האָבען אַריינגעבראַכט אין קובא דעם ביליגערען שוך, אַנצוג, העמד, און א. ז. וו.

חוץ דעם, געפינען זיך איבער גאַנץ קובא יודישע קראָמען, וואו ערגעץ אַ פערוואָרפענע העק, טאַקע כמעט אָהן אויסנאַהם, געפינט זיך אַ יוד, וואו האָט שוין נישט קיין קרעמעל נאָר טאַקע אַ היפּשע קראָם.

דאָס אַלץ פיהרט הערצו, אַז דער יוד אין קובא זאָל שוין נישט זיין אַזוי פערצווייפעלט וועגען זיין לאַגע.

י. א. פינעס.

די וואָך ביים ירדן

(ענדע פון 6־טע זייט)

נישט אָפּטרעטען פון דאַנען ביז די ע'ולה וועט נישט פערדריבען ווערען, אונזער וואָך ביים ירדן איז גרייט אויף באַכאַמאָל אַזויפיל שוועריגקייטען, ווי זי האָט איצט, אויף באַכאַמאָל אַזויפיל קרבנות — אָבער זי וועט נישט אוועקגעהן, עס איז נאָך פערהאַן אַ גערעכטיגקייט אויף דער וועלט, און זי מוז קומען, עבר הירדן איז אונזער", מען האָט עס אונז מיט געוואַלד אָנגעשניטען אָבער דאָס קאָן נישט לאַנג דויערען. אויף עבר הירדן מוז געשענט ווערען פאַר יודען. און — דאַן — וועט אונזער העלדישע וואָך ביים ירדן די ערשטע אַהין אַריינמאַרשירען און די ערשטע אויפנעמען די פירות פון דעם שווער אָנגעקומענעם זיג. דאַן וועט שלאָגען די טריאומף שעה פאַר דעם געטריען, מסירת נפש'דיגען גשר.

דאָס איז דער זין פון דעם אַרימען, פערעקשנטען בעוואונדערונגסווערטען קבוץ דאָ, אין דעם קניפּ־פּונקט. דאָס איז דער זין פון זיין שווערען קיום. ער פיהרט אַן אַנערקענטען קאַמף, ווי קיין שום אומה אין דער וועלט ביי אַזעלכע בעדינגונגען זיין קאַמף איז נישט מיט קיין געוועהר און נישט מיט קיין געוואַלד. זיין קאַמף איז פון אַן אומגעוועהנליכער מאָראַלישער הויך און בעדייטונג:

זעהט, מיר זענען דאָ און מיר וועלען נישט אָבטרעטען. איהר האָט אונז פערשפּאַרט דעם וועג, איהר האָט אויפגעשטעלט אַ קינסטליכע וואַנד, אָבער מיר שטעהען האַרט ביי דער גרעניץ אויף אונזער זייט און קוקען אַריבער טאָג און נאַכט, אַלע צרות, אַלע שוועריגקייטען וועלען מיר דאָ אויסשטעהן, אָבער מיר וועלען וואַכען און מיט אונזער קרבנות'פולען קיום אַליין וועלען מיר אויסשרייען אונזער פּראָטעסט און אונזער פאָדערונג, ביז די קינסטליכע וואַנד וועט איינפאַלען, ביז די ביזוויליג געמאַכטע גרעניץ וועט פערשווינדען.

זעהט, מיר זענען דאָ און וועלען נישט אָבטרעטען!

עס איז די וואָך ביים ירדן. און זיי האַלטען זי געטריי און מיט דער גרעסטער עקשנות און מסירת נפש — די חברים און חברות פון דעם קבוץ גשר. צונויפגעקליבען זיך דאָ אַ גרופּע, וואָס האַלט זיך אינאיינעם, מאַטערט זיך אינאיינעם און — מען געהט נישט אַוועק, מען זוכט נישט עפּעס בעסערס, וואָס איז איצט אַזוי לייכט צו געפינען אין ארץ ישראל. איך קען א יונגע פרוי אין דעם קבוץ, איהר ברודער פערנעהמט אַן אָנגעזעהענעם אָפיציעלען אַמט אין ירושלים. איין קליינע בעמיהונג, און זי וואָלט געקאָנט גאַנץ גוט און גאַנץ בעקוועם זיך איינאָרדנען אין ירושלים, צי אין תל־אביב, אויף א פיינעם און שטילען ביוראָ־פּאָסטען, און זי וואָלט געהאַט אַ רוהיג לעבען, און וואָלט אין אָוונט געקאָנט זיצען אין דעם עלעגאַנטען קאַפע (אַנשטאָט אין דעם אָרימען טונקעלען „חדר האוכל" אין גשר) און פרעהליך פערברענגען. נאָר איין קליינער אָנרייט פון איהר זייט, נאָר איין ווינש — און דאָס אַלץ וואָלט געקאָנט גיך געשעהען, אָבער זי וויל נישט. שוין אַ יאָהר פינף, ווי זי געפינט זיך אין דעם קבוץ. איצט מאַטערט זי זיך דאָ מיט איהר מאַן און מיט איהר קליין קינד־אָבער זי וועט נישט אַוועקגעהן. מען האָט שוין געפּרובט ווירקען אויף איהר, און עס האָט זיך נישט איינגעגעבען, פאַרוואָס? דעם סוד דעם־פון קאָן פערשטעהען נאָר די חלוצים־יוגענד אין ארץ־ישראל, און פון די חלוצים — יענע יונגע מענשען, וואָס האָבען פערבונדען זייער לעבען, זייער קיום מיט דעם קבוץ גשר און וואָס געהערען דוקא צום „השומר הצעיר"...

און וועט עמיצער נאָך לאָזען פאַלען אַ שלעכט וואָרט אויף זיי? קאָן נאָך עמיצער וואַגען דאָס צו טון?

זיי האַלטען די וואָך ביים ירדן.

קינא־טעאַטער
„MIRAŻ"
11 ליסטאָפּאַד (קאָנסטאַנט.) 16

היינט צום לעצטען מאָל!
פון מעכטיגסטען פילם פון דער סאָוויעט. פּראָד. SOJUZKINO אין מאָסקווע
„טשעליוסקין־קאַטאַסטראָפע"
פילם דאָקומענט, וואָס שילדערט די עפּאָפּעיע און דעם גרויסער טריומף פון די טשעליוסקין־העלדען מיט
פּראָפ. אָטאָ שמידט
פּרייזען פון די פּלעצער:
54 גר., 85 גר. 1.09 זל. באַלקאָן 75 גר.

אַנאָנס! דער נעכסטער פּראָגראַם:
„KOCI PAZUR"
מיט Harrold Lloyd 40

דער זאַל איז גוט בעהייצט.

ז. מיטשניק

צוויי פּאָרטרעטע...

(אַ בילדל)

עס איז זיבען טעג נאָך זיין טויט. זי, בעלאַ, קען זיך נישט בעהערשען נאָך דעם שווער'ען אומגליק, וואָס האָט זי מיט איהר פעריתומט קינד געטראָפען... שווער איז זיך איינלעבען מיט'ן געדאַנק, אַז ער, יאַקוב, איהר לעבענס־בעגלייטער איז אַוועק פון איהר אויף אייביג.... זי ליגט אַזוי אין אַ פערגליווערטער פּאָזע שוין אַ היפּשע פּאָר שעה. עס איז שפּעט אין אָוונט, אָבער דער שלאָף נעמט זי נישט. מיט די קלענסטע פּינקטליכקייטען גייען איצט אַדורך פאַר איהרע אויגען יעדע טאָג פון זייער חופּה ביז די לעצטע מינוטען... קלאָר און דייטליך שפּיגלען זיך איצט אָפּ אין איהר מוח אַלע ווערטער, אַלע אויסדרוקען זיינע. אין די געדאַנקען לעבט זי איצט איבער אַלץ באַכאַמאָל, אויפסניי!.. עס חזרט זיך איבער דער קלאַנג פון זיינע צערטליך־ליבליכע ווערטער - ווי ער קושט זי, גלעט איהרע ווייסע הענט, עס גייען אַזוי פאַראיבער די ערשטע האָניק־טעג פון נאָך זייער חתונה — גליקליכסטע טעג פון זייער לעבען... נאָכהער די צעהן יאָהר פון זייער צוזאַמענלעבען: מיט קיין שלעכט וואָרט זיך נישט פערביטען, — רוהיג, שטיל און געמיטלעך, ביז... ביז די שווערע קראַנקהייט איז פּלוצלונג געקומען און דער גרויזאַמער טויט האָט איהם, יאַקובען, פון איהר אַוועקגעריסען...

ווי אַזוי איינגענטליך איז דאָס געשעהען?.. דער קאָפּ טוט וועה, זעהר שווער אַרויסצובעקומען דעם סך־הכל. די חושים זענען נישט בכוח פּונאַנדער־צוזאַמענקלויבען די געדאַנקען, זיי בינדען זיך נישט אין אַ ווייטערען סדר.

איין זאַך איז גאָר קלאָר פאַר איהר: זי וויל איצט בלייבען אַליין, מיט זיך זעלבסט אָבער ער, באַריס, איז איצט אַזוי אומבאַרמהערציג!... וואָס וויל ער איצט פון איהר?.. אמת, ער איז טאַקע דער איינציגער געטרייער פריינד, דער געטרייסטער און איבערגעגעבענסטער. ער פערשטייט זי און לעבט איצט מיט איהרע ליידען, וואָס זענען זיי איצט, אָט די אַלע, וואָס פּלעגען אָנפּיהלען איהר הויז און זיך ווילען אויף די ריין־סערווירטע אויפנאַמעס, וועלכע זי פּלעגט איינאָרדנען?.. — אין אַ זייט זענען זיי, זיי האָבען פיינט טרויער־בילדלעך. ער — איז אָבער באַהענט און חבריש... טרייסט זי און פערשטייט, ווי דאָס האַרץ אויסצורעדען... אָבער דאָך קאָן זי קיינעם נישט פערליידען באַהענט לעבען זיך... ער, באַריס וואָלט עס בעדאַרפט פערשטיין. זי האָט דאָס איהם שוין איניגע מאָל אַזוי בולט אַרויסגעזאָגט, איהם געגעבען אָנצוהערען, אַז די וואונד איז נאָך אַזוי פריש... אַז זי איז נערוועז און קען איצט נישט פערליידען קיין צערטליכקייטען.

... עס איז שוין אָבער נאַכט און ער איז נאָך נישט אַוועק, זיינע אויגען פּינקלען מיט אַן אומהיימליכען גלאַנץ, זיין פּנים איז פערפלאַמט... זי האָט אָנגעשפּאַרט איהר קאָפּ אויף זיין אַקסעל, כאָטש עס איז איהר אַזוי נישט בעקוועם, זי וואָלט גערן אַן אַנדער פּאָזע פערנומען, זי וואָלט גערן איינגאַנצען איינגעשלאָפען, אָבער אַן אינערליך געפיהל פון פּחד לאָזט איהר דאָ נישט בלייבען אַליין מיט איהם...

ער פערלאָזט זי אָבער נישט, פערקעהרט, ער האָט זיך נעהנטער צוגעטוליעט צו איהר און זי שטייף ביי דער טאַליע אַנגעגנומען. זי פּרובט זיך צוריקציהען. ער בעפרייט זי אַ ווייַלע, אָבער באַלד האָבען די הענד זיינע גאָר אַ פרישע אַרבייט געפונען — מיט די קנעפּלעך פון איהר קלייד זיך פערנומען... ווי איינגעקלעפּט האָבען זיך זיינע פינגער אין דער לאַנגער רייה קנעפּלעך פון שוואַרצען טרויער־קלייד און ווי נישט־גוטע לויפען זיי פון ערשטען קנעפּעל צום לעצטען, פון האַלז ביז איהר טאַליע, אַרויף און אַראָפּ און ווידער פון אָנהויב... אַזוי לאַנג, לאַנג דויערט עס אָט די שפּיל, וואָס ווערט אומגעדולדיג אָבער אַזוי טשיקאַווע און ענדליך אַנגענעהם... אַזוי אַנגענעהם. אַז זי ווערט ממש גלייכגילטיג צו אָט דער שפּיל און ווען דאָס קלייד גיט פּלוצלונג אַ פאַל אַראָפּ און ענטבלויזט זי איז איהר האַלבער נאַקעטקייט, פּרובט זי זיך גאַרנישט ווערען... זי פיהלט דאָס וואַרימקייט פון זיינע קוי־שענדיגע ליפּען אויף איהר האַנט, דאָס צוקען פון די אָדערן אויף זיין האַלז... דאָס געשווינדע קלאַפּען פון זיין האַרץ... זיינע הענט רירען אָן איהר נאַקעט לייב און איבער איהר גאַנצען קערפּער גייט אַ ציטער אַדורך... איהרע הענט דינען איהר נישט מעהר זיי פאַלען ווי צוויי שווערע קלעצער, אַ מאָדנע אַנגענעהמע ריצקייט בעהערשט זי. די אויגען ווערען מיד. זי פאַלט אין זיינע אַרעמס...

...ווען זי האָט זיך אויפגעכאַפּט, האָט שוין דער ווייסע טאָג געוואָרפען זיינע ערשטע זון־שטראַהלען דורך די לאָדען־שפּאַרונגען, אַרום איהר איז קיינער נישט געווען... איהר בליק איז פּלוצלונג בעפאַלען דעם יאַקובס פּאָרטרעט, וואָס הענגט איבער איהר בעט אָבער וואָס איז מיט איהם מיט אָט דעם פּאָרטרעט?.. עפּעס גאָר אַנדערש זענען זיי דאָסמאָל די אויגען... רעליעפער טיילען זיך זיי אויס ווי ווען עס איז פון זיין פּנים. און וואָס אַמאָל בעקומען זיי אַ בולטערען, שרעקליכערען אויסזעהן... דער גאַנצער פּאָרטרעט ווערט וואָס אַמאָל אומנאַטירליכער, גרעסער און... לעבעדיגער, און עס דאַכט זיך איהר, אַז ער גייט צו איהר אָט דער פּאָרטרעט. יאָ, ער שפּרייזט אויף איהר מיט אַ מאָדנער שנעלקייט... אָט, אָט איז ער שוין גאָר נאָהענט לעבען איהר: „ווי אַזוי איז דאָס געשעהען?.." — שרייט ער אַראָפּ צו איהר, שוין?.. 7 טעג נאָך מיין טויט!.. דערויף ביסטו פעהיג! נידערטרעכטיגע, קליינליכע פרוי! וואָס דו ביסט!.. אַ פריינד האָט זיך דיר פערגלוסט! אַ ניי־געבאַרענעם פריינד!.. באַריס!.. אומפערשעהמטע, דורשטיגע חיה... איך לעב!.. אָט בין איך! איך וועל דיך!

און די האָר פון זיין קאָפּ זענען שטייף געבליבען... אַזוינע שוואַרצע, צושויבערטע האָר, און די הענד לאַנגע און דאַרע... 2 גרויסע ציינער... געצען זי אַ כאַפּ ביים האַלז און אַ וואַלגער צוריק אויפ'ן בעט... זיי גראָבען זיך איין אין איהר האַלז און שטיקען...

זי קען זיך מעהר נישט האַלטען, אַ קאַלטער שווייס בעשלאָגט איהר פּנים. זי פּרובירט זיך בעפרייען. אַ האַלב־נאַקעטע גיט זי אַ שפּרונג פון בעט צום פּאָרטרעט, רייסט איהם אַראָפּ און פעסט־פעסט דריקט זי איהם צו איהר האַרץ... זי פאַלט אָן אָנמאַכט. אַ האַרצרייסענדער געשריי פערהילכט דאָס הויז...

ערשט ווען זי דערפיהלט די הענטלעך פון איהר קליינעם סיאָמעטשקע, איהר בן־יחיד'ל, ווי זיי וויקלען זיך אַרום איהר האַלז, הויבט זי זיך אָן צו בערוהיגען, קומט צו זיך.

סיאָמעטשקע ווישט אויס איהרע פייכטע אויגען, קוקט אין זיי אַזוי נאַאיוו־קינדעריש אַריין און פּלוצלונג גיט ער אַ זאָג:

— מאַמוסיו ווילסט הערען, ווי איך קאָן שוין דעם „קדיש" אויף אויסווייניג? און נישט וואַרטענדיג היבט ער אָן זאָגען:

— „יתגדל ויתקדש"...

— מיין קינד, — אין שול. אין שול; נישט דאָ איז דער אָרט, לאָז אָפּ!.. און בעלא האָט זיך אַ ריס געטון פון זיינע הענטלעך, פאַר איהרע אויגען איז איצט געשטאַנען אַ צווייטער פּאָרטרעט.

גרויסע פון דער הויפּט־שטאַט

פון אונזער וואַרשאַווער קאָרעספּאָנדענט מ. עלבוים

דאָס נייע יאָהר האָט אין דער פּוילישער פּאָ־ליטיק נישט אַריינגעבראַכט קיין שום נייעס. דאָס יאָהר 1935 האָט זיך אָבער אָנגעהויבן מיט עט־ליכע ווירטשאַפטליכע מתּנות פאַר דער בעפעלקע־רונג, הויפּטזעכליך — פאַר דער וואַרשאָווער בע־פעלקערונג.

פאַר דער בעפעלקערונג אין פּוילען: די טייל־ווייזע פערבילִיגערונג פון צוקער און דאָס פער־קלענערן פון׳ם שטייער אויף אַרענט־פּראָצענטן, וואָס עס בעדייט אַ פערביליגערונג פון פּאַפּיראָסן, מאַנדאַרינקעס און גרעיפּפרוכטן, פאַר די, וואָס זענען שוין פערזאָרגט מיט ברויט — איז די פערביליגערונג פון צוקער און פּאָמעראַנצן אויך אַנ׳ענין...

פאַר דער וואַרשאָווער בעפעלקערונג זענען נאָך צוגעקומען צוויי מתּנות: פערביליגערונג פון גאַז און עלעקטריע.

די וואַרשאַווער עלעקטראָווניע געפינט זיך, זינט עטליכע טעג ערשט — ווי בעוואוסט, — שוין נישט אין די הענד פון איהרע ביז־איצטיגע בעלע־באַטים, דער פראַנצויזישער געזעלשאַפט, נאָר אין די הענד פון דער שטאָט־פערוואַלטונג, אין וועמענס נאָמען עס פערוואַלטעט מיט דער עלעקטראָווניע אַלס סעקוועסטראַטאָר דער גזעוועזענער באַהן־מיניס־טער, איבוש. קיהן.

אגב, האָט זיך מיט דער וואַרשאָווער עלעק־טראָווניע אָפּגעשפּילט דער צווייטער אַקט פון דער מעשה־זשיראַרדאָוו. „מען" האָט לאַנג געזוכט און געפונען, אז די וואַרשאַווער עלעקטראָווניע, וואָס געפינט זיך אין בעזיץ פון אַ פראַנצויזישער געזעל־שאַפט, בע׳עוולה׳ט די עלעקטרי־קאָנסומענטן, ער־פילט נישט איהרע התחייבות׳ן אַלס קאָנצעסיאָנאַר און — עס האָט גענומען אַ וואָרט די פּראָקוראַטור, דאָס געריכט, עס איז געקומען אַנ׳אורטייל וועגן סעקוועסטער און — אַ סעקוועסטראַטאָר.

די פראַנצויזישע עפענטליכע מיינונג, און פראַנקרייך, ליאַרמט, שרייט, פּראָטעסטירט; דער־מאָהנט ווידער די מעשה־זשיראַרדאָוו; אָבער דער וואַרשאָווער בירגער איז צופרידען, ער האָט בעקו־מען די ערשטע מתּנה, עלעקטרישער שטראָם איז ביליגער געוואָרען מיט עטליכע פּראָצענט.

עס איז נאָך געקומען אויך אַ דריטער אַקט פון דער מעשה־זשיראַרדאָוו — אַנ׳אַקט׳ל נישט אזוא שמעקעדיגס: עס זענען סעקוועסטרירט געוואָ־רען, אויך לויט אַ געריכטס־אורטייל די 16 גאַסען־קלאָזעטן, וואָס האָבען זיך אויך געפונען אין בעזיץ פון אַ פראַנצויזישער געזעלשאַפט (פון דאָס פראַנצויזען מאַכען אַלץ אַ פּרנסה...)

מיט וואָס די פראַנצויזען ענטפערען אויף דעם אַלעם — איז בעוואוסט: עס ווערען ווייטער אַרויסגע־וואָרפען פון די אַרבייטס־פּלעצער אין פראַנקרייך פּוילישע בירגער; טויזענדער פּוילישע אַרבייטער־ווערען אַרויסגעשיקט פון די פראַנצויזישע גרעניצען (אויך יודען, פּוילישע בירגער אין פראַנקרייך, ליי־דען שטאַרק פון דער אַנטי־פּוילישער פּאָליטיק). די פראַנצויזישע פּרעסע דרוקט כּסדר אַרטיקלען און סתּם־ידיעות, אין וועלכע עס ווערען דערצעהלט פאַנטאַסטישע מעשיות וועגן פּוילישע מלוכה־מענער.

ווי־ווייט דער ברוגז פראַנקרייך—פּוילען וועט דערגעהן, ווי־לאַנג עס וועט זיך פערציהען דער קאַמף, דאָס געגענזייטיגע אָפּטוען זיך „שטיק־לעה", — ווי־לאַנג און ווי־ווייט דאָס וועט זיך ציהען — איז שווער פּראָגנאָזירען; יעדענפאַלס, ווייסט וועגען דעם זעהר ווייניג דער פּשוט׳ער בירגער. גיכער ווייסען וועגען דעם די, וואָס געפינען זיך באַהענט פון דער וויעזשבאָווא־גאַס און פון די לאַזיענקעס *)

בעת דער לעצטער סיים־דיסקוסיע, ווען עס האָט זיך גערעדט וועגען דער פּוילישער אויסערן־פּאָליטיק, האָבען די אָפּאָזיציע־דעפּוטאַטען כמעט איבגאַנצען נישט בעקומען קיין ענטפער אויף זייערע איבטערפּעלאַציעס און רעדעס וועגען ענין — פראַנקרייך.

* * *

אין די ציוניסטישע קרייזען ערוואַרט מען מיט אַ געוויסער שפּאַנונג דעם קאָנגרעס פון די רעוויזיאָ־ניסטען, וואָס ווערט די טעג געפּעפּנט אין קראָקא. מען ערוואַרט, אַז צום קאָנגרעס זאָל קומען וולאַדי־מיר זשאַבאָטינסקי אין נאָך אַ רייה רעוויזיאָניסטישע טוער פון פערשידענע לענדער.

דער קאָנגרעס וואָלט נישט צוגעצויגען צו זיך אזוא אויפמערקזאַמקייט, ווען נישט — דער לעצ־טענס־געשלאָסענער שלום צווישען די רעוויזיאָניס־טען און דער עקזעקוטיווע, ריכטיגער: צווישען זשאַ־באָטינסקין און בן־גוריון׳ען.

ווי בעוואוסט, האָט זיך אין די רייהען פון די רעכטע פּועלי־ציון — וועלכע האָבען איצט אַ גרויסע דעה אין דער ציוניסטישער בעוועגונג — אויפגעהויבען אַ שטורם פון פּראָטעסט געגען דעם געשלאָסענעם שלום. איין טייל פּראָטעסטירט אויס ריין פּאָליטיש־טאַקטישע מאָטיוון, אַ צווייטער טייל האָט מורא, אַז ס׳וועט אויספעהלען סערטיפיקאַטען, ווייל מ׳וועט די רעוויזיאָניסטען מוזען אָוועקגעבען אַ גרויסען טייל פון דער אָוי־אויך קאַרגער צאָהל, וואָס די מאַנדאַטען־מאַכט טיילט צו, ווי אַ שטיף־מאַמע.

אויף אַ רייה קאָנפערענצען און צוזאַמענפאָה־רען פון די רעכטע פּועלי־ציון האָט מען אַפילו גאַנץ אָפען אָפּגעוואָרפען דעם געשלאָסענעם שלום־אָפּ־מאַך און געפאָדערט איהם צו אַבולירען; איז, דער־בער, זעהר אינטערעסאַנט צו וויסען, ווי־אַזוי איז דער דאָזיגער שלום אויפגענומען געוואָרען דורכ׳ן צווייטען צד — דורך די רעוויזיאָניסטען, און וויסען וועט מען וועגען דעם געבוי אויפ׳ן גאַהענטען קאָנ־גרעס פון די רעוויזיאָניסטען.

זיכער איז אָבער, אַז די רעוויזיאָניסטען — כאָטש זיי האַלטען זיך פאַר די זיגער, ווייל זיי האָ־בען שטאַלץ אויסגעהאַלטען דעם ברוגז — זיי וועט־לען נישט פּראָטעסטירען, ווייל זיי האָבען פון דעם געשלאָסענעם שלום בעקומען אַ גאַר־וויכטיגען חלק, אַ ווערטפולע מתּנה — סערטיפיקאַטען.

מען ערוואַרט טאַקע, אַז אויפ׳ן רעוויזיאָניס־טישען קאָנגרעס וועלען די דעלעגאַטען פאָדערען די סערטיפיקאַטען, אויף וועלכע זייערע מענשען וואַרטען שוין אזוי לאַנג און גערולדיג, ווייל אזוי האָט געפאָדערט זייער פיהרער, זשאַבאָטינסקי.

*) אויף וויעזשבאָווא געפינט זיך דאָס אויסערן־מיניסטעריום און נעבען די לאַזיענקעס — דער בעלוועדער.

די וואַד ביים ירדן \ איינדריקען פון א רייזע איבער ארץ־ישראל \ — פון — א. אלפערן

ווען איהר וועט מאַכען אַ רייזע קיין א״י, און איהר וועט אַרויספאָהרען איבער׳ן לאַנד בע־זוכען די קאָלאָניעס און קבוצים, וויל איך אייך ראַטען נישט דורכצולאָזען דעם קליינעם קבוץ גשר ביים ירדן. איך לעג עס אייך בעזונדער אויפ׳ן האַרצען. עס איז א קבוץ, וואָס איז אַנ׳אויסנאַהם פון אַלע אַנדערע, אַ קבוץ, וואו די לאַגע איז נאָך איצט אַ שווערע, און די שטימונג — אַנ׳אָנגע־שטרענגטע, בעת איבער׳ן גאַנצען לאַנד געניסט מען פון דער „פּראָספּעריטי", און עס איז פריהליך און אוי־מעטום, פאָהרט קיין גשר! עס וועט אויף אייך אַ הויך טון פון דער ערהאַבענער און שטאַרקער חלוצים גייסט, אויף וועלכען פיל ווילען זאָגען, אז ער פער־שווינדט שוין איצט אין ארץ ישראל. איהר וועט בעהערשט ווערען פון יענער שפּאַנונג און יענעם טיפען ערנסט, וועלכער האָט ביז נישט לאַנג בע־גלייט אונזערע פּיאָנער׳ען אין זייער שווערער און קרבנות פולער אַרבייט אין ארץ ישראל — ווי איהר ווייסט עס פון דער באַהענטער פערגאַנגענהייט. און איך זאָג אייך, אז דאָס געשעהט אויך אין דער געגענוואַרט. פאָהרט קיין גשר!

דער קבוץ געפינט זיך אין איינעם פון די שווערסטע פונקטען אין לאַנד. דער קלימאַט איז דאָ אַ היסער און אַנ׳אומגעזונדער. די געגענד איז נאָך אַנ׳אָרימע. דער ירדן איז אין דעם אָרט אומ־רוהיג און מאַכט גאָר ערנסטער די רוהיגע לאַנד־שאַפט. איהר האָט דאָ נישט קיין ווינקעל, וואו איהר זאָלט מיט אייער בליק קאָנען געפינען ענט־שפּאַנונג, מנוחה. דאָ וועט מען נאָך דאַרפען לאַנג אַרבייטען און לאַנג מאַטער׳ען זיך און נאָך פיל נייע קרבנות בריינגען, ביז מען וועט זיך דערשלאָגען צו אַביסעל רוה. אָבער דער קליינער קבוץ יוערט דערפון נישט אַבהענגיג ביי זיך. איהר זעהט דאָ ווייניג בחת אויף די פּנים׳ער פון די חברים און חברות פון קבוץ, אָבער איהר פיהלט אַרויס אַ פעסטע ענטשלאָסענקייט. זיי וועלען דאָ די פּאָ־זיציע נישט פערלאָזען, זאָל געשעהען וואָס עס וועט געשעהען, זיי וועלען זיך אָבזאָגען פון אַלעם, פון יעדער בעקוועמליכקייט און יעדען געניוס אין לע־בען — אָבער זיי וועלען דאָ בלייבען ביי דעם שטורמישען רויהען ברעג פון ירדן, וואו זיי האָ־בען אויפגעשטעלט זייערע געצעלטען, ביי אַ וויכ־טיגען קריגס־פּונקט פון אונזער גאַנצען ישוב אין לאַנד.

עס איז די וואַך ביים ירדן.

גשר האָט אַ בעזונדערען גורל. דער קבוץ גע־פינט זיך נישט אויף דעם באָדען פון דעם יודישען נאַציאָנאַל־פאָנד — ווי כמעט אַלע אַנדערע קאָ־לעקטיווע ז׳דלונגען אין לאַנד — נאָר אויף דער ערד, וועלכע עס האָט איינגעקויפט דער פער־שטאָרבענער באַראָן עדמאָנד דע ראָטשילד און וואָס ווערט פערוואַלטעט דורך דער קאָלאָניזא־ציע געזעלשאַפט „פּיקא", וואָס איז דורך דעם ברון הידוע געגרינדעט געוואָרען. גשר ווערט פער־רעכענט צו די יונגע זידלונגען פון ברון הידוע. זי צעהלט סך הכל אַ יאָהר צוועלף. אָבער ווי אין די גאָר אַלטע קאָלאָניעס פון באַראָן, האָט זיך אויך דאָ אין דער ערשטער צייט געפיהלט די האַנד פון זיין אַדמיניסטראַציע, וואָס פלעגט אַמאָל בריינגען צו פיל און זעהר ערנסטע קאָנ־פליקטען מיט די קאָלאָניסטען, אין האָט אויך דאָ נישט אויסגעמיטען קיין רייבונגען מיט דער חלוצים יוגענד. די יונגע זידלונג גשר האָט שוין דורכ־געמאַכט אַ פּאָר גלגולים. איצט געפינט זיך דאָ אַ קבוץ, וואָס צעהלט הונדערט זעכציג מאַן, חלוצים און חלוצות, מייסטענס פון „השומר הצעיר", וועל־כע פיהרען דאָ אַ שווער לעבען. די אָרימע לאַנד־ווירטשאַפט אין דעם קבוץ קאָן ווייט נישט געניגען פאַר די בעשיידענסטע בעדערפענישען פון דער גרופּע, און אַ טייל פון די חברים געהט אַרבייטען אין דער סביבה, צווישען אַנדערע אויך אין רו־טענבערגס עלעקטריציטעט - סטאַנציע, וואָס גע־פינט זיך נישט ווייט.

און פון דער גאַנצער שווערער מיה און ביי דעם אָפּפעריווילִיגען אונהיימליכען לעבען אין דער הייסער אונגעזונדער געגענד, האָט זיך דער קבוץ נאָך זעהר ווייניג „אַרויסגעאַרבייט". די וואוינונגס־הייזער זענען דאָ נאָך, אין א שלעכטען צושטאַנד. אוו דער רעפּרעזענטאַנץ־זאַל פון יעדען קבוץ, דער „חדר האוכל", איז דאָ זעהר פּרימיטיוו און אָרים. און ווייל דער קבוץ געפינט זיך אויף דעם באָ־דען פון „פּיקא", און נישט פון יודישען נאַציאָנאַל־פאָנד, בעקומט ער אויך ווייניג שטיצע פון אונזערע נאַציאָנאַלע פאָנדען. אָרים און אַ־ום איז גשר פער־פאַלגט פון אַ בעזונדערען גורל, און גראָד איז עס איינער פון די וויכטיגסטע פונקטען אין לאַנד, איינע פון אונזערע פאָרע־שטע פּאָזיציעס.

עס איז די וואַך ביים ירדן. שטעלט זיך אוועק דאָ, אויף דעם רויהען, זאַמדיגען ברעג פון ירדן, וואַרפט אייער בליק איז דער גלייכער ליניע — און איהר וועט גאַנץ קלאָר זעהען די בלויע בערג פון עבר הירדן. און עס איז גאַרנישט ווייט, איהר זעהט דעם גרעניץ־פּאָסטען, וואָס שטעהט דאָרט אויף יענער זייט. אַ שפּרונג, אַ שווים איבער דעם ירדן, און איהר וואָלט געווען דאָרט. עס איז גאָר קיין גרעניץ נישט. מען האָט זי נאָר קינסט־ליך אויפגעשטעלט, מען האָט נאָר בייזוויליג גע־מאַכט אַ צווישענשייד, געגומען און אָבגעשניטען; דאָ איז אייער אָרט און ווייטער טאָר׳ט איהר נישט געהען. אָבער אונזער וואַך ביים ירדן איז אויף דעם ריס נישט מסכים. זי שטעהט און וואַרט, זי וועט

(ווייטער זעה 7. זייט)

א „קריסט", וואס האט געליטען פאר זיין יודישקייט

שפאנענדע געשיכטע פון דר. ראדעריגא לאפעז, וועמען די ענגלישע קעניגין עליזאבעט האט אפגעהאקט דעם קאפ

פון יוסף מייזליק

— 6.

אין לאָנדאָן האָבען אַלע בעטראַכט לאָפּעז׳ן פאַר אַ גרויסען גביר. אויסערליך איז דימיינונג געווען, איז אַ גרויסער מאַס, אַ בערעכטיגטע, ער האָט פערמאָגט אַנ׳אייגען גרויס הויז, איז אַרויסגעפאָהרען אין אַנ׳אימפּאָזאַנטער קאַרעטע מיט זיין אייגענעם קוטשער, האָט געהאַלטען דינער און דינסטען, אָבער מעהר ווי אַ סך אַנדערע פּראַקטיצירער האָט ער גע האָט אַ רייכען קרייז פּאַציענטען.

אין דער אמת׳ן איז זיין עשירות געווען גאַנץ בעשיידען, און דאָס וואָס ער האָט פערדינט, האָט ער כמעט אינגאַנצען פערלעבט. זיין משפּחה איז שאַקע געווען נישט גרויס, ער האָט געהאַט בלויז צוויי טעכטער און איין זוהן, אָבער די ערציהונג פון די דריי קינדער האָבען איהם זעהר א סך אָפּ־געקאָסט, ער האָט פאַר זיי געהאַלטען גוּווערנאַנ־טינס, לעהרער, אין שפּראַכען, מוזיק, טאַנץ און לי־טעראַטור. מיט׳ן זוהן האָט ער זיך גאָר אַ סך צלייך אָפּגעגעבען, ווייל ער האָט געוואָלט, אַז ער זאָל איבערנעהמען זיין פּראָפעסיע.

דיינע צוויי טעכטער האָבען געהאַט אַ סך מעלות און אויסצייכענונגען, אָבער די וויכטיגסטע מעלה וואָס אַ מיידעל דאַרף פערמאָגען, שעהנקייט, דאָס האָבען זיי נישט געהאַט, מיט זייער אויסזעהען האָבען זיי ביי קיינעם קיין בעגייסטערונג נישט אַ־רויסגערופען. דער דאָזיגער פאַקט איז פאַר לאָפּעז׳ן געווען אַ קוואַל פון ערגערניש, און ער איז געווען בעזונדערס עמפּינדליך אויף דעם פּונקט.

דער־בער איז לייכט צו פערשטעהען, וויפיל פּערדרוס האָט פאַלשער קלאַנג מיט דעם נישט־גע־לונגענעם שידוך האָט איהם פערשאַפט. איין אווענט איז ער געקומען אַהיים אַ שטאַרק צערודערטער. ער האָט אָנגעזאָגט דעם דינער, אַז ער זאָל פאַר איהם היינט נישט גרייטען צום טיש — ער וועט היינט קיין אווענטברויט נישט עסען.

ער איז אַוועק צו זיך אין קאַבינעט און האָט זיך געזעצט אין א טיפען שטול, ער האָט פערלייגט א פוס אויף אַ פוס און אין איין האַנט האָט ער אַריינגענומען די באָרד. מיט אָפענע, נאָר פער־טראַכטע אויגען האָט ער געקוקט אין דער פערנאַכ־טיגער טונקעלקייט. אומבעוואוסטזיניג האָט ער מיט איין פוס געקלאַפּט טאַקט, ווי ער וואָלט געמאַכט איבונגען אין מוזיק.

ער איז אַ לאַנגע צייט אַזוי געזעסען אַליין און אומגעשטערט, ביז ער האָט דערהערט אַ לייכ־טען קלאַפּ אין דער קאַבינעט טיר.

— יאָ, ווער איז?

— אַנדראַזע, קאָן איך אַריינקומען?

— יאָ, קומט אַריין!

מיט פאַרזיכטיגע און שטילע טריט איז אַנדראַ־זאַ אַריין און, נישט אָנפרעגענדיג, זיך אַוועקגעזעצט אויף אַ שטול נישט ווייט פון איהם.

— ד״ר לאָפּעז, איך האָב געקראָגען אַ מעלדונג פון מאַדריד — האָט אַנדראַזא אָנגעהויבען און אַ שטילען פערטרויליכען טאָן, — מען לאָזט מיר וויסען, אַז די אַגיטאַטאָרען פון דעם פּרעטענדענט זענען בעזונדערס אַקטיוויסט צו זיין מאַיעסטעט פי־ליפּ, דעם קעניג פון שפּאַניע, און ער וועט זיך פאַר קיין זאַך נישט אָפּשטעלען אַבי זיי אויסצוראָטען.

— אָבער איך קאָן דאָך אַיוואַי אין דעם גאָר נישט בישט טאָן! — האָט לאָפּעז איהם אונטער־בראָכען אַביסעל אומגעדולדיג.

— אַך, דאָקטאָר, איהר קאָנט שוין גאָר אַ סך טון — האָט אַנדראַזא פאָרטגעזעצט אין א לעב־האַפטערען אין דרייסטערען טאָן — עס איז דער ווילען פון זיין מאַיעסטעט, אַז אַנטאָניא זאָל אַראָפּ־שלינגען סם.

און אַנדראַזע איז פּלוצלינג געבליבען שווייגען שטיל, וואַרטענדיג צו הערען וואָס לאָפּעז וועט וועגען דעם זאָגען, און ער האָט אַרויסגערעדט בלויז איין וואָרט.

— אָוי!

דעם וואָרט האָט לאָפּעז אַרויסגעזאָגט אויסגע־צויגען ווי אַ זיפץ.

— און אויב דאָס וועט געלינגען וועט אייער חלק זיין 50 טויזענט דוקאַטען — איז אַנדראַ־זא׳ס קול האָט זיך געהערט וואַרימע מונטערקייט.

— גוט... — האָט לאָפּעז אַרויסגערופען נאָך אַ לאַנגער ווייל טראַכטען, — גוט, אַנטאָניא וועט שטאַרבען גלייך ביי דער ערשטער קריזיס וואָס וועט זיך מיט איהם מאַכען...

אויף מאָרגען האָט אַנדראַזא זיך אַוועקגעלאָזט מיט דעם אָפּמאַך צוריק אין מאַדריד. לאָפּעז האָט פאָרטגעזעצט די רוטינע פון זיין טעגליכען לעבען. אויסערליך איז גאַרנישט געווען וואָס צו מערקען, אָבער אין זיינע געדאַנקען איז פאָרגעקומען אַ גרויסע ענדערונג.

לאָפּעז האָט זיך אַלע זיינע יאָהרען געצעהלט אין לאָנדאָן ענג און איינזאַם און עלענד. זיין בע־האַלטענע שטרעבונג אין אַלע יאָהרען ביי איהם געווען זיך אָר בערצוקל יבע אין [?] אדער אין קאָנסטאַנטינאָפּאָל. ערשטענס, האָבען אין די צוויי שטעט געלעבט גאַנץ פריי אַ סך עכטע יודען, מאַראַנאָס און משומדים, צווישען וועלכע ער וואָלט זיך געקאָנט בעסער אויסלעבען; און צווייטענס, האָט דאָרטען זיין ווייב געהאַט אַ סך רייכע קרובים, אָבער ער האָט קיינמאָל פריהער די האָפענונג נישט געקאָנט רעאַליזירען, ווייל עס האָט איהם געפעהלט סיי דאָס געלדאון סיי דעם מוט צו צוברעכען זיין לאָנדאָנער באַלעבאַטישקייט. אָבער איצט, ווען ער האָט די אויסזיכט צו קריגען 50 טויזענט דוקאַטען — אין מאָרגענעם געלד איז דאָס ארום א האלבען מיליאָן דאָלאַר — וואָלט ער אָט די האָפענונג גע־קאָנט רעאַליזירען.

עס־עקס האָט געוואוסט וועגען אַנדראַזא׳ס בע־זוך, ווייל ער האָט געהאַט זיינע שפּיאָנען, וועלכע האָבען לאָפּעז׳ן אין געהיים נאָכגעפאָלגט, כאָטש צוליב וואָס אַנדראַזאַ איז געקומען, דאָס האָט ער נישט געוואוסט, אָבער זינט דעם האָבען זיינע שפּיאָנען פערשטאַרקט זייער וואַכזאַמקייט איבער יע־דען שריט, וואָס לאָפּעז האָט געמאַכט.

אין מאַדריד איז מען געוועזען איבעראַשט צו דערוויסען זיך, אַז לאָפּעז האָט דעם פּלאַן אָנגענו־מען; מען האָט דאָרט נישט געגלויבט, אַז ער וועט זיך מיט דעם פערראַטעריי בעשעפטיגען. און דא איז פיליפּ׳ן איינגעפאַלען גאָר אַנ׳אַנדער געדאַנק.

אויב אַזאַ וויכטיגער קרוב למלכות, צו דער קעניגין עליזאַבעטא, איז שוין יאָ אַריינגעצויגען געוואָרען אין א פערשווערונג, קאָן מען שוין מיט איהם אויפטון „אַ גרעסערע זאַך", ... אַנ׳אָרימען פּרעטענדענט...

אין איניגע חדשים אַרום איז אַנדראַזא ווידער געקומען אין לאָנדאָן. ער האָט געבראַכט רייכע מתּנות פאַר דעם דאָקטאָר׳ס פרוי און קינדער, און פאַר לאָפּעז׳ן אַליין האָט ער געבראַכט אַנ׳„אַמבראַז יאַ", אַ מין ליבעס־בריף פון פיליפּ׳ן אַליין, און אַ זעלטענעם גאָלדענעם רינג, געפּאַסט מיט דימענטען, רובינען און עמעראַלדען. אָבער וויכטיגער פון אַלץ איז געווענדער אויפטראַג, וואָס ער האָט מיט זיך געבראַכט:

דער ציל פון זייער פערשווערונג מוז ווערען נישט דער פּרעטענדענט, נאָר די קעניגין אַליין. פאַר דעם פאַרשלאַג האָט זיך לאָפּעז באמת דער־שראָקען. ער האָט זיך געזעהן, געזוכט איינוועג־דונגען און תּירוצים, פּרוּוואָס ער קאָן דאָס נישט טון, אָבער אַנדראַזא האָט די אַלע אַרגומענטען אַפילו נישט געוואָלט בעטראַכטען — צוליב וואָס דאַרף ער מיט איהם דיסקוטירען, אַז ער האָט איהם שוין סיי־ווי אין די הענט. לאָפּעז איז שוין געווען קאָמ־פּראָמיטירט, און ער האָט זיך שוין מעהר נישט גע־קאָנט אַרויסדרעהען.

דעם מאָל האָט מען אַנדראַזאַ׳ן אַרעסטירט און אַריינגעזעצט אין טורמע. כאָטש מען האָט געגען איהם קיין בעשטימטע קלאַגעס נישט געהאַט, דאָך האָט מען איהם נישט געוואָלט בעפרייען, בלויז דורך דער שתּדלנות פון לאָפּעז׳ן האָט מען איהם בעפרייט.

(סוף — מאָרגען)

רעכט און לעבען

יודישע בייַלאגע פון „נייעם פאלקסבלאט"

נאטיצען

עקזעקוציעס

די ארדינאציע וועגען עקזעקוציעס באזירט זיך אויף צוויי פרינציפען. ערשטענס, אז דער סעקוועסטער זאל ארומנעהמען וואס מעהר חפצים און ווערטען אזוי, אז די תביעה פון מאהנער זאל ווערען געדעקט אין וואס א ברייטערער מאס און צווייטענס, אז דעם בעל-חוב זאל דאך איבערגעלאזט ווערען א מינימום עגזיסטענץ-מעגליכקייטען.

אט דער דאזיגער מינימום עגזיסטענץ-מעגליכקייטען ווערט טאקע געשיצט דורך א גאנצע רייה בעשטימונגען סיי פון דער געריכטליכער און סיי פון דער אדמיניסטראטיווער עקזעקוציע-ארדינאציע.

אלס ביישפיל ווילען מיר נעהמען דעם פונקט 1 ארטיקעל 570 פון קאדעקס פון דער ציווילער פראצעדור, וועלכער זאגט בפירוש, אז ס'אונטערליגען נישט קיין עקזעקוציע די אונבעדינג-נויטיגע פאר'ן בעל-חוב און זיין בני-בית שטוב-זאכען, בעטגעוואנד, וועש און טעגליכע מלבושים.

ווייטער קומט, לויט'ן פונקט 5 פון זעלבען ארטיקעל אויס, אז ס'טאר נישט געריכטעט ווערען קיין עקזעקוציע אויף מכשירים און רוישטאפען (מאטעריאלען), וועלכע זענען נויטיג דעם בעל-חוב צו דער ארבייט, אויף וויפיל ער ארבייט פיזיש און ס'האנדעלט זיך וועגעם א סכום, וואס גענינט נישט אויף לענגער, ווי א חודש.

דער פונקט 6 שטעלט צום סוף איין א כלל, אז אויסגעשלאסן פון אנ'עקזעקוציע זענען מכשירים נויטיגע פאר'ן בעל-חוב אויסצופיהרען זיין בערוף.

ענליכע פארשריפטען ענטהאלט אויך די פעראָרדנונג פון מיניסטארען-ראט פון 25 יוני 1932 וועגען דער עקזעקוציע-פראצעדור פון דער שטייער-מאכט (פונקטען a, e, f ארט. 42).

אלזא דער עגזיסטענץ-מינימום פון בעל-חוב ווערט, ווי מיר זעהען, אין דער טעאריע, קלאר אפגעהיטען. אין דער טעגליכער פראקטיק שטעלט זיך אבער די זאך גאר אנדערש פאר.

מייל סעקוועסטראטארען און אפילו קאמארניקעס סעקוועסטרירען גאנץ אפט די לעצטע מאשין, דעם איינציגען טיש, אלע בענקלעך זאגאר קאך-געשיר, הגם לויט די ציטירטע פארשריפטען זענען די אלע אויסגערעכענטע חפצים אונבעריהרליך.

קיין שום טענות פון די בעלי-חובות העלפען נישט, בלייבט זיי איבער צו ווענדען זיך אין די אוזשענדעס און אין די געריכטען. דא ענטשטעהט שוין א פראגע וועגן פאדאניעס, סטעמפעל-מארקען, געריכטס-אפצאהלונגען און אדוואקאטען. אזעלכע אקציעס זענען שוין פערבינדען מיט אזא סומע, וואס אנ'ארימער בעל-חוב קאן זיך נישט ערלויבען אויסצוגעבען און אפט זענען די קוועסטיאנירטע חפצים זאגאר אזויפיל נישט ווערט. רעזיגנירט מען גלייכער פון דער אקציע און מ'לאזט די עקזעקוציע דורכפיהרען אין גאנצען פערנעהם.

צו האנדלונג מצר מלוכה-פונקציאנערען געגען בפירושע בעשטימונגען פון געזעץ ברענגען נישט בלויז א מאטעריעלען שאדען דעם בעטרעפענדען בירגער, נאר פערשאפען אויך א פיל גרעסערען שאדען דער מלוכה, פערשוואכענדיג דעם פרעסטיזש פון געזעץ און אפטויטענדיג אין דער געזעלשאפט דעם געפיהל פון רעכטמעסיגקייט און געזעצליכקייט.

דער גאראנטירטער דורכ'ן געזעץ מינימום עגזיסטענץ-מעגליכקייט פון א בעל-חוב מוז אונבעדינג אפגעהיטען ווערען, דערפאר דארף דער עקזעקוטאר פערזענליך פעראנטווארטליך געמאכט ווערען.

אנ'ענטשפרעכענדע אינסטרוקציע פאר די ענטשפרעכענדע ארגאנען ווערט דורך די ארימע שיכטען פון דער בעפעלקערונג מיט שפאנונג ערווארט.

י. א—ד.

צוואנגס-בוכהאלטעריע, האנדעלס-רעגיסטער. נייער האנדעלס-קאדעקס

דאס אנערקענען עמיצענס בעשעפטיגונג דורכ'ן האנדעלס-קאדעקס אלס א סוחרישע און דאס פיגורירען אין האנדעלס-רעגיסטער גיט דעם בעטרעפענדען געוויסע הנחות.

דער נייער האנדעלס-קאדעקס האט אבער דעם סוחרים-שטאנד דיפערענצירט, אויסטיילענדיג די גרעסערע סוחרים, די קארפאָן-קעפ אין א בעזונדערע פריווילעגירטע גרופע פון אזוי-גערופענע רעגיסטרירטע סוחרים, פערשליסענדיג דאגעגען פאר די קלענערע סוחרים דעם צוטריט צום האנדעלס-רעגיסטער.

אנ'אויסנאהם פון דעם דאזיגען כלל ווערט געמאכט פאר די יעניגע קליינע סוחרים, וועלכע פיגורירען שוין אין האנדעלס-רעגיסטער פון פריער. זיי וועלען מעגען ווייטער בלייבען אין האנדעלס-רעגיסטער אויפ'ן סמך פון אזוי גערופענעם ערווערבונגס-רעכט און ממילא אויך ווייטער קענען געניסען פון די דערמאנטע הנחות.

די פליכט איינצופיהרען האנדעלס-ביכער פאר אלע רעגיסטרירטע סוחרים, אלזא אויך פאר די קלענערע, ערווערבונגס-רעכט בעקומענע, האט בעצווינגען די לעצטע צו רעזיגנירען פון דער אנגעוויזענער הנחה און זיך אויסצושרייבען פון האנדעלס-רעגיסטער.

די איבערגאנגס-פארשריפטען צום נייעם האנדעלס-קאדעקס האבען טאקע בעשטימט א טערמין ביז'ן 31-טען דעצעמבער 1934, בכדי אז דערמאנטע קלענערע סוחרים זאלען זיך קענען ענטשליסען, צי ווילען זיי ווייטער פערבלייבען אין האנדעלס רעגיסטער אדער נישט. די יעניגע, וועלכע האבען זיך נישט געוואנדען מיט ענטשפרעכענדע בקשות, אז מ'זאל זיי פון האנדעלס רעגיסטער אויסשטרייכען, ווערען אנערקענט ווערען פאר רעגיסטרירטע סוחרים, זיי וועלען אלזא זיין געצווינגען איינצופיהרען האנדעלס ביכער און מוזען אויספיהרען אלע אנדערע התחייבות'ן, וועלכע זענען מיט דער דאזיגער קלאסיפיקאציע פערבינדען.

מ'דארף אבער בעמערקען, אז דער אנגעצייכענטער טערמין בכדי אויסצושטרייכען פון האנדעלס רעגיסטער די קלענערע סוחרים, וועלכע ווילען נישט אנערקענט ווערען פאר רעגיסטרירטע איז נוגע נאר די עגזיסטירענדע, נאך איצט האנדעלס טעטיגע סוחרים. וואס שייך דאגעגען די יעניגע, וועלכע האבען שוין ליקווידירט זייערע געשעפטען און זענען איצט נישט טעטיג אלס זעלבסטשטענדיגע סוחרים, נאר צוליב פערנאכלעסיגקייט אדער אנדערע סיבות, האבען זיי פונדעסטוועגען ביז איצט נאך נישט אויסגעשטראכען זייערע פירמען פון האנדעלס רעגיסטער, האט דער איבענאנגעוויזענער פרעקלוזיע טערמין נישט קיין אנווענדונג; די דאזיגע פירמען קאנען צו יעדער צייט זיך ווענדען וועגען אויסשטרייכען זיי פון האנדעלס רעגיסטער. אגב דארף טאקע אויפמערקזאם געמאכט ווערען ביי דער געלעגענהייט די נאר וואס דערמאנטע סוחרים, אז זיי מוזען זעהען ווי אמשנעלסטען אויסצושטרייכען זייערע ליקווידירטע פירמען פון האנדעלס רעגיסטער — אמת נישט אין שייכות מיט דער פליכט איינצופיהרען האנדעלס ביכער — נאר צוליב ארדנונגס טעמים, פאר וואס ס'דראהט אויך א שטראף.

צום סוף איז כדאי אנצוווייזען אויף נאך א פרט. מיר האבען אנימעלט בעמערקט, אז ניי געגרינדעטע פירמען, וועלכע קויפען אפילו אויס א פאטענט 2-טע קאטעגאריע, מעגען אזוי לאנג זיך אפהאלטען פון איינפיהרען האנדעלס ביכער, כל זמן זייער אומזאץ איז נישט געווארען אויסגעמאסטען אין דער סומע העכער פון 100 טויזענד זלאטעס, ווייל ערשט פון דאן אן ווערען זיי אנערקענט פאר רעגיסטרירטע סוחרים.

די דאזיגע בעווארעניש איז נישט נוגע שותפותן. שותפות-פירמען אזוי גערופענע אפענע שיתפותן (ספולקי יאוונע), וועלכע בעזיצען 2 קאטעג. פאטענט ווערען בעטראכט פאר רעגיסטרירטע סוחרים און זיי מוזען דעריבער יא גלייך איינפיהרען האנדעלס ביכער.

ווירטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

אנווענדונג פון דער אמנעסטיע

די לעצטע אמנעסטיע האט אנ'אנווענדונג נישט לגבי די פערברעכענס, וועלכע האבען זיך אנגעהויבען, נאר וועלכע האבען זיך פערענדיגט פאר'ן 1 סעפטעמבער 1932.

ראדיא-שטראפען

א שטראף פאר בענוצען זיך אונלעגאל מיט ראדיא דראהט נישט בלויז פאר פאקטיש זיך בענוצען, נאר זאגאר אפילו אויך פאר בלויז האלטען ביי זיך אזא איינריכטונג.

קאמפעטענץ פון די ארבייטס-אינספעקטארען

דער ארבייטס-אינספעקטאר האט רעכט צו וויזיטירען אלע אונטערנעמונגען, אונאפהענגיג פון דער גרויס און ארט (כאראקטער). ער מעג אויך קאנטראלירען די דירות פון הויזוועכטער און זעהען, צי זיי ענטשפרעכען די געפאדערטע סאניטאר היגיענישע בעדינגונגען.

דעזערציע

אויב א זעלנער איז אנטלאפען נאכ'ן אפדינען אדער פארן אפלאזען ד. ה. פארן ערלעדיגען די פארמאליטעטען קאן מען איהם נישט בעשטראפען פאר דעזערציע, נאר בלויז פאר בעגיין אנ'איינפאכע איבערטרעטונג, פאר וואס ס'דראהט א געוועהנליכע דיסציפלינארע שטראף.

לעהר-אנשטאלטען פריי פון אומזאץ-שטייער

בלויז אזעלכע אנשטאלטען זענען בעפרייט פון אומזאץ שטייער, וועלכע פיהרען א בילדונגסטעטיגקייט (שולען) אויפ'ן סמך פון אנ'ערלויבניש פון דער בעטרעפענדער מאכט.

גילטיגקייט פון א סעקוועסטער

א זאיענטשע בלייבט אין קראפט אזוי לאנג, כל זמן דער חוב איז נישט אינגאנצען בעצאהלט געווארען.

עקזעקוציע-פארשריפטען

דער כלל, אז מ'טאר נישט א בעל חוב צונעהמען דאס איינציגע מלבוש, בעציהט זיך נישט צו קיין טייערען פעלץ.

נישט געסטעמפעלטע אפמאכען

די רעכטליכע קראפט פון אנ'אפמאך איז נישט אפהענגיג פון אומשטאנד, צי ס'איז פאר איהם אפגעצאהלט געווארען סטעמפעל-אפצאהל אדער נישט.

ר. איזראעל

דער בערזען-סוחר

83

שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען

— מיין בעאמטין האט מיר ווידער אנגעמאלדען, אז די דאמע וויל נישט אוועקגעהען, ביז זי וועט נישט רעדען מיט מיר. איך האב זיך דעריבער געזעהען געצווינגען די דאמע אויפצונעהמען.

— און די דאמע איז געווען נישט קיין אנדער, ווי די פרוי רובין, האט דער אינספעקטאר פערענדיגט.

— שטעלט זיך פאר, מיסטער אינספעקטאר, אז אזוי איז עס געווען. צו מיר אין קאבינעט איז אריינגעקומען די פרוי רובין. זי האט זיך אפילו נישט בעגריסט מיט מיר און גלייך אנגעהויבען צו רעדען:

— ווי איך זעה, האט אויף אייך אינגאנצען נישט געווירקט דאס, וואס איך האב אייך היינטיגע נאכט געזאגט. איהר בעגאטעליזירט דאס. איך בין אייך דעריבער געקומען דאס לעצטע מאל ווארענען. איהר ווייסט דערפון, ווי גרויס מיין אינטערעס איז דעם ענין צוליב מיין קינד. כ'האב געפינען פאר מיין חוב נאכאמאל פערזענליך אייך צו ווארענען און אויב איהר ווילט, צו בעפעהלען. איהר מוזט אין פערלויף פון 24 שעה פערלאזען ענגלאנד און זיך בעזעצען וואו איהר ווילט. קיינער וועט אייך דערין קיין דעה נישט זאגען, קיינער וועט אייך מעהר נישט שטערען, קיינער וועט אייך נישט מעהר פערפאלגען. און אויב איהר וועט דאס נישט טון, שטעהען אייך פאר אזעלכע זאכען ווי ארעסט, געריכט, טויט-שטראף און עקזעקוציע, נאך וואס זאלט איהר אליין נעהמען אויף זיך א שטריק אויפ'ן האלז. אפשר וואלט איך אליין אויך געשוויגען, איך וואלט דאס בעהאלטען אין מיר בסוד סודות און קיינער וואלט קיינמאל זיך וועגען דעם נישט דערוואוסט, אבער ביי דער איצטיגער לאגע, מוזט איהר דאך אליין מודה זיין, אז איך קען נישט שווייגען. איך וואלט נישט געוואלט דערלעבען צום מאמענט, ווען מ'וועט איבער אייך אויספיהרען א טויט-עקזעקוציע, און פון דער צווייטער זייט וואלט איך אבער נישט געוואלט, אז מיין קינד זאל אין דער צוקונפט בעקענען איהר פאטער, א מערדער, א שרעקליכער, עקעלהאפטער מערדער, וועלכער האט ערמארדעט דעם מענשען, וואס האט פאר מיין קינד אזויפיל גוטס געטון...

— איך האב אנגעהויבען מיט'ן גוטען, האט מארקוס ווייטער דערצעהלט דעם אינספעקטאר: גוט, איך פערשטעה, איך קען אייך בעגרייפען, איך פיהל זיך אריין אין אייער לאגע, אבער אויף מיר מאכט דאס דעם איינדרוק, אז איך זיץ אין טעאטער און זעה א וואונדערבאר אינטערעסאנטע פארשטעלונג. אויב אנ'ארטיסט שפילט גוט, פיהלט דאך דער צושויער מיט איהם מיט אין אלעמען וואס קומט פאר אויף דער ביהנע, אבער נאך דער פארשטעלונג ווערט פוסט, מ'הויבט אן צו פערשטעהען, אז דאס אלץ קען געשעהען אין דער ווירקליכקייט, אבער ס'איז נישט געשעהען און מען בערוהיגט זיך.

— און איהר האט נאך דער היינטיגער נאכט טאקע געמיינט, אז איהר זענט געקומען פון א פארשטעלונג? האט די פרוי רובין אויפגעהויבען די אויגען אויף מיר.

— יא, אזוי און נישט אנדערש, האב איך געענטפערט. ס'איז דאך קלאהר, אז איך האב די מינדעסטע אהנונג נישט וועגען דעם, וואס איהר רעדט צו מיר. איהר בעשולדיגט מיך אין א ריכטיג עקעלהאפטען און גרויזאמען מארד אין דער צייט ווען איך ווייס נישט וועגען וואס צו זאגען און דערצו רעדט איהר דאס אלץ אזוי ערנסט, אזוי ווי פון אנ'אויסגעשריבענעם טעקסט, אנדערש קען איך דאס נישט פערשטעהען.

— גוט, איך האב נישט בדעה מיט אייך לאנג דא צו רעדען. געהמט אייך גוט אין זינען אריין דאס, וואס איך וויל אייך איצט זאגען. אין פערלויף פון 24 שעה זאל אייער געביין מעהר דא נישט זיין. דאס זענען מיינע לעצטע ווערטער וואס איך זאג אך היינט.

איך האב געוואלט נאך עפעס ענטפערען, אבער זי איז שוין מעהר נישט געווען אין מיין קאבינעט. איהר קאנט זיך פארשטעלען, מיסטער אינספעקטאר, ווי דאס דאזיגע געשפרעך האט אויף מיר געווירקט. איך האב זיך שוין מעהר נישט געקענט בעהערשען, איך האב דעמאלט ווירקליך געמיינט, אז איך וועל משוגע ווערען, אדער איך בין שוין משוגע. איך האב אפגעשטעלט דאס אויפנעהמען אינטערעסאנטען און האב זיך פערשלאסען ביי זיך אין צימער. כ'האב זיך איינציגוויין אזוי בערוהיגט און בין שוין געווען פעהיג נאכצוטראכטען וועגען דעם, וואס איך האב צו טון.

— אפשר. האב איך געטראכט, אפשר האט דאך רובין אזעלכע בריף אנגעשריבען. ווער קען דאס וויסען? ווי אזוי וועל איך זיך קענען פערטיידיגען, אויב שולמית זאל ווירקליך דעם ענין איבערגעבען דער פאליציי. און מיר איז דעמאלט איינגעפאלען, אז איך האב נאר צוויי אויסוועגען: צו פאלגען די פרוי רובין און ענטלויפען פון דאנען און דאס שוין דעם זעלבען טאג, אדער זעלבסטמארד. דאס לעצטע וואלט אפשר געווען אנ'אויסוועג, אבער דעמאלס ווען מ'וואלט געקענט וויסען שפעטער, וואס וועט זיין פון דעם גאנצען ענין. איך וועל דאך אבער שוין דעמאלס זיין טויט און וועל גארנישט וויסען און פארוואס זאל איך דאס שטארבען אלס מערדער אין דער צייט, ווען איך פיהל זיך אין גארנישט שולדיג. און איך האב בעשלאסען צו פערלאזען ענגלאנד, קיינעם וועגען גארנישט צו זאגען און ענטלויפען ווי א פערברעכער. איך האב זיך אפגעגעבען א חשבון דערפון, אז אין דער פאליציי וועט מיין ענטלויפען ווערען פערדעכטיג, אבער כ'האב זיך שוין דעצידירט. איהר ווייסט, מיסטער אינספעקטאר, אז איך האב געפיהרט אזעלכע געשעפטען, וואס האבען מיר נישט געמאכט קיין שוועריגקייטען. איך האב אזוי געטון. ביז'ן אווענד האב איך געמאכט צו געלד אלץ וואס איך האב נאר געקענט און אין דעמזעלבען אווענד בין איך אוועקגעפאהרען.

ס'איז מיר נישט געווען קיין אונטערשיד וואוהין איך פאהר, צופעליג נאר האב איך זיך אפגעשטעלט אין לאדז. איך האב זיך געוואלט אינגאנצען פערגעסען, אינגאנצען נישט געדענקען וואס ס'איז פארגעקומען. דא האב איך געוואלט רוהיג זיצען און ארבייטען.

(פארטזעצונג קומט)

זונטאג 6 ב שבט תרצ"ה

יאנואר

זון-אויפגאנג 7.45

זון-אונטערגאנג 3.39

פון פונאנדערגעלייגטע שטייער-ראטעס נעמט דער מאגיסטראט נאר 9 פראצ. יערליך

(בריף פון רעגירונגס-קאמיסאר, אינזש. וואיעוואודזקי, צום „נייעם פאלקסבלאט")

צו דער רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט". אין שייכות מיט דער נאטיץ „די שטאט-פערוואלטונג בעוואוילה'ט די בעזעלקערונג ביים בעצאהלען די פערלעגענע שטייערן", וואס איז געווען פערעפענטליכט אין נומער 2, „נייער פאלקסבלאט" פון 2-טען יאנואר ד. י., בעט איך די חשוב'ע רעדאקציע צו פערעפענטליכען פאלגענדע אויפקלערונג:

„אויפ'ן גרונד פון מיין דעציזיע פון 3-טען נאוועמבער 1934, ווערט פון די פערלעגענע דירעקטע און שטאטישע שטייערן, וואס זענען נישט פראלאנגירט געווארען און נישט פונאנדערגעלייגט געווארען אויף ראטעס — גענומען 12 פראצענט יערליך, רעכענענדיג פון דעם צאהלונגס-טערמין אא.

פון פערלעגענע שטייערן וואס זענען פונאנדערגעלייגט געווארען אויף ראטעס — 9 פראצ. א יאהר. נישט קיין 15 פראצ. ווי ס'איז געווען אנגעגעבען אין דער דערמאנטער נאטיץ.

רעגירונגס-קאמיסאר

אינזש. וואצלאוו וואיעוואודזקי.

אומגעקומען צוליב א פאפיראס

שרעקליכער פאל בעת א שרפה אויף פראנציסקאנער גאס

(א) נעכטען ביינאכט איז אויף פראנציסקאנער גאס 61 אויפן 4 שטאק אויסגעבראכען א שרפה.

צום ערשטען האבען זי דערזעהן די לאקאטארן, וואס וואוינען אויפן דריטען שטאק: זיי האבען נעמליך בעמערקט, אז עס ברענט ביי זיי דער באלקען.

מ'האט תיכף ארויסגערופען פייערלעשער, און מען האט זיך גענומען צו דער רעטונגס-אקציע.

דאס פייער האט מען, אמת, באלד איינגעלאשען, אבער דעם לאקאטאר פון דער דירה אויפן 4 שטאק, יאן שליווינסקי, האט מען פון זיין וואוינונג ארויסגעשלעפט א טויטען, ווייל ער איז דארט דערשטיקט געווארען פון רויך...

ווי עס האט זיך ארויסגעוויזען איז שליווינסקי געקומען אהיים א שיכור'ער, און ער האט זיך גלייך אוועקגעלייגט שלאפען. דעם פאפיראס, וואס ער האט געהאט געראויכערט האט ער נישט אויסגעלאשען, נאר אוועקגעווארפען אירגעץ אויף דער פאדלאגע. די פאדלאגע האט זיך פאמעלעך אנגעצונדען, און אזוי האט זיך פערשפרייט דאס פייער.

די גרויסע הורטאווניקעס ווערן עלימינירט פון ווירטשאפטליכען לעבען

(אג) אין משך פון די לעצטע פאר חדשים בעמערקט זיך אין לאדז אן אויסערגעוועהנליך אינטערעסאנטע ערשיינונג, וואס קען האבען פאר דער טעקסטיל-אינדוסטריע גרויסע עקאנאמישע קאנסעקווענצען. עס האנדעלט זיך אין דעם, וואס עס ווערט פון ווירטשאפטליכען לעבען עלימינירט דער הורטאווניק, דער גרויסער אנגראסיסט און עס ווערט אנגעבויגען א דירעקטער קאנטאקט צווישען דעם פראדוצענט און דעם דעטאליסט. הגם דער פראצעס פון עלימינירען די פערמיטלער קומט שוין פאר אין פוילען א ריי פון יאהרען, האט דאס אבער נישט אנגענומען אזעלכע פארמען ווי אין לאדז. בידראיצט פלעגט עלימינירט ווערען דער פערמיטלער, וואס האט פערמיטעלט צווישען פראדוצענט און קאנסומענט. איצט ווערט עלימינירט דער הורטאווניק, וואס האט דעם געגעבענעם ארטיקעל איינגעפיהרט אויפ'ן מארק, געשאפען א נעץ פון דעטאליסטען און א גרויסען ספעציעלען אויסטויש אפאראט, און וועלכער איז בעטראכט געווארען אלס א נויטיגער עלעמענט אין ווירטשאפטליכען לעבען, להיפוך צו דעם טויטען פערמיטלער. אנגעהויבען האט זיך דער פראצעס אין לאדז אין דער גאלאנטעריע-בראנזשע, דא זענען די גרויסע הורטאווניקעס געווען בעזונדערס שטארק און האבען ערפילט א ספעציפיש ווירטשאפטליכע ראלע. ווייט א פאר חדשים אבער האבען די דאזיגע הורטאווניקעס בכלל נישט בעקומען קיין סחורה פון די פאבריקען, דאגעגען שיקען די פאבריקען זייערע אגענטען, וועלכע פערטיילען די סחורה אפילו אין די קלענסטע דעטייל-געשעפטען. די פאבריקאנטען ערקלערען זייער האנדלונג דערמיט, וואס דורך דעם עלימינירען דעם הורטאווניק ווערט די סחורה ביליגער און זי געפינט א בעסערען אפזאץ ביים קאנסומענט.

נאך כאראקטעריסטישער איז די דאזיגע ערשיינונג אין דער לאדזשער טעקסטיל-אינדוסטריע. די גרעסטע לאדזשער פאבריקען האבען געעפענט זייערע הורט- און דעטייל-סקלאדען, אזוי למשל, איז לאדז פערהאן א האלע, אין וועלכער די אומצאצען זענען גאנץ בעדייטענד, ווייל די גאנצע פראווינץ קויפט דא'ט. אין דער דאזיגער האלע זענען אויסערגעוועהנליך בילליגע פרייזען, דער פערדינסט פון פערקויפען גרייכט דארט פון א האלב ביז 1 פראצענט, בעת אין דער שטאט איז דער פערדינסט — 5 ביז 6 פראצענט. ווי עס ווייזט זיך ארויס האבען גרויסע פאבריקאנטען אין דער דאזיגער האלע געשעפטען אינטער אנדערע פירמען. דערביי זענען די פערקויפער גאנץ אפט אנגעשטעלטע פון די פאבריקאנטען, אבער דארט פיגורירען זיי אלס די אינהאבער פון די געשעפטען. אין די האלע געהט די סחורה איבער דירעקט פון פאבריקאנט צום קאנסומענט און זעהר אפט ווערט דארט די סחורה פערקויפט צו פאבריקס-פרייזען, און דער גאנצער פערדינסט פון פאבריקאנט בעשטעהט אין דעם, וואס ער בעקומט פאר דער סחורה תיכף געלד, מיט וועלכען ער קען ווייטער טרייבען דאס געשעפט.

אנ'ארבייטער געשטארבען אויפן וועג צו דער ארבייט

(א) נעכטען האלב 5 פארטאג איז אויף ראג סאנאצקא און קראקוסא געשעהן פאלגענדער אומגליקס-פאל:

דער ארבייטער פראנציסעק גרושטשינסקי איז געגאנגען, ווי געוועהנליך צו דער ארבייט אין דער פאבריק. פלוצים איז ער אוועקגעפאלען און געחלשט. די ארויסגערופענע פאגאטאוויע פון דער קראנקען-קאסע האט פעסטגעשטעלט, אז דער ארבייטער איז טויט, אבער פון וואסער איז אזוי פלוצים געשטארבען, איז מען נאך דערווייל נישט דערגאנגען.

געשטיגען די אויפענטהאלט-הוצאות

(א) נעכטען איז אין דער וואיעוואודזשאפט פארגעקומען א זיצונג פון דער קאמיסיע צו פארשען די חיונה-הוצאות, און עס איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז די דאזיגע הוצאות זענען אין חודש דעצעמבער, אין פערגלייך מיטן חודש נאוועמבער געשטיגען מיט 0,5 פראצענט.

אנ'אויטאבוס-קאטאסטראפע

(א) אין פיעטריקאוו איז פארגעקומען א קאטאסטראפע מיט'ן אויטאבוס לד. 85,228, וואס קורסירט צווישען לאדז און קאנסק.

דער אויטאבוס איז ארויף אויף א טעלעפאן-סלופ, איבערגעקעהרט איהם. צוריסען די דראטען אזוי אז די טעלעפאן-קאמוניקאציע איז אויף א צייט איבערגעריסען געווארען, און איז אליין שטארק בעשעדיגט געווארען.

פון די צובראכענע שויבען זענען פערוואונדעט געווארען 7 פאסאזשירען, וועלכע זענען, נאכן בעקומען מעדיצינישע הילף, אוועקגעפאהרען ווייטער זייער וועג אויף אנ'אנדער אויטאבוס.

קלאנג-קינא-טעאטער

Zachęta

זגערזשער 26

ניי-יאהר-פראגראם!

היינט און פאלג. טעג!

— I —

דער גרעסטער שלאגער פון דער פוילישער פילם-פראדוקציע א. ג.

„דער זינגער פון ווארשא"

אין די הויפט-ראלען:

E. Bodo, E. Gorczyńska i M. Znicz.

— II —

„דאז קישאט"

אין דער הויפט-ראל דער גרעסטער רוסישער זינגער שאלאפין.

אנהויב פון די סעאנסען: שבת און יום-טוב 12 א זייגער. געוועהנליכע טעג 4 נאכמ.

ערב'ן שליסן א קאלעקטיוון אפמאך אין דער טריקאטאזש-בראנזשע

(א) דער פעראיין פון די טריקאטאזש-ארבייטער האט נאך אין נאוועמבער 1934 אונטערגענומען שריט צו נארמירען דורך א קאלעקטיווען אפמאך, די ארבייטס- און לוין-בעדינגונגען אויפ'ן זומער-סעזאן.

די קאנפערענץ, וואס איז צוזאמענגערופען געווארען צו דעם דאזיגען צוועק איז נישט צושטאנד געקומען, מחמת די פאבריקאנטען האבען דערקלעהרט, אז עס איז נאך צו פריה צו אונטערהאנדלען.

אין הסכם מיט'ן צונויפשטעלען א פלאן ווערען די אונטערהאנדלונגען איצט בענייט.

אויפ'ן 9 יאנואר ה. י. איז אין קריין-ארבייטס-אינספעקציע בעשטימט געווארען א קאנפערענץ, אויף וועלכער עס וועלען ארומגערעדט ווערען די ארבייטס און לוין-בעדינגונגען אויפ'ן משך פון זומער-סעזאן אין דער גאנצער לאדזער טריקאטאזש-אינדוסטריע, און עס וועט אונטערגעשריבען ווערען א קאלעקטיווער אפמאך.

די היינטיגע 25-יעהריגע יובל-פייערונג

פון געגענזייטיגן הילפס-פעראיין „גמילת חסדים" (גרינער מארק 7)

היינט 6 אוו. קומט פאר אין ענגלישען זאל (אל. 1-טער מאי 2) די 25 יעהריגע יובל-פייערונג פון דעם אין לאדז פאפולערען געגענזייטיגען הילפס-פעראיין „גמילת חסדים" (גרינער מארק 7).

אין פראגראם פון דער פייערליכקייט בעטייליגט זיך צווישען אנדערע דער קאנטאר פון דער סינאגאגע מיט דעם איינשטודירטען כאר אונטער דער לייטונג פון דיריגענט דארגוזשאנסקי, אנ'ארקעסטער אונטער דער אנפיהרונג פון דעם בעוואוסטען מוזיקער מעלאדיסטא א. אנד.

די היינטיגע פייערליכקייט פון „גמילת חסדים" האט ארויסגערופען א גרויסען אינטערעס ביי אלע קרייזען און שיכטען פון דער היגער יודישער באפעלקערונג.

יודיש

מאריאנעטען-שפיל

„בערל-שמערל-טעאטער"

אנפיהרונג משה ברארערזאן

אין קאפע „אידעאל"

(פיעטריקאווער 48)

היינט, זונטאג – 1 פארשטעלונג

אנהייב 10 אווענד.

קאנסומציע 1 זל.

לעצטע טעג פון 1-טן פראגראם

„אזוינס און אזעלכעס"

עס ווערען געגעבען קאריקאטורען פון: ד"ר רויז-און-בלאט, ד"ר פלויש, אסקאר קאנסום, מאקס קאנסול, יצחק גרינבוים, חיים ראסנער, דיר. צאהל-מייסטער, ליביש מאן ראזענבערג, גרשון וואוילמאן, ר' יאמעלע מנ'ער, קאמענדאנט בערעק מיזלערעוויטש, מאניע די הונ'טע, מאדאם אסתר טענרעראווא, באקס ראטהאלץ, שמעריל-עט-בעריל, פיניעלע מזיק, יעקע קנאק-אוט, פאנגא דעפטאקובנא, וואלענטי ראדני, וואיטשע כאווא די דאזארעכע.

טעקסטען: משה בראדערזאן, י. אברושאנעק און ח. י. בזשוסטאווסקי. לאלקעס געשניצט — ש. מאבאק. מוזיק ארגאניזירט: דור ביגעלמאן.

קאנסומציע 1 זל.

צוגאב-פאבאר

(2) דעם 15-טען יאנואר ה. י. וועט זיין טעטיג א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז שטאט 1, פיעטריקאווער 165. עס דארפען זיך שטעלען פאבאראווע פון יאהרגאנג 1913 און עלטערע, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט און וואוינען אויפן שטח פון 11 9 ,8 ,5 ,3, 2 קאמיסאריאטען.

דעם 28. יאנואר ה. י. וועט אויך זיין טעטיג א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ.ק.או. לאדז 2, פיעטריקאווער 165. עס דארפען זיך אהין שטעלען די פאבאראווצעס פון יאהר 1913 און עלטערע, וועלכע האבען נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט און וואוינען אויפן שטח פון 14, 13, 12, 10, 7 6, 4, 1 קאמיסאריאטען און האבען בעקומען נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון שטאט-סטאראסטווע.

די פאבאר-רשימה פון יאהרגאנג 1914

וועט מען פאנגען נאכזעהן ביז'ן 15 יאנואר

(א) ביז דינסטאג דעם 15-טען יאנואר 1935 וועט אין מיליטער-ביורא פון דער לאדזער שטאט-פערוואלטונג (פיעטריקאווער 165) ארויסגעלייגט ווערען פאר דער עפענטליכקייט דער רעיעסטער פון פאבאר-פליכטיגע פון יאהרגאנג 1914.

אלע פאבאראווצעס פון 1914 וועלען אין משך פון דער צייט דארפען קאנטראלירען, צי זיי זענען אריינגעטראגען געווארען אין דער רשימה, און אין פאל ווען זיי וועלען פעסטשטעלען אומפינקטליכקייטען, וועלען זיי דארפען מעלדען, מ'זאל זיי אויסבעסערען. דערביי וועלען זיי דארפען צושטעלען ענטשפרעכענדע דאקומענטען.

אומגליקספאלען ביי דער ארבייט

(א) אין דער פילץ-פאבריק פון ז. ווילענסקי (דלוגאשא 43) האט א מאשינען-וואלץ אריינגעכאפט די לינקע האנד פון דעם ארבייטער הענריק טאבער און זי אזוי צוריבען, אז מ'האט זי געמוזט אינגאנצען אמפוטירען.

פאגאטאוויע האט טאבערן אפגעפיהרט אין קריין-שפיטאל.

* * *

(א) אין ריכטערס פאבריק אויף סקארופקי-גאס 19 איז דער ארבייטער אנדזשעי סאבטשאק ארונטערגעפאלען פון א לייטער און זיך מורא'דיג צושעדיגט.

אין א שווערען צושטאנד האט מען איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

פילהארמאניע-זאל

נארוטאוויטשא 20

אנהויב 6 א זייגער, שבת און זונטאג 12 א זייגער

פרייז פון 54 גר. 47

דער מייסטער-פילם פון ארץ-ישראל דאס לאנד פון אונזער טרוים און האפנונג אין לעבעדיגען בילד

דאס נייע ארץ-ישראל

אפטייקן

היינטיגע נאכט-דיזשורען

היינט, ביינאכט, דיזשורירען: י. קאפראווסקי (נאוואמייסקא 15), ס. טראווקאווסקי (בזשעזשינער 56), מ. ראזענבלום (שרודמייעיסקא 21), מ. בארטאשעווסקי (פיעטרקאווער 95), ה. סקווארטשינסקי (קאנטנא 54), ל. טשינסקי (ראקאטשינער 53).

איבערגעפאהרען אן׳אלטע פרוי

(א) אויף ראג קלאבאווא און לימאנאווסקיעגא איז בעכטען איבערגעפאהרען געוואָרען דורך א טראם וואָס די 72-יעהריגע פולינא סטעפאן (פון בזשעזינסקא 9).

פאגאטאוויע האט איהר ערטיילט ערשטע הילף און אפגעפיהרט אהיים.

זעלבסטמארד פון א 17-יאהריגען

(א) אין דער וואוינונג פון זיינע עלטערן, אויף ווארשאווסקא 12 איז בעגאנגען זעלבסטמארד דורכ׳ן אויסטרינקען יאדינע דער 17-יאהריגער לוציאן דזשענטשאלאוויטש.

אין א שווערען צושטאנד האט מען איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

די סיבה פונ׳ם זעלבסטמארד — מחלוקת אין דער משפחה.

Dr. med. L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07

ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.

נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אוונט.

זונטאג פון 9–1 פארמיטאג.

די ענדעקעס האלטען

אז זייערע קאנדידאטען אין דער שטאט-פערוואלטונג וועלען נישט בעשטעטיגט ווערען

עהערגעכטען איז פארגעקומען א שטורמישע זיצונג פון דער ענדעקישער פראקציע אין שטאט-ראט זעהט אויס, אז דארט פיהלט מען שוין, אז די מאכט וועט נישט בעשטעטיגען די קאנדידאטען פון די ענדעקעס אויף לאדזער פרעזידענט און וויצע-פרעזידענטען, צוליב דעם האט מען ווייטער לאנג דיסקוטירט די פראגע ווי אזוי צוריק צו געווינען די ארויסגעטרעטענע כאדעקעס, אהן וועלכע די נ. ד. האט נישט קיין מעהרהייט אין שטאט-ראט. א טייל רעדנער האבען געהאלטען, אז די כאדעקעס וועלען צוריק קומען נאר דעמאלט ווען עס וועט ארויסגערוקט ווערען אויפן אמט פון פרעזידענט א קאמפראמיס-קאנדידאט, וועלכער זאל האבען דעם צוטרוי פון אלע.

ס׳איז בעשלאסען געווארען, אז אויב די מאכט וועט נישט בעשטעטיגען דעם דעפ. רימאר אלס פרעזידענט, וועט ביי די צווייטע וואהלען ארויסגערוקט ווערען די קאנדידאטור פון פאדגור-סקען, צו וועלכען די כאדעקעס האבען צוטרוי.

באנדיטערייי אין לאדז

(א) אויף שענקעוויטשא-גאס זענען 2 טונקעלע פערשוינען בעפאלען דעם 24-יעהריגען נפתלי אלטער (פון שענקעוויטשא 8) און איהם מורא׳דיג צושלאגען מיט טעמפע כלים.

דעם פערוואונדעטען האט פאגאטאוויע ערטיילט ערשטע הילף.

פון דער באנק קופיעצקא-קרעדיטאווי

אין היינטיגען נומער ווערט פעראפענטליכט דער בילאנס פון דער היגער באנק קופיעצקא-קרעדיטאווי פאר׳ן יאהר 1934 און ווידער קען מען פערנאטירען אן׳אריגינעלען אויפטו פונ׳ם אופן פון איבערגעבען פאר דער עפענטליכקייט א דין וחשבון אילוסטרירענדיג גלייכצייטיג די ענטוויקלונג פון דער אינסטיטוציע.

פערגלייכענדיג די היי-יאהריגע ציפערן מיט׳ן פאראיאהרענדיגען בילאנס ווערט קלאר, אז די קרעדיט-טעטיגקייט האט זיך בעדייטענד פערגרעסערט, א דאנק דעם פערשטארקטען צוטרוי, הן מצד די פקדונות-איינהאבער, הן מצד די מלוה- און אקציען-בעזיצער, וואס עס בעווייזט די גרויסע סומע פון רעדיסקאנטא.

טראץ די פערקלענערטע אומזאצען אין האנדעל, ווייזט די אינקאסא-טעטיגקייט א קאלאסאלען וואוקס, וואס זאגט אויך עדות וועגען א כסדר׳דיגען פערגרעסער׳ן זיך פון די עדיהען פון די קליענטעלע פון דער באנק.

געוויס דארף מען דעם ערפאלג נישט אין א קלענער מאס צושרייבען דעם געלונגענעם צוזאמענשטעל פון די פאפולערע פערזענליכקייטען, וואס שטעהען אין דער שפיץ פון דער באנק און נעמליך די ה״ה: אלעקסאנדער גוטמאן, א. מ. קאפלאן, וויצע-פרעזעס ה׳ מ. וואדיסלאווסקי, סענאטאר אשר מענדעלזאן, י. מ. זדונסקי, אברהם ציטרין, ווי אויך העפטאט י. ל. מינצבערג, וועלכער פערנעהמט זייט יאהרען דעם הויכען אמט פון פרעזעס פון ראט.

צווישען די קליענטען האט זיך ערווארבען א גרויסע פאפולאריטעט דער אמטירענדער וויצע-פרעזעס, ה׳ וואדיסלאווסקי מיט זיין סימפאטישע און ריהריגע טעטיגקייט.

צו דער בעקוועמליכקייט פון די ג׳ ה׳ שפילער!

ערעפנען מיר דינסטאג, דעם 8 יאנואר אן׳אפטיילונג פון אונזער קאלעקטור

אויף נאוואמיעסקא 1

די גרעסטע און גליקליכסטע אויף דער לאדזער וואיעוואדזטווע קאלעקטור

נ. יאטקא

פיעטריקאווער 22

פיעטריקאווער 66

נאוואמיעסקא 1 68

דאס גליק שמייכעלט שטענדיג צו אונזערע שפילער! לאסען צו דער 1 קל. זענען שוין ביי אונז צו בעקומען!

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

4-טע קלאס — 1-טער טאג

DZIEŃ CIĄGNIENIA.

10 tys. zł. — 59614 63524 96701 115083 122487.

5 tys. zł. — 33090 67786 94813 148273 157126.

2 tys. zł. — 932 11049 15590 20517 36695 49024 62816 78325 84601 83033 86702 110172 119458 121256 128852 131495 168072 174849

1 tys. zł. — 840 2647 4206 6728 8188 9843 15097 16578 22213 28009 35799 35443 36350 45384 45468 52240 54231 55917 61603 60895 61825 62267 67584 72468 84408 97791 98168 101192 113155 127635 130295 1544 154512 156717 162530 169619 173507

215 80 317 463 596 636 83 824 27 40 1026 177 400 97 516 77 648 791 931 38 2081 121 97 98 238 486 74 585 607 47 780 836 39 95 911 17 3363 522 33 609 731 37 837 53 941 4080 96 206 359 683 726 820 5451 585 97 797 916 94 6166 71 95 436 90 523 44 682 728 824 463 7103 61 76 306 430 79 519 845 8004 188 307 17 469 557 618 56 96 9114 276 479 89 564 728 84 843.

10032 45 79 101 11 732 8 79 11071 208 378 587 760 68 913 27 82 12028 62 106 261 317 412 573 13011 231 735 46 850 95 14024 103 62 385 491 832 93 923 15097 145 922 91 409 552 757 72 863 906 67 75 16138 444 80 84 515 68 78 696 705 859 99 922 17187 203 316 76 516 53 936 43 18215 324 441 96 805 921 45 19031 32 57 76 190 43 380 94 443 55 509 35 633 61 86 97 715 871.

20052 217 365 562 91 624 781 831 913 42 21000 44 46 59 119 24 37 84 95 200 360 406 18 537 618 20 47 53 75 712 810 59 916 78 22067 72 73 165 213 56 374 69 537 686 770 828 34 75 23063 129 31 86 290 300 76 83 793 507 15 808 917 24113 257 411 50 514 56 600 824 9 829 25049 55 75 150 205 348 162 216 08 79 26054 75 260 94 468 99 597 602 729 48 892 27007 173 86 97 223 38 316 29 71 440 554 81 600 16 732 73 857 65 930 56 28009 162 210 24 45 85 533 84 91 694 711 44 899 29224 319 68 515 57 703 59 940 81 84 3022 83 319 90 463 519 51 752 60.

31262 442 52 598 622 715 32041 103 242 56 382 728 984 33037 80 98 360 92 496 569 91 631 90 844 939 34023 173 250 306 99 750 859 917 95 35126 301 443 592 644 799 853 85 36084 91 142 328 50 67 458 530 703 60 880 900 983 94 37197 308 544 861 907 38033 290 397 449 81 685 782 935 59 80 93 39104 355 86 486 80 539 88 917 40070 162 241 389 553 630 807 843 95 949 92 41008 35 92 138 66 211 375 613 73 703 897 42051 117 250 97 07 562 70 693 717 882 909 16 43051 75 802 22 90 263 4 76 93 559 966 44112 310 71 615 18 62 93 825 84 97 908 23 45112 28 79 250 74 614 84 468 522 620 23 53 81 700 4 23 889 98 918 35 57 46021 103 217 32 365 404 60 517 621 754 76 47061 107 238 65 70 97 359 80 2 612 18 56 48 716 9 88 97 43039 131 312 400 32 60 587 90 745 96 931 88 496 98 617 15 37 87 85 94 709 4 83.

529 156 74 216 311 571 675 08 91 95 745 826 90 51092 227 60 92 331 627 709 79 901 922 58 62 52084 121 74 95 234 40 62 411 15 53 67 763 944 53112 44 213 42 86 95 461 71 509 601 30 736 41 60 99 814 15 54231 79 314 51 735 38 884 56086 130 35 208 68 415 623 41 713 95 943 57209 87 439 609 807 937 64 58035 132 287 555 67 71 82 478 79 87 609 27 72 56 781 832 50 914 50 59137 212 25 62 316 109 61 62 632 928.

60091 415 30 509 41 857 95 98 975 61103 41 83 2933 566 430 599 603 786 809 24 24 62053 204 42 57 98 346 425 676 871 91 947 63030 12 56 95 129 230 528 3 796 897 64434 41 648 713 808 11 991 65105 27 284 351 426 631 848 927 72 88 99 66016 35 6 240 61 332 48 848 67068 258 56 447 46 99 560 84 642 47 50 804 68 68030 147 63 228 526 45 808 946 6908 78 306 39 462

70120 329 539 621 850 928 71066 160 2 64 236 96 301 95 585 803 95 970.

38 415 533 644 715 87 855 70 919 73 84 72024 143 313 73 427 48 68 718 968 73138 58 273 394 580 602 823 925 74038 110 27 43 206 51 401 534 42 869 74 931 68 75017 23 143 356 71 425 45 886 901 36 54 76300 376 94 468 789 896 979 77081 121 220 586 713 21 947 82 78019 29 76 205 459 666 881 79046 61 144 75 84 93 275 401 75 538 739 849 901.

80000 10 84 120 45 347 535 94 97 796 811 7 81255 346 580 618 42 55 730 82006 20 58 88 161 210 58 404 787 80 83 887 95 97 83080 179 3033 45 410 603 44 713 909 84484 96 27 477 344 86 434 510 54 642 713 26 859 925 68 91 85136 314 16 26 65 482 554 98 659 78 91 817 987 92 66 86005 66 172 74 405 511 608 743 86 826 962 87182 347 555 88010 177 235 383 516 799 834 39 89029 104 367 554.

90185 257 632 52 743 975 91043 10319 226 346 79 487 566 641 793 892 92249 463 519 62 690 739 550 827 94 90 922 9304 66 80 93 383 402 11 59 541 727 23 30 81 175 84 88 396 98 518 676 715 35 819 60 959 95028 29 59 138 85 238 472 77 92 818 56 89 92 961 9611 24 661 96 97046 167 395 550 79 791 897 98059 168 302 3 537 66 639 46 800 918 84 99094 119 57 207 92 342 416 75 96 85 596 639 744 25 49.

100024 109 214 648 29 37 65 720 80475 945 101009 51 66 192 564 718 73 845 74 85 988 102015 702 831 10426 500 614 56 807 105031 531 455 58 89 606 28 75 869 91 918 106028 124 293 421 68 552 629 908 107052 221 407 27 620 606 97 108082 117 28 349 534 640 766 72 80 805 49 50 109081 116 26 255 552 640 94 91 721 49 851 75 920 79 99.

110071 94 103 8 19 59 62 93 244 25 78 610 23 737 842 956 112065 16 8 91 331 44 478 537 724 882 113004 52 818 43 56 63 989 111130 208 450 53 9 628 37 762 36 610 15 64 10010 92 658 750 815 70 115099 180 75 83 219 8 19 94 567 703 116026 207 345 83 545 51 628 46 57 762 88 893 84 94 117014 53 146 235 312 920 118051 317 66 443 51 68 75 657 88 758 920 119135 67 253 90 401 11 669.

120086 219 450538 784 119 299 489 517 795 122046 75 112 67 97 478 94 711 883 123009 335 52 461 56 523 72 610 24 58 704 33 821 49 913 61 79 124010 46 64 204 306 44 733 61 973 82 125005 267 399 519 57 94 606 816 911 67 91 126013 28 209 321 42 437 71 532 40 93 630 710 944 127019 17 61 221 72 85 86 96 338 635 64 713 829 94 128116 216 96 334 46 433 41 548 704 21 129014 331 40 86 403 59 61 501 52 630 78 725 889 923.

130012 48 56 107 97 250 95 465 501 17 613 731 70 75 855 131038 43 212 336 465 573 672 92 752 844 55 928 — 132071 92 97 143 76 228 40 86 349 400 34 662 740 90 828 51 973 133046 444 517 744 85 89 134049 298 414 206 84 555 662 772 882 135022 150 57 219 354 425 684 738 89 890 968 136114 23 89 237 83 301 55 515 95 762 137366 444 551 674 766 97 944 59 138033 72 293 370 658 821 972 139033 244 48 358 435 619

140182 241 51 57 60 304 82 501 66 671 74 75 795 939 41 141046 90 239 86 348 471 134 675 715 967 142017 91 96 98 112 289 380 99 630 92 965 72 143136 60 64 77 328 463 527 758 144052 163 99 202 15 74 87 432 543 710 30 899 972 145135 276 374 60 609 67 827 93 146044 62 236 68 88 303 62 450 79 513 727 822 67 147039 179 55 226 92 310 75 522 718 148077 296 312 429 514 75 97 768 974 149039 255 481 540 71 753

150012 81 198 205 8 36 496 675 825 46 77 904 72 151109 89 375 673 761 940 73 152059 149 279 91 342 437 514 680 732 52 67 801 153278 346 521 52 644 66 750 856 992 154336 509 12 92 713 850 999 155003 188 282 321 71 853 156043 139 89 205 54 365 454 130 39 70 635 46 717 863 157017 139 213 424 657 67 92 854 158007 130 51 272 543 73 854 159010 194 229 304 99 442 96 638 723 14 981 88 96

160079 157 292 383 446 92 510 25 728 33 808 71 91 959 161007 330 648 797 861 162224 361 412 50 530 615 32 717 958 92 95 163083 344 997 917 67 82 95 164007 63 68 102 32 45 73 84 275 644 82 84 747 842 935 165046 154 97 308 608 461 575 80 825 43 45 79 51 903 75 90 166026 83 115 238 362 63 591 640 949 167091 359 468 852 168041 153 291 408 47 503 748 67 923 169077 220 390 436 87 533 619 736 75 96

170204 97 335 504 796 847 67 984 171247 55 423 80 809 925 83 172068 220 575 642 717 86 840 909 173101 283 313 424 507 32 642 926 57 97 89 174057 192 208 19 80 379 415 87 99 653 80 760 870 175121 33 95 226 320 498 736 865 176135 64 90 310 418 545 80 664 997 177084 195 95 241 45 87 325 481 837 983 178119 32 231 330 48 497 597 706 28 60 63 76 179087 274 310 635 94 709 815 959

II CIĄGNIENIE

100,000 zł. 171385

20.000 — 101792

10.000 — 11965 16622 58316 110945

5.000 — 8491 8456 84269 156480 — 163885

2.000 — 5881 8722 26297 52472 64034 83155 107626 108383 117801 129855 — 132172 153742 156664 167364 167540 — 165596 176726

1000 — 3792 11235 19471 19978 24543 30243 32994 34426 36819 37135 41793 — 48984 53533 54666 64335 6585 606105 69013 73696 75306 75389 84978 85403 — 92255 96092 96317 97364 98744 106820 111761 112046 112392 113101 119108 — 119595 119788 120708 123367 123501 — 127993 138020 148061 149358 151792 — 156651 165339 174895

156 74 98 428 536 58 60 64 760 1052 43 155 356 414 34 80 81 435 601 66 831 2385 446 59 879 888 3055 50 111 489 581 792 819 901 50 4668 770 800 87 99 921 47 6045 70 225 28 316 45 62 451 57 86 726 825 86 915 58 70 7304 80 400 680 885 8086 108 54 230 37 77 346 19 605 36 25 745 876 905 494 696 792 986

110020 210 60 76 93 628 80 703 944 72 11027 86 95 235 388 408 31 706 74 887 991 12054 179 406 61 70 94 792 824 13052 8 222 422 542 54 14356 73 453 553 624 15070 11978 348 679 79 750 90 815 74 956 95 16053 75 444 69 590 755 72 87 977 17011 204 5 35 45 391 403 659 69 718 35 879 2945 18175 336 529 86 606 47 71 997 19377 471 829 37 978

203103 478 508 77 620 94 712 829 81 908 21098 263 89 328 96 405 568 643 833 35 83 22062 305 53 66 446 66 562 620 76 751 918 66 23030 158 70 390 91 94 505 614 56 717 926 57 65 91 24085 100 854 406 87 91 455 85 620 770 99 853 913 18 92 38 86 04 25024 111 42 244 371 470 513 16 669 76 703 13 75 822 978 26001 283 347 420 76 87 632 821 89 975 27120 281 429 64 670 89 736 823 30 39 87 910 39 55 63 28100 34 273 77 94 450 760 91 804 29093 186 216 60 418 657 68 795 820 958

30245 350 92 591 676 736 801 241 31602 245 53 63 338 400 39 549 854 39 957 97 32003 40 362 404 20 559 779 794 33461 67 683 720 60 893 38138 222 405 26 661 760 98 810 79 85 35052 241 77 339 410 16 58 79 581 628 704 839 36075 80 244 66 307 44 99 431 82 531 84 819 942 43 69 37053 68 30 277 333 933 784 804 67 95 910 16 26 82 38183 264 451 568 97 640 64 800 56 399 63 170 201 51 313 969 817 18 39 58 969

40038 275 90 331 58 77 437 46 80 666 69 88 845 52 905 34 41 70 91 41049 826 962 91 793 843 967 42080 210 23 94 321 85 92 426 31 54 510 16 994 96 711 33 79 81687 92 43026 57 149 206 331 66 746 815 43 57 69 938 91 44019 142 234 64 89 348 85 86 430 47 60 85 515 66 674 76 858 840 79 907 6886 45097 152 85 271 416 32 720 819 71 46065 67 94 129 40 300 12 22 74 482 558 844 967 96 470020 57 185 342 48 572 617 766 70 831 924 48060 7 143 64 276 407 515 30 33 704 889 902 21 39 84 85 49079 181 200 306 61 435 558 64 609 62 68 879

50053 71 178 367 426 36 796 800 927 510 64 377 406 568 684 728 802 17 52123 36 222 60 535 72 695 98 712 58 53011 110 31 783 523 33 724 73 848 969 54010 80 90 104 250 427 57 508 666 811 60 716 55101 229 45 72 371 74 98 956 96 624 742 53 800 74 983 56082 123 218 353 479 86 531 72 828 75 901 27 570 39 161 215 396 437 630 56 735 87 90 903 59 96 58096 209 64 310 529 684 89 709 40 63 930 41 59221 54 79 533 98 918

600003 154 60 209 318 91 456 63 605 37 91 916 61056 287 498 604 85 717 857 903 79 62073 272 99 344 406 690 903 63061 157 431 562 73 652 72 745 923 64041 51 75 268 335 405 517 56 85 663 83 755 966 98 65001 9 210 44 371 405 76 98 534 47 92 99 722 43 61 853 66 920 66074 14021319 427 752 77 716 548 67050 79 109 32 265 385 89 586 698 883 934 40 68032 40 6 160 85 230 52 92 459 544 631 737 821 69 93 936 69013 42 85 862 89 383 572 633 72 770 836 65 931

70186 201 8 90 515 34 713 855 71052 130 85 234 361 561 615 61 60 69 926 52 72003 102 50 259 348 53 471 87 588 730 982 73058 134 228 601 15 74 96 990 74032 126 880 88 75010 88 255 306 89 460 872 627 76012 13 36 182 233 332 53 54 74 496 516 20 681 706 986 77062 181 205 21 365 452 955 742 821 956 78864 112 73 273 86 415 53 556 751 827 72 79055 317 61 255 338 422 66 508 84 629 785 877 94 911

80005 9 285 96 375 514 709 12 70 903 41 80 81164 597 661 870 80 91 904 65 82041 778 852 62 943 83064 324 92 69 471 75 620 53 70 755 84339 537 625 40 7 39 43 38 51 831 978 98 85048 88 183 285 403 8 765 838 902 86313 42 468 98 747 917 87108 300 551 715 983 88 111 45 284 319 23 95 518 608 32 872 934 89031 54 474 728 844 577

90009 84 223 309 58 613 26 815 920 91038 107 18 220 439 511 68 84 695 767 816 48 972 91 92197 255 302 40 75 83 454 640 55 82 737 58 88 817 63 907 51 93128 206 72 399 469 99 705 40 89 99 808 21 99 998 94024 177 90 245 302 492 501 713 871 95010 154 206 13 538 92 710 86 805 42 96006 65 92 244 51 317 78 408 534 68 78 600 51 79 97071 235 304 451 546 59 651 67 735 880 93 937 87 98020 28 93 258 59 72 499 609 65 16 88 702 22 44 45 52 822 99346 534 716 56 69 808 85

13312 35 126 60 292 99 588 765 825 101296 362 408 531 635 97 825 980 102030 33 74 205 365 609 753 72 987 103096 127 241 310 12 458 566 621 78 88 90 847 51 89 954 68104159 78 316 45 69 82 438 95 98 549 851 95 305094 304 575 97 638 967 72 106034 74 181 394 541 626 31 810 20 107032 159 304 91 416 50 99 82 587 621 60 89 741 586 985 108494 782 694 953 58 109043 288 303 04 544 657 81 303 26 49 948 61

110076 183 336 349 709 56 85054 82 96 916 68 111009 36 193 201 488 638 761 837 924 25 74 112934 46 72 103 27 332 70 92 96 406 22 66 592 89 895 912 23 113043 55 101 49 227 309 81 546 78 625 114094 142 249 50 416 532 49 688 793 816 115002 08 34 401 69 563 67 97 680 741 90 809 35 116022 198 290 437 60 71 534 81 769 862 66 922 36 31 117144 203 82 366 578 639 883 118034 98 158 83 91 246 77 407 47 72 503 710 939 119107 8 212 62 595 602 788

120041 69 123 257 61 642 67 507 16 613 66 708 40 807 23 48 991 121054 83 223 386 430 704 88 941 64 122030 152 80 226 28 694 633 44 90 737 816 26 925 33 36 52 123008 18 68 85 273 226 67 501 44 652 766 83 840 78 124039 69 150 126105 75 218 496 569 791 903 28 127056 69 127 49 67 351 407 27 664 804 67 949 93 125077 81 125 395 404 10 728 65 496 639 841 68 993 128016 172 79 215 88 362 452 509 619 945 65 129253 755 841

130050 265 422 48 552 607 19 30 59 75 787 947 97 131093 181 221 57 95 416 34 651 710 801 71 954 70 83 132020 47 154 239 79 440 56 594 781 94 815 47 968 133041 80 127 212 467 541 94 630 93 835 42 972 134056 25386 304 32 527 666 760 865 132024 174 253 349 73 96 423 83 537 54 703 44 81 842 70 906 96 136014 149 400 402 90 449 71 734 86 951 137027 28 306 42 303 53 67 79 402 96 514 81 708 834 138020 93 107 84 351 52 441 69 86 741 817 139103 44 54 90 222 92 419 36 60 99 552 728 922

140090 104 47 56 79 216 502 74 753 90 918 141010 57 95 161 76 231 161 76 231 68 321 484 552 669 86 787 97 943 142053 99 308 50 523 53 535 607 11 725 143007 51 224 332 476 588 752 91 805 51 144182 95 339 434 705 34 74 917 145012 23 96 288 95 334 54 49 606 774 146058 82 86 203 22 421 541 660 76 55 96 859 94 53 54 147186 307 72 429 502 915 17 148030 617 138 241 74 422 626 81 149184 203 358 75 436 39 80 584 636 775 77 800 78 999

150064 155 213 28 58 345 449 98 670 888 99 151030 31 124 214 16 318 46 97 416 55 510 604 06 96 792 152032 56 309 400 59 736 68 90 875 939 99 153063 306 533 623 92 927 981 154017 70 186 227 319 450 557 616 701 30 33 49 52 95 97 846 155045 136 148 330 85 402 18 42 788 817 691 156034 44 84 144 83 272 476 525 46 88 91 651 968 157091 96 322 464 67 88 644 65 158157 242 480 583 631 32 65 159583 627 52 72 726 78 802 25

160111 29 212 349 53 401 09 511 68 616 714 30 61 880 161039 200 28 53 489 555 62 869 791 162029 122 401 694 750 854 64 163141 86 466 164021 40 83 126 49 239 322 25 87 482 308 765 83 84 885 940 46 96 165133 339 46 420 520 677 705 87 88 91 983 166030 178 443723 854 81 942 167095 362 71 404 740 93 69 878 95 936 168051 130 63 227 30 312 16 68 900 78 1690000 191 234 323 64 76 467 556 625 61 74 848 983

170052 41 51 39 570 743 837 68 75 171002 04 14 [illegible] 69 153 262 508 36 39 650 172011 25 114 68 303 82 435 585 611 14 854 997 173142 79 240 70 385 465 530 70 636 49 88 97 749 88 842 956 174008 255 316 462 856 90 907 175242 62 311 352 66 606 803 71 932 51 54 61 83 176050 180 228 70 390 499 518 668 707 8 177019 164 295 333 444 67 745 90 89 178228 307 498 694 740 37 80 884 180105 386 97 580 280

דאס לאנד פון אונזער טרוים און האפנונג

זעהט מען אין דעם גרויסען ארץ-ישראל-פילם

אין פילהארמאניע זאל ווערט איצט דעמאנסטרירט א גרויסער נייער פילם „דאס נייע ארץ-ישראל". דער דאזיגער פילם איז די גרעסטע לייסטונג ביז איצט אויף דעם געביט. יעדער, וואס אינטערעסירט זיך מיט ארץ-ישראל, וועט ס'האט א חוש פאר דעם גרויסען אויפבוי-ווערק, פאר דעם טעמפא פון ארבייט, פאר דעם ווילען צו שאפען די נאציאנאלע היים — מוז דעם פילם זעהן, כדי זיך צו מאכען א בעגריף פון דעם אלעם, וואס איז שוין דארט דערגרייכט געווארען, וואס פאר א מעגליכקייטען ס'זענען נאך דארט פערהאן און ווי עס לעבען אונזערע ברידער דארט אין לאנד פון אונזער טרוים און האפנונג.

קיין איין פרט פון ארץ-ישראל'דיגען לעבען האט דער דאזיגער פילם בישט אדורכגעלאזען און דעריבער ווערט ער בעזוכט פון הונדערטער טויזענדער יודען אומעטום וואו ער ווערט דעמאנסטרירט.

אין לאנד וועט דער פילם געוויזען ווערען נאר א קורצע צייט אין זאל פון פילהארמאניע, נארוטא-וויטשא 20.

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאס 11, טעל. 238-02
נעהמט אן אין הויט- און וועגערישע קראנקהייטען. מענער-שוואכע
נעמט אן פון 8—12 בייטאג און פון 4—9 אוונד.

נייער דירעקטאר פון שטאטישען מוזעאום

(א) די אנפיהרונג מיט'ן שטאטישען מוזעאום אויפ'ן נאמען פון יאן און קאזשימיעזש בארטאשעוויטש האט איבערגענומען מאריאן מיליך, אסיסטענט ביי דער קאטעדרע פון דער מארעריע קונסט ביים לעמבערגער אוניווערזיטעט.

שפענדען-רשימות פאר די געליטענע פון דער פערפלייצונג

דארף מען צושיקען דעם שטעטישען קאמיטעט

די הילפס-אקציע פאר די געליטענע פון דער פערפלייצונג ווערט שוין פערענדיגט און ביז היינט האט נאך א גרויסער טייל הויז-בעזיצער נישט צוריקגעשיקט די שפענדען-רשימות. דער שטאטישער קאמיטעט בעט דערום אלע הויז-בעזיצער און זשאנדזיצעס, צוצושיקען די רשימות צו דעם קאמיטעט, אגראראווא 76 אין די אמט-שעה'ן.

היינט אין צווייטען ציהונגס-טאג זענען געפאלען געווינסען
№ 26919 אויף 5000 זל.
№ 121847 אויף 5000 זל.
אין דער גליקליכער קאלעקטור פון
S. MENDELSON
נאוואמיעסקא 4, טעל. 246-95

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

4-טע קלאס — 2-טער טאג

50000 zł. — 134352.

20000 zł. — 26717 140449.

10000 zł. — 26584 96584 103944 107609 169433

5000 zł. — 77354 94345 119479 128482 150121 157617 172323

2.000 zł. — 28086 31273 33651 34906 65293 73983 85296 89362 104293 106640 110016 117168 126097 130033 140747 141265 150862 171143 172788 173646 177944 178338 178986

1.000 zł. — 2089 21955 28472 30170 34184 35792 36175 43927 43770 47350 48643 53512 63210 69293 73619 78176 84844 85249 91862 92918 96230 96551 98105 100736 105231 108113 111806 120245 122938 130285 131681 138704 139200 140769 146244 150303 150327 152915 159423 160677 162340 175076

Po 200 złotych.

128 44 416 43 81 509 661 79 85 1024 53 71 154 233 50 56 95 316 528 677 812 922 2006 49 28 130 220 35 320 78 403 798 814 3312 88 633 80 814 913 4033 42 74 404 60 69 757 87 812 5324 36 9066146 270 353 536 651 724 7012 215 71 315 13 69 538 841 902 21 8193 99 299 313 27 46 530 649 800 934 41 9076 97 156 215 28 78 365 89 421 569 90 755 67 811 28 922 42

10072 131 34 248 61 82 372 452 594 603 70 11066 100 358 412 24 519 611 769 826 12174 92 222 352 59 81 523 24 36 622 714 53 985 94 13115 389 495 538 972 14044 65 217 570 72 642 874 824 15255 340 439 666 715 85 824 16048 78 241 55 302 17 58 96 626 37 767 929 17054 83 748 814 34 94 18123 69 228 535 40 633 70 90 757 19013 34 105 274 332 28 429 93 708 82 821 64 78 994.

20088 234 48 524 27 616 833 21021 76 140 97 282 384 434 651 884 22121 212 390 405 54 509 6 25 768 823 23153 456 57 526 97 666 912 24122 282 84 358 416 84 98 501 42 69 968 25229 334 52 524 831 97 85 26051 163 207 377 693 702 51 60 864 27046 76 139 291 572 79 652 703 843 53 28081 128 87 333 80 425 49 54 72 83 834 947 65 79 91 29299 340 406 22 23 891 985.

30010 170 378 469 89 533 63 671 831 9053 99 31196 326 37 432 583 640 68 727 52 976 32038 188 225 358 506 19 33 602 23 361 822 45 33054 74 114 252 86 405 20 43 503 76 620 719 890 2 909 34086 132 61 84 87 218 76 316 425 55 502 20 31 64 792 79 390 671 848 37265 385 464 82 618 32 53 752 844 96 34425 70 701 21 50 848 995 39014 130 412 800.

40163 230 440 99 703 950 41021 148 69 290 583 602 94 42021 40 87 405 611 42 70 739 63 93 982 43141 264 83 92 362 98 497 544 748 79 834 911 21 27 42 44159 77 208 74 631 45033 37 82 482 548 630 791 870 903 63 71 46208 72 391 546 717 865 904 47217 301 50 53 70 92 470 501 17 608 23 868 48006 197 643 712 55 842 96 914 49192 203 316 55 416 522 79 651 54 730 49 58 847 922 90 94.

50028 172 217 87 313 57 483 512 644 64 872 91 934 44 64 51112 73 319 480 96 784 992 52086 121 56 203 59 61 372 528 612 701 16 828 34 930 53251 314 445 94 512 610 50 64 874 978 54028 52 82 160 254 307 17 468 603 51 912 55056 63 156 91 314 38 449 94 500 551 64 736 56 832 90 57219 36 45 771 81 98 825 30 901 550 58102 5 88 56037 233 453 791 873 98 922 58 25 58 66 210 326 53 412 592 611 36 715 815 907 59012 184 356 447 507 88 659 862 987 89.

60013 348 66 678 95 778 804 17 932 59 61279 365 443 681 933 35 73 62013 44 229 71 95 516 657 60 721 81 68 807 13 63154 210 320 440 523 36 78 678 984 64015 81 112 28 29 265 98 442 708 52 927 54 89 65030 37 98 157 447 686 716 34 99 66020 50 93 192 229 365 788 67067 180 82 229 424 94 579 607 738 50 68044 184 94 235 324 486 528 606 91 775 830 75 929 69051 63 76 91 177 229 93 232 33 402 42 543 696 721 891 99 933 89.

70144 297 324 91 490 509 624 96 726 52 931 68 79 71230 566 678 722 815 66 72 72132 23 232 69 309 42 97 423 38 558 602 43 735 45 62 806 17 991 73030 85 254 440 64 593 619 34 983 74012 20 30 129 388 417 29 603 49 732 78 80 842 922 75177 224 77 85 319 28 518 69 641 851 81 923 76085 105 96 417 49 73 527 656 440 753 827 55 90 924 77066 234 67 75 898 418 35 74 523 82 620 81 723 24 84 992 78012 20 151 76 246 335 485 826 59 956 57 59024 183 253 301 23 43 51 67 86 545 62 648 56 775 83 810 936.

80019 288 391 779 854 909 81022 100 82 320 512 872 951 89 82000 14 153 317 24 77 410 688 90 795 810 933 78 97 83069 117 319 424 503 876 902 72 84137 44 79 280 95 705 844 80 912 85211 49 324 59 642 75 707 88 897 86035 114 208 92 302 562 68 10 16 825 74 927 87021 77 308 48 54 93 456 69 584 630 793 943 88263 78 326 66 67 87 78 758 72 79 867 89042 45 189 320 24 61 521 37 38 921 85.

90113 21 59 67 202 14 69 999 504 807 91205 453 526 48 59 851 62 92002 60 133 378 401 565 689 808 918 57 93014 33 468 529 748 892 94066 155 520 327 541 666 86 90 806 95025 98 163 311 65 519 66 639 767 913 96110 14 230 98 334 43 66 79 504 51 838 969 97051 130 78 253 300 450 765 986 98165 92 683 99220 312 77 511 32 40 663 830 40 72 971 92.

100014 483 734 336 805 66 969 101010 44 56 152 287 465 514 99 628 40 834 38 99 427 92 10200 225 305 437 98 677 820 47 917 103057 147 74 98 235 586 606 35 736 818 43 56 934 97 104079 85 134 238 346 426 508 635 59 96 906 27 65 105194 95 231 57 60 391 438 59 578 617 24 722 39 916 78 97 106038 138 45 57 331 457 619 81 700 94 107238 94 328 44 489 90 526 47 51 79 616 794 844 971 75 108113 204 602 777 838 960 90 96 109213 23 37 397 425 93 522 38 66 79 623 56 69 705 53.

1110025 131 230 93 312 66 536 45 58 746 932 51 111000 144 232 315 93 443 506 71 88 702 13 806 952 86 112139 232 66 68 595 609 82 707 894 937 113109 25 237 44 59 352 79 515 20 42 603 114122 329 529 31 674 770 81 817 19 59 70 115008 23 162 577 613 739 53 116156 355 70 421 62 568 77 697 722 33 56 84 94 97 817 48 117186 95 200 250 72 355 74 410 528 648 719 879 118011 188 266 80 353 490 97 185 682 3 119187 244 45 348 412 83 523 27 940 120011 153 8 245 319 614 42 717 803 5 41 906 66 121138 303 16 38 829 940 122060 61 203 48 342 483 902 38 322 483 902 38 77 123235 310 18 27 89 440 75 745 841 901 124086 318 491 500 651 739 50 58 429 58 125022 186 292 313 445 66 507 2 612 93 58 80 82 126015 214 362 551 656 703 90 98 808 127154 88 207 12 326 66 473 569 618 806 59 98 97 128079 384 411 524 45 62 655 895 901 58 129092 156 99 582 626 82 975 84.

130117 222 46 85 392 429 625 722 71 82 853 914 42 77 82 87 131084 104 73 226 92 338 80 681 709 5 75 809 18 89 93 963 96 132087 35 62 319 506 24 647 983 133338 43 51 52 8 700 808 57 61 79 148006 180 480 842 135068 128 73 487 572 691 735 36 57 862 918 41 95 136029 50 108 48 638 44 917 137020 89 142 283 351 439 517 628 94 743 817 938 138000 19 71 103 29 83 87 60241 704 844 942 70 139088 98 193 200 464 87 566 625 89 773 97 825 905

140218 53 328 54 633 43 63 746 69 141179 40 307 25 963 142048 143 279 — 570 600 86 81 64 900 23 93 143015 161 329 516 87 25 675 982 144011 23 88 111 34 92 547 83 741 71 841 954 145041 45 82 79 136 220 468 503 600 51 801 146051 138 225 44 372 554 674 147049 275 557 98 714 94 149012 9 222 55 13 16 37 38 41 538 600 85 97 791 831 149068 141 286 325 40 541 52 74 916 39

15071 139 303 27 67 479 512 38 86 92 705 23 151163 417 38 538 692 780 959 152028 91 173 221 83 449 62 500 11 646 915 56 98 153104 310 68 72 77 477 615 49 53 832 52 922 23 40 98 154222 — 318 20 437 646 792 942 155009 44 144 90 50 60 583 624 71 769 63 90 839 48 990 156037 71 77 871 43 94 426 35 509 18 748 951 54 58 92 157014 35 129 286 99 303 474 608 73 761 916 95 158124 47 65 379 502 695 77 796 899 159112 308 750 99 123 736 76 674

160114 265 357 671 69 77 708 18 22 90 4 6 45 161031 130 204 15 95 30 1 439 528 42 51 73 684 73150 823 163080 167 92 244 48 340 72 83 620 30 746 820 69 163021 98 246 349 74 68 471 597 687 87 73 164077 324 472 39 79 83 792 163076 59 126 90 460 860 67 91 166023 240 45 646 80 813 58 958 73 167074 238 471 81 537 704 90 1 80 168057 105 44 18 489 567 655 76 993 169139 267 312 39 461 97 600 628 36

170034 133 45 217 407 45 774 870 84 990 98 171063 201 520 603 758 86 [illegible] 949 169 91 98 172055 227 98 356 [illegible] 590 92 706 975 173068 222 21 [illegible] 6 3 713 27 43 819 975 174018 39 136 398 87 175025 76 92 205 390 420 93 581 86 654 768 606 12 930 170618 252 329 432 519 25 36 67 763 80522 43 177333 19 32 71 200 24 28 337 420 47 58 521 898 905 44 72 178198 98 316 35 82 621 86 758 905 179125 279 478 98 579 87 714 859 930 47.

II CIAGNIENIE.

100.000 zł. — 138458

10.000 zł. — 19174 26660 85932 161212 178599

5.000 zł. — 11407 14904 25257 26919 74754 84941 107842 115381 121841 139347

2.000 zł. — 2469 3067 5362 26517 40521 42288 54814 58597 62518 68746 74015 84079 88342 90319 92336 95032 103531 105915 107508 109397 124494 156257 157546 158227 179068

1.000 zł. — 2617 3673 5739 5759 31266 43967 42638 46812 54765 66704 67142 67643 65285 70880 71304 75752 87340 85680 85232 89176 92761 96519 101555 104955 110511 113386 114967 123159 125406 125514 130178 137324 143092 133227 154655 154443 157603 162001 170312 170757 175417

73 268 414 33 535 654 720 811 26 53 1117 305 47 450 76 510 32 660 86 805 79 909 2098 183 496 532 617 98 801 59 681 78 80 3029 51 64 100 57 249 59 76 466 572 90 673 759 820 27 45 4089 117 33 387 419 573 613 61 958 97 5163 210 549 617 708 39 59 890 99 6046 71 104 250 338 475 545 72 670 7031 49 116 348 70 65 844 924 60 79 8172 204 432 964 67 9012 36 54 87 245 327 414 617 52 735 38 885 86

10049 116 394 418 44 629 818 968 11067 119 38 62 76 429 515 824 947 12099 237 94 393 554 61 602 843 50 84 98 13187 286 477 86 537 621 66 907 88 14717 28 35 179 418 45 48 95 564 680 756 67 817 972 15103 635 704 16234 89 393 608 849 69 988 17078 159 419 27 739 96 853 901 33 18030 67 85 363 80 416 547 650 749 817 928 19151 88 259 325 45 447 546 81

20023 63 116 237 444 621 61 703 27 806 21002 70 125 85 30 93 435 80 97 545 6680 717 896 986 22383 546 658 788 953 23177 90 254 89 326 50 482 584 94 699 768 89 870 24002 15 27 141 420 37 51 88 555 60 71 664 810 92 984

25339 547 714 90 26030 55 144 599 620 849 974 240 27017 61 64 71 229 555 68 95 601 796 866 74 97 99 942 28062 193 346 48 435 53 522 77 612 944 71 76 29093 135 97 321 54 63 472 660 99 700 09 856

30028 305 409 515 92 798 800 86 31034 202 24 66 83 348 412 78 32162 95 537 56 88 648 75 751 90 809 33 33073 101 250 77 97 309 68 90 523 52 66 90 618 830 924 64 74 34055 442 560 58 69 74 616 731 78 869 35084 101 22 36 358 94 606 782 985 36024 458 537 723 831 36 939 37092 95 154 96 239 440 65 68 73 551 600 60 63 893 929 38031 94 164 68 240 52 61 492 565 968 889 933 39182 29 547 96 653 770 843 74

40001 09 24 91 116 232 42 322 49 734 508 39 56 72 615 982 41207 333 60 566 77 647 700 858 59 995 42077 166 312 48 423 29 638 90 710 34 47 885 979 43035 63 395 488 616 46 36 730 57 958 62 67 440000 37 148 97 270 355 418 506 626 787 88 808 973 78 97 45019 99 103 89 242 334 65 429 657 60 715 99 925 76 — 46009 99 102 09 19 58 243 308 632 758 812 41 939 47075 125 40 227 58 534 53 698 867 954 48030 31 33 91 173 274 325 88 461 513 25 82 707 802 33 968 49064 157 234 59 89 481 683 823

50253 356 308 83 722 816 996 51099 146 268 345 96 459 857 618 864 917 20 95 52046 52 76 848 74 87 605 750 833 60 68 91 53046 53 89 266 348 403 90 586 634 63 54069 132 99 399 420 608 749 65 73 833 55 950 55136 62 212 315 601 741 51 946 56223 54 94 378 371 601 803 708 976 94 57120 208 17 38 46 327 45 456 97 522 49 611 16 84 724 50 70 848 952 76 58076 92 144 239 330 415 877 93 799 813 77 940 48 59159 89 353 452 585 96 704 865 395 48

60007 12 94 203 32 452 521 48 703 89 61011 176 210 489 92 568 88 645 55 57 80 794 899 915 22 62029 28 34 79 118 536 75[illegible] 907 23 63 93 97 689 142 362 41 44 [illegible] 929 814 98 [illegible] 74 83 308 68 82 87 [illegible] 96 320 35 63 915 33 83 65025 252 [illegible] 851 962 56 66081 190 20410 55 68 405 46 49 59 704 54 35 68 811 959 67022 64 142 243 98 379 414 86 503 6133 87 732 93 855 6808 174 249 90 380 511 17 90 7000 704 21 26 970 69054 124 27 8 588 281 364 429 567 649 95 742 948

70127 28 66 94 357 454 510 609 711 880 910 71013 207 304 74 564 91 803 34 72215 428 70 791 845 943 73049 92 288 481 532 609 80 965 78 74095 118 333 93 96 575 87 657 77 75108 34 41 86 218 52 66 469 748 82 867 990 76021 162 86 222 36 81 319 41 61 84 551 45 59 6000 778 81 839 905 69 67014 108 13 386 417 598 650 703 20 850 65 78045 75 76 102 20 89 86 685 727 31 76 852 970 73 99 79079 136 99 234 330 707 959 61

80042 225 51 350 72 476 562 93 562 93 962 81028 38 54 359 562 92 806 8205 64 75 150 233 456 708 84 871 939 83013 120 60 62 95 336 25 92 98 414 611 95 711 524 84017 98 243 63 79 365 541 80 626 33 51 99 952 85078 133 87 256 71 80 82 303 636 51 71 80 717 27 82 890 86085 834 52 81 539 90 647 49 709 57 894 995 87022 33 117 269 335 40 90 407 32 609 67 710 86 88017 30 50 58 63 120 74 247 75 84 322 64 446 519 35 905 12 82 89176 85 203 80 315 405 86 90 881 83

90024 57 244 95 372 512 799 885 91040 83 193 215 16 67 378 434 531 42 661 63 711 831 92076 114 271 451 52 540 639 91 761 79 881 966 93065 87 88 228 312 74 749 95 823 965 94043 300 416 28 525 83 629 718 40 76 869 952 70 95064 115 78 230 301 20 417 97 537 63 612 31 948 96054 58 151 277 309 519 30 72 688 716 17 86 866 994 97412 13 689 784 98112 46 281 307 567 686 816 85 954 99158 263 70 78 82 347 98 417 583 646 71 73 789

100104 16 40 285 742 80 819 47 50 990 101209 44 439 67 95 539 55 632 859 102252 415 80 526 610 16 87 103003 122 291 325 410 628 11 41 43 788 920 55 95 96 104011 62 194 207 497 608 68 735 97 956 105068 72 385 564 674 870 923 87 106006 46 271 325 89 535 73 78 87 618 728 91 94 107096 111 80 96 98 337 56 497 506 629 737 70 853 926 31 108107 248 50 467 510 32 642 867 72 928 109136 66 373 706 850 987

110050 228 409 511 13 717 35 926 34 11014 31 49 309 736 41 983 87 112050 112 55 58 311 87 95 449 55 91 671 93 240 76 113187 252 57 86 350 408 14 539 65 678 741 947 08 30 60 114067 76 96 125 52 337 42 499 536 764 825 967 84 115038 118 42 237 49 518 754 884 91 116011 59 90 109 249 553 65 67 93 643 81 773 911 43 117198 236 96 371 484 118120 287 309 57 423 85 528 652 97 757 851 64 926 119013 56 61 69 191 232 78 431 47 63 76 528 82 85 608 716 33 79 95 802 920 90

120376 427 43 563 774 889 887 121084 510 68 633 61 738 90 876 956 122166 83 209 61 319 55 91 419 21 721 44 966 123159 251 339 432 573 716 811 70 926 93 124080 457 92 531 805 958 125048 171 263 366 406 65 514 691 934 126198 282 346 447 636 97 722 65 95 847 60 127065 132 85 310 14 478 5241 25 63 721 948 128002 07 375 83 497 559 632 129003 377 81 439 656 72 776 809 17 977

130176 349 97 427 46 602 16 880 968 90 134059 123 214 320 43 508 37 64 79 633 719 74 843 909 50 86 132237 52 89 452 592 665 729 69 903 133097 287 399 655 899 941 97 71 74 143099 133 91 207 13 339509 511 37 891 993 135110 90 255 99 523 47 945 70 82 930 69 136208 423 667 802 929 137086 115 254 304 05 24 85 97 509 320 62 833 138003 163 231 362 408 535 600 769 139026 240 447 62 78 639

140041 191 505 704 48 416 42 68 141005 87 113 19 21 58 59 299 301 32 640 806 09 37 142110 221 77 312 41 406 98 613 797 50 92 838 37 966 143092 216 416 28 546 876 95 923 144169 279 329 537 95 623 947 145004 53 68 430 542 62 678 806 9[illegible]6 47 91 146025 139 64 240 502 07 36 92 908 58 93 97 147123 27 242 490 537 561 819 946 148040 156 332 51 69 958 612 39 757 72 916 149127 78 305 406 535 661 756 886

150057 110 360 419 43 673 776 848 52 928 96 151119 255 65 78 337 435 610 64 763 860 948 215 27 254 414 41 82 96 561 154042 86 184 94 152061 83 98 229 486 94 519 694 899 153038 95 443 66 584 640 55 98 983 155149 275 93 95 317 695 700 837 83 919 156126 64 205 372 687 808 941 94 157006 234 56 397 422 30 62 785 603 883 158209 91 465 688 159049 98 585 633 40 728 75 876 63 927 97

160106 73 369 82 782 950 161023 52 107 88 98 257 54 85 318 663 73 92 809 38 162001 10 150 52 61 338 43 575 614 42 78 865 919 43 163274 395 530 6556 68 951 62 164026 66 346 44 424 522 723 822 902 39 80165068 93 121 266 88 336 529 905 88 166076 235 48 55 95 345 69 90 557 606 702 80 802 34 36 943 167071 76 449 628 34 741 806 43 56 71 168088 240 355 95 97 535 820 97 942 169066 67 127 938 51

170098 208 40 83 213 493 534 605 12 43 53 757 64 [illegible] 171020 118 57 492 672 91 704 78 405 821 38 46 69 76 172026 80 377 90 506 686 91 734 959 60 72 173004 63 95 100 25 40 92 99 395 77 422 48 605 721 56 845 78 903 42 174085 481 506 651 746 827 867 84 92 175104 59 297 416 17 38 89 [illegible] 718 24 850 176012 102 05 53 83 625 88 744 808 921 06 26 87 177087 219 301 505 686 [illegible] 178067 38 74 634 179036 205 31 41 304 428 576 83 764 [illegible] 933 983.

בעראטונג פון ציוניסטישע עסקנים
מיט'ן אנטייל פון ש. זשוכאָוויצקי

אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע איז אָבגעהאַלטען געוואָרען אַ גרעסערע בעראַטונג פון אָנגעזעהענע ציוניסטישע עסקנים און פאָרשטעהער פון די פערשידענע ציוניסטישע גרופּירונגען מיט דער בעטייליגונג פון מיטגליד פון קרן-קימת-דירעקטאָריום אין ירושלים ה' ש. זשוכאָוויצקי פון א"י.

דער מורשה פון קרן-קימת ה' מרדכי מאַרכעוו עפענט די בעראַטונג און בעגריסט דעם חשוב'ן גאַסט ה' זשוכאָוויצקי צו זיין בעזוך אין אונזער שטאָט. ה' זשוכאָוויצקי האַלט דאַן אַן אינהאַלטסרייכען רעפעראַט וועגען קאָלאָניזאַציע און באָדען-פּראָבלעמען אין ארץ-ישראל.

געוויס האָט איהר געהערט — הייבט אָן דער רעדנער — אַז אַ טייל אַראַבישע נאָטאַבלען האָבען לעצטענס אָפּגעגעבען אַ שבועה נישט צו פערקויפען יודען קיין באָדען אין ארץ-ישראל. עס איז אָבער אַ פאַקט, אַז גראָד די וועלכע האָבען געשוואוירען נישט צו פערקויפען יודען קיין באָדען, ווילען אונז פערקויפען דעם באָדען ביליגער ווי אַנדערע, זיי איילען זיך צו פערקויפען דעם באָדען כדי צו קענען דערנאָך האַלטען די שבועה...

מיר שטעהען טאַקע איצט ביים פערענדיגען עטליכע בעדייטענדע באָדען-קניות וואָס וועלען לויט זייער פערנעם און בעדייטונג נישט זיין קלענער ווי די חולה-טראַנזאַקציע. די דאָזיגע באָדען-קניות מוזען פערענדיגט ווערען וואָס שנעלער, ווייל אַנדערש וועט מען שפּעטער זיין געצוואונגען צו צאָהלען פיל טייערער ווי עס דאַרף קאָסטען ביים היינטיגען טאָג. איין שטח פון דערמאָנטען באָדען איז קודם כל צוגעפּאַסט פאַר אינטענסיווער ווירטשאַפט, ווי פרוכט-בוימער-צוכט, מילך, פיה-צוכט א. א. וו. דער דאָזיגער ביימער-צוכט איז על-פי איינצובערעכענען נישט ווייניגער ווי פּרדסים. אַזאַ ווירטשאַפט האָט נאָך די מעלה, וואָס זי איז לייכטער ווי די ווירטשאַפט אין יהודה און קאָסט פיל ביליגער כמעט אַ העלפט דערפון וואָס דאַרף קאָסטען אַ פּרדסים-ווירטשאַפט. ביים איינפיהרען אויף די ווירטשאַפט וועט מען קודם-כל איינשפּאָרען אַ העלפט פון די פרוכטען, וואָס מיר זענען געצוואונגען צו קויפען ביי אַנדערע. עס נויט אויך געשאַפען ווערען דערמיט אַ מעגליכקייט פאַר א עקספּאָרט פון נייע פרוכטען און די קאָנקורענץ ווערט אויך ערמעגליכט דערמיט וואָס די דאָזיגע פרוכטען קענען מיר האָבען אויך אין ווינטער.

עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז 60 פּראָצ. באָדען אין די בערג קען מען בעאַרבייטען.

אַ גענויע עקספּערטיזע האָט פעסטגעשטעלט, אַז נאָכן אַראָפּנעמען 30 צענטימעטער שטיינער פון דעם באַרג געפינט זיך זעהר פרוכטבאַרער באָדען. די פראַגע פון טרינק-וואַסער אין די בערג איז אויך אין אַ גרויסער מאָס געלעזט.

איבערגעהענדיג צו דער פראַגע פון דאָרף ערקלערט דער רעדנער, אַז עס איז נישט ריכטיג די טענה, אַז מען גייט נישט אין דאָרף. די איינציגע מניעה דערפאַר איז דאָס פעהלען פון באָדען, עס וואַרטען טויזענטער מענשען, וועלכע ווילען געהן אויפן דאָרף אָבער מיר קענען זיי דאָס נישט ערמעגליכען. אפילו די אַרבייטער פון שטאָט זוכען אַ מעגליכקייט זיך איינאָרדנען אין דאָרף, מיר מוזען דעריבער מאַכען אַלע מעגליכע אָנשטרענגונגען צו לעזען די דאָזיגע אָנגעוועהטיגסטע פראַגע.

דער מאַנגעל אין פאָלקס-באָדען פאָדערט פון אונז תיכף אָנצוהויבען אַ גרויסע קאַמפּיין, אין בריי טען מאַסשטאַב, וואָס זאָל געבען די נויטיגע מיטלען ווי אַמשנעלסטען צו פערענדיגען די אָנגע קינדיגטע קניות.

צום סוף ווענדעט זיך דער רעדנער צו די פערזאַמעלטע מיטן אַפּעל זיך צו שטעלען אין רשות פון דער אַקציע און זאָגען דערפאַר, אַז די אַקציע אין אונזער שטאָדט זאָל געבען די געהעריגע רעזולטאַטען.

ששון'דיג זאָל זיין!
אַזוי זינגט מען אין „בערל-שמערל-טעאַטער"

נישט נאָר מ'זינגט, נאָר אַזוי איז עס — ס'אין ששון ושמחה! פאַר 1 זל. קאָנסומציע זיצט דער עולם און פערגעסט אין די צרות.

נישט געקוקט אויף די אַלע זיבען זאַכען, האַלט שוין דער ערשטער פראָגראַם „אַזוינס און אַזעלכעס" צום סוף. די טעג ווערען די „בערל-שמערל"-ווערשטאַטען געלאָזט אין גאַנג צום צווייטען פראָגראַם. ס'איז דערום אַ יושר גדול, אַז די וואָס האָבען נאָך דעם ערשטען פראָגראַם נישט געזעהען, זאָלען נישט אַדורכלאָזען די געלעגענ הייט. היינט שפּילט „בערל-שמערל-טעאַטער" אין קאַפע „אידעאַל" (פּעטריקאָווער 48) איין מאָל 10 אָוועגד.

פון די פּיעראַלעשער

איין זאַל פון דער 4-טער פּיעראַלעשער-אַפּטיילונג (באַפּיורקאָווסקיעגאָ 64[68) קומט פאַר אַ פערוויילונג. די פערוואַלטונגס-קאָמיסיע לאַדעט איין די מיטגלידער און סימפּאַטיקער אַנטיילצונעהמען אין דער פערוויילונג.

היינט — ווידערהאָלונג
פון 50-יעהריגער יובל-פייערונג פון יודישען טעאַטער

אין „ראָזמאַיטאָשטשי" וועט היינט זונטאָג, 9.30 אָוענד פאָרקומען די ווידערהאָלונג פון דער 50-יעהריגער יובל-פייערונג פון יידישען טעאַטער.

צוערשט וועט געשפּילט ווערען די פּרעמירטע די פרעהליכע קאָמעדיע מיט געזאַנג „די אַמעריקאַנער רביצין", אין וועלכער די סוברעטין רעגינאַ צוקער שפּילט די הויפּט-ראָלע אַלס „די רביצין".

נאָכדעם וועט פאָרקומען די יובל-פייערונג, אויף וועלכער ס'וועלען געגעבען ווערען פראַגמענטען, אָנהויבענדיג פון גאָלדפאַדענס „בר-כוכבא" ביז חנא גאָטעספעלדס מאָדערנע קאָמעדיע „פּרנסה" אַזוי וועט אויך צוו. אַנד. געשפּילט ווערען זאַלאָטערעווסקיס „שלמה'קע און ריקעל", יעקב גאָרדינס „גאָט, מענש און טייוועל", טאָמאַשעווסקיס „בשמה פון מיין פאָלק" און אַנד. פּיעסען.

היינט, 4.30 נאָכמיט. ווערט געשפּילט די לעבענס-בילד „דער איביגער באַר" מיט משה ליפּמאַן און דעם ליבלינג פון פּובליקום מאַקס באָזשיק אַלס קאָמישער ראָלע אַלס „מנשה פּוספּקי".

היינט 4.30 נאָכמ. ווערט געשפּילט דאָס לעצטע ערשטען מאָל „דאָס לעבען רופט"! פון סאָוויעטישען שרייבער ב. וו. ביל-ביעלאָצערקאָווסקי.

איז געוואָרען איבערנעטראָגען פון פּיעטריקאָווער 43

אויף פּיעטריקאָווער 70 טעל. 110-58

J. OPOCZYNSKI

דאָס רענאָמירטע מענער-שניידער-אַטעליר

און עמפּפעהלט זיך ווייטער דער געעהרטער קונדשאַפט. בילדיגע פרייזען. 44

PRZEDSIĘBIORSTWO WYWOZU SMIECI „POSTĘP" Łódź, Nawrot 34 tel. 183-79

טיילט מיט, אַז דאָס טעגליכע אַרויספיהרען מיסט אין מעטאַלענע געט-פּערמאַכטע קאַסטענס קאָסט 10 זל. אַ חודש. קיסטען, וועלכע קאָסטען צו 36 זל. שטעלט צו די פירמע אין חודש יאַנואַר אומזיסט. 28

„ציגיינער-מעלאָדיעס"

Loretta Joung, Philips Holmes, Charles Boyer

היינט פּרעזענטירען מיר דעם גאַנצען אין פּרעכטיגען פילם-מייסטערווערק, רעזשי פון Eryk Charell שעפער פון פילם „קאָנגרעס טאַנצט" — סימפאָניע פון ליד, וואונדערבאַרע ליבעס-פּאָעמע, — אין די הויפּט-ראָלען: ליבע און טאַנץ. אויסערן פּראָגראַם: קלאַנג-צוגאַבע פון P.A.T. און FOX-אַקטואַליטעטען. אָנהויב 12.30, מאָרגן 4.30, שבת און זונטאָג 12.30 דער זאַל איז שטאַרק געהייצט

קלאַנג-קינאָ CAPITOL זאַוואַדזקאַ 16

נאַד-לודקאַ 10, ביי חיים. קאָזלאָווסקי קומט פאָר דעם 8-טען יאַנואַר 1935 אַ ספּזשעדאַזש. סוחרים בעווינשען. ווי אויך אַ וויראַק צו פערקויפען. מיט אַכטונג דוד ווייסבאַרד

Dr. med. M. Wajnberg נערווען-קראַנקהייטען (עלעקטריזאַציע) נעהמט אָן פון 5 – 8 אָוענד זשעראָמסקיעגאָ 25 טעל. 172-20

Dr. S. Kantor ספּעציאַליסט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען (סיפיליס און טריפּער), היילט מענער-שוועכע פּיעטריקאָווער 90 טעל. 129-45 נעמט אָן פון 8–2 נאָכמ. און פון 4–9 אוו., זונטאָג און יום-טוב פון 8–2 נאָכמ. פאַר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע-פּרייזען

Dr. med. Leon Familier אינערליכע און קינדער-קראַנקהייטען 6. שערפּיען 37 (בענעדיקטאַ) נעהמט אָן פון 5–7 נאָכמ.

Dr. L. FALK ספּעצ. אַרצט פאַר הויט- און וועגערישע קראַנקהייטען Nawrot 7, tel. 128-07. עמפּפאַנגט פון 10–12 און פון 5–7 נ"מ

Dr. med. M. TAUBENHAUS ספּעציאַליסט פאַר אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען פערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפט זגערזשער 11. טעל. 246-09 נעמט אָן פון 4–8 אָוענד.

קריינע אַנאָנסען

1 זלאָטי אַנאָנס ביז 15 ווערטער 1 זלאָטי

פערשידענעס

MOTORY elektr.

OKAZYJNE używane i nowe po cenach najniższych. Przełączniki gwiazda trójkąt i rozruszniki własnego wyrobu WARSZTATY REPERACYJNE, przewijanie maszyn. Instalacje elektr. Reklamy neonowe. 67

Inż. J. Reicher i S-ka, Łódź Południowa 28, tel. 21-000.

געלעגענהייטליך אַ האַלב הויז אין צענטרום, איינקונפט 8.000 זל. יעהרליך פערקויפע פאַר 30.000 זל. אָפּערטען פאַר „געלעגענהייטליך" אין אדמ. 5684

Inżynier udziela lekcji kreślenia technicznego. Tel. 190 65 godz. 9–19. 13

Zaginiony został kwit kaucyjny na Zł. 15.— z Elektrowni Łódzkiej za № 28277 z dnia 2/6 1926 r. na imię uzer Rzeźnicki. 5675

פרייע פּאָסטענס

אַ פעהיג יונגעל פון אָרענטליכע עלטערן ווערט געזוכט. דיסמאַן, אַגראַדאָווא 8, וו. 28 פון 4–7. 5680

לאָקאַלען

אַ וואוינונג פון 2 צימער און קיך מיט בעקוועהמליכקייט, פראָנט, 3. שט. אַלעע 1. מאַי 4 צו פערמיטען. 5676

אַ וואוינונג פון 4 פראָנטאָווע שטובען, ערשטער שטאָק צו פערדינגען פּאָלודניאָווע 28. 43

אַ לאָקאַל (פּאַרטער) אָוועקצוגעבען פון 6 נ"מ ביז 11 אוו. אויף וואָס עס איז. פּילסודסקיעגאָ 19, שפּינדלער. 5681

אַ שטוב מיט אַ קיך אין בעסטען אָרדנונג פון זאָפאָרט אָוועקצוגעבען. וואָלטשאַנסקאַ 67, ביים ווירט. 5647

Dr. med. Niewiażski ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40 פראָנט, 1-טער שטאָק. נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אוו. זונטאָג און יום-טוב פון 9 – 1 פאָרמיטאָג. בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. med. Z. DATYNER אוראָלאָג ספּעצ. פאַר נירען, בלאָז און אורין-קראַנקהייטען ZACHODNIA 59a, tel. 148-95 נעהמט אָן פון 2–3 און פון 6–8 אוו.

Dr. H. Szumacher הויט- און וועגערישע קראַנקהייטען פּיעטריקאָווער 56, טעל. 148-62 נעמט אָן פון 9 ביז 12; פון 2 ביז 4 און פון 7 ביז 9 אָוענד; זונטאָג און אַנדערע חגאות פון 11 ביז 2. לעטשניצע-פּרייזען!

J. Rapaport

ברוך-קראַנקע!!! ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז, פון דעם אין גאַנץ פּוילן בעריהמטען ספּעציאַליסט אָרטאָפּעד דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאָהר און איז געוואָרען אָנערקענט פון פיל בעריהמטע פּראָפעסאָרען.

ברוך-ליידענדע! ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע גומי-הייל-באַנדאַזשען פון מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט בעזייטיגען אָהן שום אָפּעראַציע, ראַדיקאַל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטען ערפאָלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פערעלטערטסטע פערענגטע ברוכען ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספּעציעלע אָרטאָפּעד. הייל-באַנדאַזשען פאַר צו ריקגעקומענע ברוכען נאָך אָפּעראַציעס, ווי אויך ספּעציעלע אונבדיהרבאַרע צוגעפּאַסטע אָרטאָפּעד. בויך-באַנדאַזשען געגען אַראָפּלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס.

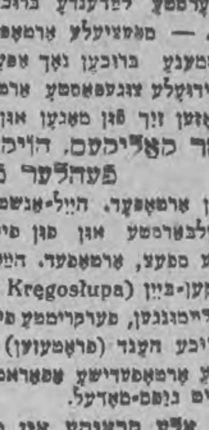

פאַר קאַליקעס, הויקערס און אַלערט פעהלער פון נוף! אין מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט ווערען אויסגעפּערטיגט די הייל-באַרטע און פון פיל פּראָפעסאָרען אָנערקענטע שטאָהל-גאָרסעטס, אָרטאָפּעד. הייל-גאָרסעטען פאַר פערקריממונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שוויגדזוכט, ליימונגען, פערקריממטע פיס ביי קינדער און ערוואַקסענע קינסטליכע הענד (פּראָטעזען) און פיס, ווי אויך די פּראַקטישסטע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען פאַר שמערצליכע פּלאַטפיס לויט נייעסט-מאָדעל.

אַכטונג! אַלע קראַנקע אין מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט, ווערען נאָר פון מיר פּערזענליך בעהאַנדעלט. 30 יעהריגע פּראַקטיק, פולע גאַראַנטיע! ערמעסיגטע פּרייזען! עמפּפאַנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו. עס ווערען אויך אָנגענומען מיטגלידער פון אובעזפּ. מפּאָל. (קאַסע-כאָריך). אַכטונג!

ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

PODZIĘKOWANIE.

Dziękuję serdecznie WP. Dyr. J. Rapaportowi w Łodzi, Wólczańska 10 i asystentce WPani Fryderyce Flekman za założenie mi specjalnego bandaża przepuklinowego ortoped. po przebytej operacji brzucha i zauważam, że Prof. Dr. Tomaszewicz, chirurg i ordynator Szpitala Ubezp. Społecznej w Łodzi orzekł, że założony mi bandaż jest wielkiem dziełem ortoped. i nader umiejętnie wykonane, dzięki temu bandażowi jestem dziś zdrową i uniknęłam kalectwa z powodu powstałej ruptury po operacji. Polecam WP. Dyr. J. Rapaporta (Wólczańska 10) i jego asystentkę Panią Fryderykę Flekman wszystkim cierpiącym na rupturę.

Łódź, dn. 15/XII 1934 r. (—) Pesa Szyff, Śródmiejska 59

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Braustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.